

ΕΤΗΣΙΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Χρήσης 2016

Σύμφωνα με τα

Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς («Δ.Π.Χ.Α.»)

Βεβαιώνεται ότι οι συνημμένες ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις για την περίοδο 1/1–31/12/2016 είναι εκείνες που εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΑ Α.Ε. την 4^η Αυγούστου 2017.

Για τα ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΑ Α.Ε.

Η Πρόεδρος του Δ.Σ.

Ο Διευθύνων Σύμβουλος

Ευφροσύνη Σταυράκη

Ιωάννης Ζαρολιάγκης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Έκθεση Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή	4
Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου	8
Επεξηγηματική έκθεση διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου	20
Κατάσταση Οικονομικής Θέσης	23
Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος	24
Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων	25
Κατάσταση Ταμειακών Ροών	27
Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων	28
1. Γενικές πληροφορίες	28
2. Πλαίσιο κατάρτισης των Οικονομικών Καταστάσεων	28
2.1. Νέα πρότυπα, ερμηνείες και τροποποίηση υφιστάμενων προτύπων	29
2.1.1. Νέα Πρότυπα, Διερμηνείες, Αναθεωρήσεις και Τροποποιήσεις υφιστάμενων Προτύπων τα οποία έχουν τεθεί σε ισχύ και έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση	29
2.1.2. Νέα Πρότυπα, Διερμηνείες, αναθεωρήσεις και τροποποιήσεις υφιστάμενων Προτύπων τα οποία δεν έχουν ακόμα τεθεί σε ισχύ ή δεν έχουν εγκριθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση	31
2.2. Σημαντικές λογιστικές κρίσεις, εκτιμήσεις και υποθέσεις	34
2.3. Συνέχιση δραστηριότητας της επιχείρησης	36
3. Σύνοψη των λογιστικών πολιτικών	40
3.1. Γενικά	40
3.2. Ενοποίηση και επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις	40
3.2.1. Βάση Ενοποίησης	40
3.2.2. Συνενώσεις επιχειρήσεων	41
3.2.3. Συνδεδεμένες επιχειρήσεις	41
3.3. Μετατροπή στοιχείων σε ξένο νόμισμα	42
3.4. Αναγνώριση εσόδων και δαπανών	43
3.5. Λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία	44
3.6. Ενσώματες ακινητοποιήσεις	44
3.7. Μισθώσεις	45
3.7.1. Ο Όμιλος ως μισθωτής	45
3.7.2. Ο Όμιλος ως εκμισθωτής	46
3.8. Έλεγχος απομείωσης των σώματων - ενσώματων ακινητοποιήσεων	46
3.9. Επενδύσεις σε Ακίνητα	46
3.10. Μη Κυκλοφορούντα Περιουσιακά Στοιχεία Κατεχόμενα προς Πώληση και Διακοπές Δραστηριότητες	47
3.11. Χρηματοοικονομικά Περιουσιακά Στοιχεία	47
3.11.1. Διαθέσιμα προς πώληση Χρηματοοικονομικά Στοιχεία	48
3.11.2. Δάνεια και Απαιτήσεις	48
3.11.3. Εύλογη Αξία	49
3.12. Αποθέματα	49
3.13. Φόρος Εισοδήματος	49
3.13.1. Τρέχουσα Φορολογία Εισοδήματος	49
3.13.2. Αναβαλλόμενη Φορολογία Εισοδήματος	49
3.14. Ταμειακά Διαθέσιμα και Ταμειακά Ισοδύναμα	50
3.15. Ίδια Κεφάλαια	50
3.16. Παροχές λόγω συνταξιοδότησης και βραχυχρόνιες παροχές σε εργαζομένους	51
3.16.1. Παροχές Εξόδου από την Υπηρεσία	51
3.17. Χρηματοοικονομικές Υποχρεώσεις	51
3.18. Λοιπές Προβλέψεις, Ενδεχόμενες Υποχρεώσεις και Ενδεχόμενα Περιουσιακά Στοιχεία	51
3.19. Στρογγυλοποιήσεις	52
4. Δομή του Ομίλου	53
5. Ανάλυση κονδυλίων των Οικονομικών Καταστάσεων	53
5.1. Ενσώματα Πάγια Περιουσιακά Στοιχεία	53
5.2. Άυλα Περιουσιακά Στοιχεία	54
5.3. Επενδύσεις σε Ακίνητα	55
5.4. Επενδύσεις σε θυγατρικές επιχειρήσεις	55
5.5. Διαθέσιμα προς Πώληση Περιουσιακά Στοιχεία	56
5.6. Λοιπές Μακροπρόθεσμες Απαιτήσεις	56
5.7. Αναβαλλόμενες Φορολογικές Απαιτήσεις και Υποχρεώσεις	57
5.8. Αποθέματα	60
5.9. Πελάτες και Λοιπές Εμπορικές Απαιτήσεις	60
5.10. Λοιπά Κυκλοφορούντα Στοιχεία Ενεργητικού	61
5.11. Προκαταβολές	62
5.12. Ταμειακά Διαθέσιμα και Ισοδύναμα Αυτών	62
5.13. Ίδια Κεφάλαια	62
5.13.1. Μετοχικό κεφάλαιο	62
5.13.2. Αποθεματικά	62

5.14.	Υποχρεώσεις Παροχών Προσωπικού λόγω Εξόδου από την Υπηρεσία	63
5.15.	Λοιπές Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις.....	65
5.16.	Μακροπρόθεσμες Προβλέψεις	65
5.17.	Αλληλόχρεοι Τραπεζικοί Λογαριασμοί	66
5.18.	Προμηθευτές και Λοιπές Υποχρεώσεις	66
5.19.	Βραχυπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις.....	67
5.20.	Προκαταβολές Παθητικού	67
5.21.	Ανάλυση Λογαριασμών Αποτελεσμάτων.....	67
5.22.	Χρηματοοικονομικά Έσοδα / Έξοδα	70
5.23.	Φορολογία Εισοδήματος.....	71
5.24.	Συναλλαγές με Συνδεδεμένα Μέρη.....	71
5.25.	Απαιτήσεις από Καθολική Υπηρεσία	72
5.26.	Παροχές Προσωπικού.....	74
5.27.	Συναλλαγές με βασικά Διοικητικά Στελέχη	75
5.28.	Ενδεχόμενες Απαιτήσεις - Υποχρεώσεις	75
5.29.	Εγγυήσεις	77
6.	Σκοποί και πολιτικές διαχείρισης κινδύνων	78
6.1.	Συναλλαγματικός κίνδυνος.....	78
6.2.	Ανάλυση ευαισθησίας κινδύνου επιτοκίου	78
6.3.	Ανάλυση πιστωτικού κινδύνου	79
6.4.	Ιεραρχία εύλογης αξίας	79
6.5.	Ανάλυση κινδύνου ρευστότητας	80
7.	Πολιτικές και διαδικασίες διαχείρισης κεφαλαίου	81
8.	Γεγονότα μετά την ημερομηνία της Οικονομικής Θέσης.....	81

Έκθεση Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή

Προς τους Μετόχους της Εταιρείας ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΑ Α.Ε.

Έκθεση Ελέγχου επί των Εταιρικών και Ενοποιημένων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Ελέγξαμε τις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΑ Α.Ε., οι οποίες αποτελούνται από την εταιρική και ενοποιημένη κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης της 31ης Δεκεμβρίου 2016, τις εταιρικές και ενοποιημένες καταστάσεις συνολικού εισοδήματος, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών και μεθόδων και λοιπές επεξηγηματικές πληροφορίες.

Ευθύνη της Διοίκησης για τις Εταιρικές και Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις

Η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση αυτών των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και για εκείνες τις εσωτερικές δικλίδες, που η διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδη ανακρίβεια, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Ευθύνη του Ελεγκτή

Η δική μας ευθύνη είναι να εκφράσουμε γνώμη επί αυτών των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων με βάση τον έλεγχό μας. Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου, που έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία (ΦΕΚ/Β'/2848/23.10.2012). Τα πρότυπα αυτά απαιτούν να συμμορφωνόμαστε με κανόνες δεοντολογίας, καθώς και να σχεδιάζουμε και διενεργούμε τον έλεγχο με σκοπό την απόκτηση εύλογης διασφάλισης για το εάν οι εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις είναι απαλλαγμένες από ουσιώδη ανακρίβεια.

Ο έλεγχος περιλαμβάνει τη διενέργεια διαδικασιών για την απόκτηση ελεγκτικών τεκμηρίων, σχετικά με τα ποσά και τις γνωστοποιήσεις στις εταιρικές και τις ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις. Οι επιλεγόμενες διαδικασίες βασίζονται στην κρίση του ελεγκτή περιλαμβανομένης της εκτίμησης των κινδύνων ουσιώδους ανακρίβειας των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος. Κατά τη διενέργεια αυτών των εκτιμήσεων κινδύνου, ο ελεγκτής εξετάζει τις εσωτερικές δικλίδες που σχετίζονται με την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων της εταιρείας, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την έκφραση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των εσωτερικών δικλίδων της εταιρείας. Ο έλεγχος περιλαμβάνει επίσης την αξιολόγηση της καταλληλότητας των λογιστικών αρχών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και του εύλογου των εκτιμήσεων που έγιναν από τη διοίκηση, καθώς και αξιολόγηση της συνολικής παρουσίας των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε συγκεντρώσει είναι επαρκή και κατάλληλα για τη θεμελίωση της ελεγκτικής μας γνώμης.

Βάση για Γνώμη με Επιφύλαξη

Από τον έλεγχο μας προέκυψαν τα εξής:

1. Ο λογαριασμός «Απαιτήσεις από Καθολική Υπηρεσία» της Εταιρείας και του Ομίλου ποσού € 197.643 χιλιάδων αφορά απαίτηση για αποζημίωση από το Ελληνικό Δημόσιο για το κόστος Παροχής Καθολικών Ταχυδρομικών Υπηρεσιών στην Ελλάδα, για τα έτη 2013 έως και 2016. Επειδή δεν κατέστη εφικτό να αποκτήσουμε επαρκή και κατάλληλα ελεγκτικά τεκμήρια, διατηρούμε, βάσει των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, επιφύλαξη για την δυνατότητα αναγνώρισης την 31η Δεκεμβρίου 2016 τόσο του ποσού των € 105.820 χιλιάδων που αφορά το κόστος της καθολικής υπηρεσίας για τις χρήσεις 2013 έως 2015, όσο και του ποσού των € 46.823 χιλιάδων, που αφορά το κόστος της καθολικής υπηρεσίας για την κλειόμενη χρήση, καθώς δεν έχει ολοκληρωθεί ο έλεγχος από τις αρμόδιες αρχές και δεν έχει εκδοθεί η Κοινή Υπουργική Απόφαση που ρυθμίζει την καταβολή του στην Εταιρεία. Για τα παραπάνω ποσά, η Εταιρεία και ο Όμιλος έχουν υπολογίσει αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση συνολικού ποσού € 44.267 χιλιάδων. Λόγω των παραπάνω γεγονότων, η αξία του λογαριασμού «Απαιτήσεις από Καθολική Υπηρεσία» εμφανίζεται αυξημένη κατά ποσό € 152.643 χιλιάδων, το κονδύλι «Αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση» εμφανίζεται αυξημένο κατά ποσό € 44.267 χιλιάδων τα ίδια κεφάλαια εμφανίζονται αυξημένα κατά ποσό € 108.376 χιλιάδων (€ 152.643 χιλιάδες απαίτηση από Καθολική Υπηρεσία μείον € 44.267 χιλιάδες που αφορά την αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση που αντιστοιχεί στην απαίτηση αυτή) και τα αποτελέσματα της κλειόμενης και της προηγούμενης χρήσης εμφανίζονται αυξημένα κατά ποσό € 1.295 χιλιάδων και ποσό € 35.007 χιλιάδων αντίστοιχα.
2. Στο λογαριασμό «Διαθέσιμα προς πώληση περιουσιακά στοιχεία» της Εταιρείας και του Ομίλου, ποσού € 3.855 χιλιάδων περιλαμβάνεται η εύλογη αξία μετοχών ανώνυμης εταιρείας εισηγμένης στο Χρηματιστήριο που στις 31/12/2016 ανέρχεται σε ποσό € 290 χιλιάδων μειωμένη κατά € 2.710 χιλιάδων από την αρχική αξία κτήσης. Κατά παρέκκλιση των λογιστικών αρχών, που προβλέπονται από τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, η Εταιρεία και ο Όμιλος έχουν καταχωρήσει την μεταβολή του ποσού των € 2.710 χιλιάδων απ' ευθείας στα Ίδια Κεφάλαια χωρίς να επιβαρύνουν ισόποσα τα αποτελέσματα χρήσης λόγω της ύπαρξης σημαντικών ενδείξεων απομείωσης με συνέπεια τα αποτελέσματα χρήσης να εμφανίζονται ισόποσα αυξημένα.
3. Κατά παρέκκλιση των λογιστικών αρχών, που προβλέπονται από τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, δεν έχει σχηματιστεί πρόβλεψη ποσού € 1.100 χιλιάδων για την κάλυψη ζημίας από αγωγές τρίτων κατά της εταιρίας, με συνέπεια τα αποτελέσματα χρήσης και τα ίδια κεφάλαια να εμφανίζονται ισόποσα αυξημένα.
4. Στους λογαριασμούς «Πελάτες και Λοιπές Εμπορικές Απαιτήσεις» και «Λοιπά Κυκλοφορούντα Στοιχεία Ενεργητικού» του Ομίλου περιλαμβάνονται και επισφαλής υπόλοιπα συνολικού ποσού € 10.333 χιλιάδες. Κατά παρέκκλιση των λογιστικών αρχών, που προβλέπονται από τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, δεν έχει διενεργηθεί απομείωση επί των απαιτήσεων αυτών, κατά την εκτίμησή μας ποσού € 7.931 χιλιάδες. Λόγω του γεγονότος αυτού η αξία των κονδυλίων Πελάτες και Λοιπές Εμπορικές Απαιτήσεις και Λοιπά Κυκλοφορούντα Στοιχεία Ενεργητικού καθώς και τα Ίδια Κεφάλαια του Ομίλου εμφανίζονται αυξημένα κατά € 7.931 χιλιάδες και τα αποτελέσματα της κλειόμενης και της προηγούμενης χρήσης του Ομίλου αυξημένα κατά € 2.636 χιλιάδες και € 5.295 χιλιάδες αντίστοιχα.
5. Στο λογαριασμό «Ενσώματα Πάγια» της Εταιρείας και του Ομίλου, απεικονίζεται η αξία κτήσης ακινήτων (οικοπέδων και κτιρίων) συνολικής αξίας ποσού € 143.391 χιλιάδων. Η εταιρεία δεν έχει πραγματοποιήσει έλεγχο απομείωσης των ακινήτων της αξίας ποσού € 143.391 χιλιάδων προκειμένου να διαπιστώσει εάν η λογιστική αξία υπολείπεται της ανακτήσιμης αξίας τους. Κατά συνέπεια διατηρούμε επιφύλαξη για την ορθή αποτίμηση των εν λόγω περιουσιακών στοιχείων και τις ενδεχόμενες επιπτώσεις στα ίδια κεφάλαια και στα αποτελέσματα της κλειόμενης και της προηγούμενης χρήσης της Εταιρείας και του Ομίλου.
6. Στο λογαριασμό «Επενδύσεις σε θυγατρικές Επιχειρήσεις», ποσού € 14.067 χιλ., απεικονίζεται η αξία κτήσης σε θυγατρική εταιρεία, στην οποία η Εταιρεία συμμετέχει με ποσοστό 99.98%. Επίσης στο λογαριασμό «Απαιτήσεις από Συνδεδεμένες Εταιρείες»,

περιλαμβάνει εμπορική απαίτηση ποσού € 9.690 χιλ. από την ίδια θυγατρική εταιρεία. Η Εταιρεία δεν έχει πραγματοποιήσει έλεγχο απομείωσης της αξίας της συμμετοχής της καθώς και των απαιτήσεων από τη θυγατρική εταιρεία προκειμένου να διαπιστώσει εάν η λογιστική αξία τους υπολείπεται της ανακτήσιμης αξία τους. Κατά συνέπεια διατηρούμε επιφύλαξη για την ορθή αποτίμηση των λογαριασμών «Επενδύσεις σε Θυγατρικές Επιχειρήσεις» και «Απαιτήσεις από Συνδεδεμένες Εταιρείες» και τις ενδεχόμενες επιπτώσεις στα ίδια κεφάλαια της Εταιρείας και στα αποτελέσματα της κλειόμενης και της προηγούμενης χρήσεως.

7. Στο λογαριασμό «Πελάτες και Λοιπές Εμπορικές Απαιτήσεις» της Εταιρείας και του Ομίλου περιλαμβάνονται και επίδικες ή μη απαιτήσεις, συνολικού ποσού € 10.000 χιλιάδων από το ευρύτερο Ελληνικό Δημόσιο. Επειδή δεν κατέστη εφικτό να αποκτήσουμε επαρκή και κατάλληλα ελεγκτικά τεκμήρια, διατηρούμε επιφύλαξη για την αξία αυτού του περιουσιακού στοιχείου και την ενδεχόμενη επίδραση στα ίδια κεφάλαια, στα αποτελέσματα της κλειόμενης και της προηγούμενης χρήσεως της Εταιρείας και του Ομίλου.
8. Στο λογαριασμό «Αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση» της Εταιρείας και του Ομίλου περιλαμβάνονται συμψηφιστικά αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις ποσού € 7.317 χιλιάδες η ανακτησιμότητα των οποίων, λόγω της παρούσας οικονομικής κατάστασης και των συνεχιζόμενων φορολογικών ζημιών της Εταιρείας, δεν κατέστη δυνατό να εκτιμηθεί. Κατά συνέπεια διατηρούμε επιφύλαξη για την ορθή αποτίμηση των Αναβαλλόμενων φορολογικών υποχρεώσεων και τις ενδεχόμενες επιπτώσεις στα ίδια κεφάλαια, στα αποτελέσματα της κλειόμενης και της προηγούμενης χρήσης της Εταιρείας και του Ομίλου.
9. Οι φορολογικές υποχρεώσεις της Εταιρείας και του Ομίλου για τη χρήση 2010 δεν έχουν εξεταστεί από τις φορολογικές αρχές. Ως εκ τούτου τα φορολογικά αποτελέσματα της χρήσης αυτής δεν έχουν καταστεί οριστικά. Η Εταιρεία και ο Όμιλος δεν έχει προβεί σε εκτίμηση των πρόσθετων φόρων και των προσαυξήσεων που πιθανόν καταλογιστούν σε μελλοντικό φορολογικό έλεγχο και δεν έχουν σχηματίσει σχετική πρόβλεψη για αυτή την ενδεχόμενη υποχρέωση. Από τον έλεγχό μας, δεν έχουμε αποκτήσει εύλογη διασφάλιση σχετικά με την εκτίμηση του ύψους της πρόβλεψης που τυχόν απαιτείται.

Γνώμη με Επιφύλαξη

Κατά τη γνώμη μας, εκτός από τις επιπτώσεις των θεμάτων 1 έως και 4 και τις πιθανές επιπτώσεις των θεμάτων 5 έως 9 που μνημονεύονται στην παράγραφο «Βάση για Γνώμη με Επιφύλαξη», οι συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα από κάθε ουσιώδη άποψη, την οικονομική θέση της Εταιρείας ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΑ Α.Ε. και των θυγατρικών αυτής κατά την 31 Δεκεμβρίου 2016, τη χρηματοοικονομική τους επίδοση και τις ταμειακές τους ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Έμφαση Θέματος

Εφιστούμε την προσοχή σας στο γεγονός ότι, το σύνολο ιδίων κεφαλαίων της Εταιρείας αφού ληφθούν υπόψη οι επιπτώσεις των θεμάτων 1 και 3 που μνημονεύονται στην παράγραφο «Βάση για Γνώμη με Επιφύλαξη», καθίσταται αρνητικό και ως εκ τούτου συντρέχει περίπτωση εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου 48 του Κ.Ν. 2190/1920. Η περιγραφείσα κατάσταση ενδεχομένως να υποδηλώνει την ύπαρξη αβεβαιότητας σχετικά με την απρόσκοπτη συνέχιση της δραστηριότητας της Εταιρείας. Όπως αναφέρεται στην σημείωση 2.3 των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, η Διοίκηση της Εταιρείας έχει προβεί στο σχεδιασμό δράσεων για τη βελτίωση της χρηματοοικονομικής της θέσης και την ομαλή συνέχιση των δραστηριοτήτων της, προϋπόθεση η οποία έχει ληφθεί υπόψη κατά τη σύνταξη των συνημμένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων με βάση την αρχή της συνέχισης της επιχειρηματικής δραστηριότητάς της. Στη γνώμη μας δεν διατυπώνεται επιφύλαξη σε σχέση με το θέμα αυτό.

Έκθεση επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση της Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 5 του άρθρου 2 (μέρος Β) του Ν. 4336/2015, σημειώνουμε ότι:

- 1) Κατά τη γνώμη μας η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου έχει καταρτισθεί σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις των άρθρων 43α και 107Α του Κωδ. Ν. 2190/1920 και το περιεχόμενο αυτής αντιστοιχεί με τις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31/12/2016.
- 2) Με βάση τη γνώση που αποκτήσαμε κατά το έλεγχό μας, για την Εταιρεία ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΑ Α.Ε. και το περιβάλλον της, δεν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού της Συμβουλίου.

Αθήνα, 4 Αυγούστου 2017

Ο Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής

Παναγιώτης Χριστόπουλος

Α.Μ. Σ.Ο.Ε.Λ. 28481

Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου

της Ελληνικά Ταχυδρομεία Α.Ε. προς την Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων

Κύριοι Μέτοχοι,

Υποβάλλουμε για έγκριση τις Ατομικές και Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις της ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΑ Α.Ε. (τα «ΕΛΤΑ» ή η «Εταιρεία») για τη χρήση 2016. Οι Οικονομικές Καταστάσεις παρουσιάζονται με βάση τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (Δ.Π.Χ.Α.), όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Οι Οικονομικές Καταστάσεις είναι επιπλέον σύμφωνες με την 62784/2017 εγκύκλιο του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης αναφορικά με την εμπορική δημοσιότητα των ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων που λήγουν την 07/07/2016 και μετά, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 4403/2016 σε συνδυασμό με τις διατάξεις του Ν. 4308/2014.

1. Δομή του Ομίλου και θέση της Εταιρείας στην αγορά

Τον Όμιλο ΕΛΤΑ συνιστούν η ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΑ Α.Ε. και οι θυγατρικές της εταιρείες Ταχυμεταφορές ΕΛΤΑ Α.Ε. και ΚΕΚ-ΕΛΤΑ Α.Ε. των οποίων τα βασικά στοιχεία έχουν ενσωματωθεί στην παρούσα έκθεση. Αναλυτικότερα:

Ταχυμεταφορές ΕΛΤΑ Α.Ε.: Ιδρύθηκε το 2000, δραστηριοποιείται στην αγορά Ταχυμεταφορών και η μητρική Εταιρεία συμμετέχει σε αυτήν με ποσοστό 99,98%, ενώ με 0,02% συμμετέχουν οι εργαζόμενοι μέσω της Πανελλήνιας Ομοσπονδίας Σωματείων Ταχυδρομικών (Π.Ο.Σ.Τ.).

ΚΕΚ – ΕΛΤΑ Α.Ε.: Ιδρύθηκε το 1998. Κύρια δραστηριότητα του ΚΕΚ - ΕΛΤΑ Α.Ε. είναι η εκπαίδευση και η συνεχής ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού των ΕΛΤΑ. Τα ΕΛΤΑ συμμετέχουν στο μετοχικό κεφάλαιο με ποσοστό 70%, ενώ με 30% συμμετέχουν οι εργαζόμενοι μέσω της Πανελλήνιας Ομοσπονδίας Σωματείων Ταχυδρομικών (Π.Ο.Σ.Τ.).

Πρέπει να σημειωθεί ότι στο πλαίσιο της αποεπένδυσης από μη στρατηγικές δραστηριότητες η Εταιρεία προέβη την 31/12/2015 στην ολική απομείωση της συμμετοχής της στην Post Insurance (στην οποία κατείχε το 15,33%).

2. Εξέλιξη των εργασιών του Ομίλου και της Εταιρείας

Η οικονομική πορεία του Ομίλου αποτυπώνεται στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις του 2016 καθώς τα βασικά οικονομικά μεγέθη διαμορφώθηκαν ως εξής:

1. Ο Κύκλος Εργασιών το 2016 ανήλθε σε ενοποιημένο επίπεδο στο ποσό των € 342.323 χιλ. έναντι € 364.402 χιλ. το 2015, παρουσιάζοντας μείωση 6,1%. Ο Κύκλος Εργασιών της μητρικής Εταιρείας ανήλθε σε € 311.754 χιλ. έναντι € 336.958 χιλ. το 2015, μειωμένος κατά 7,5%.
2. Το ενοποιημένο Μικτό Αποτέλεσμα ανήλθε στο ποσό των κερδών € 36.174 χιλ. έναντι κερδών € 45.495 χιλ. το 2015. Τα Μικτά Κέρδη της μητρικής Εταιρείας διαμορφώθηκαν σε € 28.960 χιλ. έναντι κερδών € 38.807 χιλ. το 2015. Το περιθώριο μικτού κέρδους του Ομίλου ανήλθε σε 10,6% το 2016 έναντι 12,5% την προηγούμενη χρονιά. Το περιθώριο μικτού κέρδους της Εταιρείας ανήλθε σε 9,3% το 2016 έναντι 11,5% την προηγούμενη χρονιά.
3. Τα Αποτελέσματα προ Φόρων, Χρηματοδοτικών και Επενδυτικών αποτελεσμάτων και Αποσβέσεων του Ομίλου ανήλθαν σε κέρδη ύψους € 8.457 χιλ. έναντι κερδών € 12.462 χιλ. το 2015. Επιπλέον για την μητρική Εταιρεία διαμορφώθηκαν σε κέρδη € 7.947 χιλ. από κέρδη € 10.743 χιλ. το 2015. Σημειώνεται πως στον υπολογισμό του ΕΒΙΤΔΑ έχουν εξαιρεθεί τα έσοδα από αποσβέσεις επιχορηγούμενων παγίων.
4. Τα αποτελέσματα προ φόρων του Ομίλου διαμορφώθηκαν σε κέρδη ύψους € 0,4 χιλ. έναντι κερδών € 5.470 χιλ. το 2015. Τα κέρδη προ φόρων της Εταιρείας ανήλθαν σε € 0,4 χιλ. έναντι κερδών € 3.092 χιλ. το 2015.

3. Οικονομική θέση της Εταιρείας

Η μείωση της αξίας των χρηματοοικονομικών στοιχείων της Εταιρείας τα τελευταία χρόνια είχε ως συνέπεια τη σημαντική επιβάρυνση των Ιδίων Κεφαλαίων της Εταιρείας. Το σύνολο των Ιδίων Κεφαλαίων ανέρχεται σε € 28,1 εκατ. περίπου, ποσοστό 8,2% του Μετοχικού Κεφαλαίου της Εταιρείας. Σημειώνουμε ότι η μείωση των Ιδίων Κεφαλαίων έχει προέλθει κατά τα προηγούμενα έτη κυρίως από την αναγνώριση της απομείωσης ποσού € 211.734 χιλ. της συμμετοχής της Εταιρείας στο Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο Α.Τ.Ε. καθώς και από την αναγνώριση της ζημίας ποσού € 9.094 χιλ. που προκλήθηκε στις επενδύσεις της Εταιρείας από το πρόγραμμα PSI, Buyback που εφαρμόστηκε στα διακρατούμενα προς πώληση κρατικά ομόλογα το 2012.

Κατά συνέπεια το Σύνολο των Ιδίων Κεφαλαίων της Εταιρείας έχει καταστεί λόγω απομείωσης μικρότερο του 1/2 του καταβλημένου Μετοχικού της Κεφαλαίου και κατά συνέπεια συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής του άρθρου 47 του Κ.Ν. 2190/1920. Επιπλέον πρέπει να ληφθούν υπόψη και οι διατάξεις του άρθρου 48 του ίδιου Νόμου, οι οποίες εφαρμόζονται όταν το σύνολο των Ιδίων Κεφαλαίων της Εταιρείας καταστεί κατώτερο του ενός δεκάτου (1/10) του Μετοχικού της Κεφαλαίου.

Καθίσταται σαφές ότι επιβάλλεται η διατήρηση των ΕΛΤΑ σε κερδοφόρο πορεία τα επόμενα έτη. Στο πλαίσιο αυτό η Διοίκηση της Εταιρείας προγραμματίζει την υλοποίηση σειράς παρεμβάσεων που στοχεύουν αφενός στην ενίσχυση του κύκλου εργασιών και αφετέρου στον περιορισμό του κόστους λειτουργίας της επιχείρησης.

4. Χρηματοοικονομικοί και μη Χρηματοοικονομικοί Δείκτες επιδόσεων του Ομίλου και της Εταιρείας

Οι βασικοί χρηματοοικονομικοί αριθμοδείκτες του Ομίλου και της Εταιρείας για τις χρήσεις 2016 και 2015 έχουν ως εξής:

Χρηματοοικονομικοί δείκτες επιδόσεων Ομίλου & Εταιρείας ΕΛΤΑ	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2016	2015	2016	2015
I) Οικονομικής Διάρθρωσης				
Αριθμοδείκτης αναλογίας κεφαλαίου που έχει διατεθεί σε κυκλοφορούν ενεργητικό	66,5%	61,9%	64,0%	59,5%
Αριθμοδείκτης αναλογίας κεφαλαίου που έχει διατεθεί σε πάγιο ενεργητικό	33,5%	38,1%	36,0%	40,5%
Αριθμοδείκτης οικονομικής αυτότητας	3,5%	7,1%	5,7%	9,4%
Αριθμοδείκτης χρήσης ξένων κεφαλαίων	96,6%	93,4%	94,6%	91,4%
Αριθμοδείκτης βαθμού χρηματοδοτήσεως ακινητοποιήσεων (από τα Ίδια Κεφάλαια)	10,2%	17,5%	14,9%	21,1%
II) Ρευστότητας				
Αριθμοδείκτης γενικής ή κυκλοφοριακής ρευστότητας	109,3%	108,5%	108,3%	107,5%
Αριθμοδείκτης ταμειακής ή άμεσης ρευστότητας	17,4%	14,3%	16,7%	13,7%
III) Αποδοτικότητας				
Αριθμοδείκτης μικτού περιθωρίου κέρδους	10,3%	12,5%	9,2%	11,5%
Αριθμοδείκτης καθαρού/συνολικού περιθωρίου κέρδους	0,1%	1,5%	0,1%	0,9%
Αριθμοδείκτης αποδοτικότητας ιδίων κεφαλαίων	2,4%	16,9%	1,4%	7,4%
IV) Αποτελεσματικότητας				
Αριθμοδείκτης κυκλοφοριακής ταχύτητας ενεργητικού (φορές)	0,7	0,7	0,6	0,7

Οι δείκτες ποιότητας αλληλογραφίας διαμορφώνονται διαχρονικά ως εξής:

- **Δείκτες Ποιότητας Αλληλογραφίας Εσωτερικού 2016**

Τα ετήσια αποτελέσματα του συστήματος GREX, λαμβάνοντας υπόψη τις αιτούμενες προς την Ε.Ε.Τ.Τ. εξαιρέσεις, σύμφωνα με εκτίμηση των αρμόδιων υπηρεσιών των ΕΛΤΑ διαμορφώνονται στο κλείσιμο του 2016, ως εξής:

- **X+1:** 87,3% το 2016, 87% το 2015, 87,3% το 2014, 90,1% το 2013, έναντι 91,6% το 2012,

- **X+3:** 99,0% το 2016, 99,1% το 2015, 99,6% το 2014, 99,8% το 2013, έναντι 99,7% το 2012.

- **Δείκτες Ποιότητας Αλληλογραφίας Εξωτερικού 2016**

Τα ετήσια αποτελέσματα ποιότητας αλληλογραφίας εξωτερικού λαμβάνοντας υπόψη τις τελευταίες μετρήσεις του συστήματος UNEX της IPC, διαμορφώθηκαν ως εξής:

- **X+3:** 52,7% για την εισερχόμενη αλληλογραφία και 71% για την εξερχόμενη αλληλογραφία (2015: 62% και 78,9% αντίστοιχα),
- **X+5:** 81,2% για την εισερχόμενη αλληλογραφία και 92,8% για την εξερχόμενη αλληλογραφία (2015: 86,5% και 95,1% αντίστοιχα).

5. Όραμα-αποστολή, αξίες, στρατηγικές, βασικοί πόροι, κίνδυνοι και αβεβαιότητες

Το **όραμα** των ΕΛΤΑ συνίσταται στο να αποτελούν τον ηγέτη πάροχο καινοτόμων φυσικών και ηλεκτρονικών ταχυδρομικών και ψηφιακών υπηρεσιών για τον πολίτη και τις επιχειρήσεις, με ασφάλεια, ταχύτητα και αξιοπιστία σε όλη τη χώρα. Απόλυτα συνυφασμένη με το όραμα αυτό είναι η **αποστολή** της επιχείρησης: Η παροχή καινοτόμων ταχυδρομικών, χρηματοοικονομικών και ψηφιακών υπηρεσιών με υψηλή ποιότητα και υπευθυνότητα, διατηρώντας διαχρονική σχέση εμπιστοσύνης με τον Πελάτη και με τρόπο που ανταποκρίνεται αποτελεσματικά και αποδοτικά στις απαιτήσεις της νέας ψηφιακής εποχής.

Η παροχή των ανωτέρω υπηρεσιών από τα Ελληνικά Ταχυδρομεία γίνεται σύμφωνα με τις **θεμελιώδεις αξίες** της Εταιρείας, οι οποίες είναι:

- Επένδυση σε νέες τεχνολογίες,
- Ανάπτυξη νέων καινοτόμων δράσεων,
- Επένδυση στο Ανθρώπινο Δυναμικό,
- Παροχή Καθολικών Υπηρεσιών,
- Πελατοκεντρική προσέγγιση,
- Υψηλοί στόχοι ποιότητας.

Αναλυτικότερα, τα Ελληνικά Ταχυδρομεία έχουν ήδη εφαρμόσει σύγχρονα συστήματα μέτρησης ποιότητας και νέες τεχνολογίες για την υποστήριξη των λειτουργιών τους όπως:

- Ολοκληρωμένο πληροφοριακό σύστημα ERP,
- Συστήματα αυτοματοποίησης των συναλλαγών (RIPOSTE),
- Συστήματα Μέτρησης Ποιότητας των Υπηρεσιών (GREX και UNEX).

Η ανάπτυξη νέων καινοτόμων δράσεων αποτελεί μεταξύ άλλων και στρατηγικό στόχο των ΕΛΤΑ. Η προστασία του περιβάλλοντος και η συμβολή στο όραμα της αειφόρου ανάπτυξης αποτελούν στρατηγική επιλογή της Εταιρείας. Τα ΕΛΤΑ αναπτύσσουν δράσεις περιβαλλοντικού χαρακτήρα και συμμετέχουν σε διεθνή περιβαλλοντικά προγράμματα.

Τα ΕΛΤΑ επενδύουν ιδιαίτερα στην αναβάθμιση των δεξιοτήτων του Ανθρώπινου Δυναμικού των ΕΛΤΑ για την αποτελεσματικότερη ανταπόκρισή του στις νέες ανάγκες (νέα προϊόντα, νέες τεχνολογίες) που διαμορφώνονται στο ταχύτητα εξελισσόμενο ταχυδρομικό περιβάλλον.

Η παροχή καθολικών υπηρεσιών προσδιορίζει το χαρακτήρα των ΕΛΤΑ ως προς τη θέση τους και το ρόλο τους στη λειτουργία της ταχυδρομικής αγοράς, υπό την έννοια της δέσμευσης έναντι του κράτους για την προσφορά καθολικών υπηρεσιών αποδεκτής ποιότητας σε προσιτές τιμές στο σύνολο των πολιτών.

Τα Ελληνικά Ταχυδρομεία θέτουν επιπλέον τους πελάτες τους και το επίπεδο εξυπηρέτησής τους στο επίκεντρο της προσοχής. Προσπαθούν να ανταποκριθούν με επιτυχία στις διαρκώς

μεταβαλλόμενες ανάγκες τους, προωθούν την καινοτομία, αναπτύσσουν νέα προϊόντα και εμπλουτίζουν διαρκώς τις παρεχόμενες υπηρεσίες.

Τα τελευταία χρόνια η εταιρεία επιτυγχάνει πλήρως όλους τους στόχους ποιότητας στη διακίνηση της αλληλογραφίας εσωτερικού και εξωτερικού που τίθενται από την Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών & Ταχυδρομείων (ΕΕΤΤ) και από την International Post Corporation (IPC).

Οι **στρατηγικοί στόχοι** της Εταιρείας χαρακτηρίζουν το στίγμα της επιθυμητής πορείας για την εκπλήρωση της αποστολής της και αποτελούν παράλληλα κριτήριο επιτυχούς εφαρμογής και υλοποίησης της στρατηγικής της.

Στο πλαίσιο αυτό οι στρατηγικοί στόχοι των ΕΛΤΑ, όπως αυτοί ορίζονται στον Στρατηγικό και Επιχειρησιακό Σχεδιασμό ΕΛΤΑ 2017 – 2021 είναι:

- Η διασφάλιση οικονομικής βιωσιμότητας,
- Η διερεύνηση δυνατοτήτων επέκτασης των δραστηριοτήτων της επιχείρησης,
- Η βελτιστοποίηση της εσωτερικής αποτελεσματικότητας και των επιχειρησιακών διαδικασιών.

Οι οικονομικές δυσκολίες που αντιμετωπίζει ο οργανισμός τα τελευταία έτη σε συνδυασμό με τη δυσμενή οικονομική συγκυρία που επικρατεί στη χώρα καθιστούν επιτακτική την ανάγκη για σχεδιασμό, υιοθέτηση και υλοποίηση συγκεκριμένων δράσεων, οι οποίες θα διασφαλίσουν την οικονομική του βιωσιμότητα και κατ' επέκταση τη συνέχιση του έργου του.

Στρατηγικός στόχος των ΕΛΤΑ είναι να παραμείνουν ο μεγαλύτερος και πιο αξιόπιστος παίκτης στην ταχυδρομική αγορά της Ελλάδος. Δεδομένης της αύξησης του ηλεκτρονικού εμπορίου και της ψηφιακής υποκατάστασης, ο οργανισμός επενδύει συνεχώς σε νέες τεχνολογίες προκειμένου να είναι σε θέση να προσφέρει νέες σύνθετες ταχυδρομικές υπηρεσίες υψηλής προστιθέμενης αξίας.

Ο υφιστάμενος τρόπος λειτουργίας του οργανισμού, η πολυπλοκότητα ορισμένων διαδικασιών και η ανάγκη μείωσης οργανικών θέσεων σε συνδυασμό με τις οικονομικές δυσκολίες που αντιμετωπίζει ο οργανισμός καθιστούν σημαντική την ανάγκη εξορθολογισμού, απλοποίησης των διαδικασιών και μετάβασης σε ένα νέο πιο ευέλικτο μοντέλο λειτουργίας.

Οι ανωτέρω στόχοι αποτελούν αντικείμενο και του Προγράμματος Δράσης ΕΛΤΑ – Action Plan, το οποίο εγκρίθηκε κατά την 1710/24.05.2017 συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου ΕΛΤΑ. Η άμεση υλοποίηση των συγκεκριμένων Δράσεων που περιλαμβάνονται στο Action Plan εκτιμάται ότι θα διασφαλίσει τη βραχυχρόνια και μακροχρόνια βιωσιμότητα της επιχείρησης και θα αποτελέσει το κρίσιμο εφαλτήριο συνολικής ανάκαμψής της.

Σημειώνεται ότι σύμφωνα με το υφιστάμενο νομικό και θεσμικό πλαίσιο, τα ΕΛΤΑ είναι ο Φορέας Παροχής Καθολικών Ταχυδρομικών Υπηρεσιών στην Ελλάδα. Με βάση τον νόμο 4053/2012 «Περί Ταχυδρομικών Υπηρεσιών, Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Άλλες Διατάξεις» του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων προβλέπεται ότι τα ΕΛΤΑ αναλαμβάνουν την υποχρέωση παροχής Καθολικής Υπηρεσίας για διάστημα 15 ετών από την έναρξη της πλήρους απελευθέρωσης, δηλαδή έως την 31^η Δεκεμβρίου 2028.

Η παροχή καθολικών υπηρεσιών προσδιορίζει τον χαρακτήρα των ΕΛΤΑ ως προς τη θέση τους και το ρόλο τους στη λειτουργία της ταχυδρομικής αγοράς, υπό την έννοια της δέσμευσης έναντι του κράτους για την προσφορά καθολικών υπηρεσιών αποδεκτής ποιότητας σε προσιτές τιμές στο σύνολο των πολιτών. Αποτέλεσμα αυτής της δέσμευσης σε συνδυασμό με την γεωγραφική μορφολογία του Ελλαδικού χώρου είναι η διατήρηση και λειτουργία ενός εκτεταμένου ταχυδρομικού δικτύου με ταχυδρομικά καταστήματα και πρακτορεία σε όλη την επικράτεια και η προσφορά υπηρεσιών σε όλο το εύρος του δικτύου.

Η διαφοροποίηση του προϊόντικού χαρτοφυλακίου μέσω της δημιουργίας και της υποστήριξης νέων εναλλακτικών αξόνων αύξησης των εσόδων αποτελεί απόλυτη προτεραιότητα για την

επιχείρηση. Η δυνατότητα αναμόρφωσης και προσαρμογής στις νέες τάσεις και η ανάπτυξη πολυκαναλικών υπηρεσιών συνιστούν δύο από τους σημαντικότερους παράγοντες επιτυχίας των ταχυδρομικών επιχειρήσεων για το μέλλον, όπως αναφέρεται και στην ετήσια έκθεση της ΕΕΤΤ.

Τα Ελληνικά Ταχυδρομεία το 2016 προχώρησαν στην περαιτέρω ενεργοποίησή τους σε νέους κλάδους και υπηρεσίες ως αποτέλεσμα σχεδιασμού των προηγούμενων ετών. Η υλοποίηση της εμπορικής συνεργασίας με την κινεζική εταιρεία «ZHEJIANG LTD» αφορά τον τελωνειακό διακανονισμό, τη μεταφορά, αποστολή και παράδοση προς όλες τις χώρες της Ευρώπης μικροδεμάτων (μέγιστου βάρους 2 χιλιογράμμων). Στο ίδιο πλαίσιο εξετάζεται η σύναψη επιπλέον συνεργασιών στον τομέα των logistics προς εκμετάλλευση πλήθους ευκαιριών ανάπτυξης για τα ΕΛΤΑ (όπως η μεταφορά προϊόντων τρίτων επιχειρήσεων από και προς την Κίνα). Απώτερο στόχο αποτελεί η καθιέρωση της επιχείρησης ως πύλη εισόδου του κινεζικού e-commerce στην Ευρώπη.

Στη διάρκεια του 2016 τα ΕΛΤΑ εισήλθαν στην αγορά ενέργειας, σε πρώτη φάση για την ηλεκτροδότηση του δικτύου καταστημάτων με σκοπό την κάλυψη των ενεργειακών αναγκών και τη μείωση των λειτουργικών δαπανών τους. Άμεσο στόχο για την επιχείρηση αποτελεί η προσέλκυση καταναλωτών για την πώληση υπηρεσιών προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας, με μεσοπρόθεσμη προοπτική να καταστούν τα Ελληνικά Ταχυδρομεία εκ των κορυφαίων εναλλακτικών παρόχων ηλεκτρικής ενέργειας στο πλαίσιο της απελευθερωμένης αγοράς που διαμορφώνεται στη χώρα. Η δυναμική είσοδος στην αγορά ηλεκτρισμού θα επιτευχθεί με όχημα το εκτενές δίκτυο καταστημάτων και πρακτορείων που στηρίζεται στην προσωπική επαφή, την αξιοπιστία που απορρέει από το brand name ΕΛΤΑ και την σταθερή και ανταγωνιστική τιμολογιακή πολιτική.

Ο τομέας των υπηρεσιών δεμάτων και ταχυμεταφορών προσφέρει τις πιο ευοίωνες προοπτικές ανάπτυξης και δύναται σε μεσομακροπρόθεσμη βάση να αποτελέσει εφελτήριο ανάπτυξης της συνολικής πτωτικής πορείας των εσόδων. Η στροφή των καταναλωτών προς το ηλεκτρονικό εμπόριο για την αγορά μιας ευρείας γκάμας προϊόντων καθιστά τα ηλεκτρονικά καταστήματα έναν από τους ταχύτερα αναπτυσσόμενους τομείς λιανικού εμπορίου. Η ολοένα αυξανόμενη χρήση του e-commerce προσφέρει δυνατότητες σημαντικής αύξησης στους όγκους των κατ' οίκων επιδομένων δεμάτων και δημιουργεί συνεπώς ευκαιρίες για διαφοροποίηση των εσόδων και αντιστάθμιση μέρους των απωλειών που υφίσταται η παραδοσιακή αλληλογραφία. Το 2016 η προϊοντική κατηγορία του δέματος των ΕΛΤΑ κατέγραψε τάσεις δυναμικής ανάκαμψης οι οποίες αναμένεται να συνεχιστούν με στόχο να καταστήσουν την επιχείρηση ως τον μεγαλύτερο και πιο αξιόπιστο παίκτη στην αγορά CEP (Courier, Express & Parcels) στην Ελλάδα.

Η διατήρηση και ενίσχυση της θέσης των ΕΛΤΑ στον χρηματοοικονομικό τομέα αποτελεί επιπρόσθετα βασική προτεραιότητα για την επιχείρηση. Τα Ελληνικά Ταχυδρομεία καταλαμβάνουν ήδη σημαντική θέση στα συστήματα εισπράξεων, πληρωμών και μεταφοράς κεφαλαίων στην Ελληνική αγορά. Η ανάπτυξη τα τελευταία χρόνια της στρατηγικής συνεργασίας με τον Όμιλο της Eurobank ενισχύει σημαντικά τη θέση των ΕΛΤΑ στη λιανική τραπεζική. Αποτέλεσμα, μέσω και της διασύνδεσης των συστημάτων των δύο εταιρειών, είναι η παροχή σύγχρονων χρηματοοικονομικών προϊόντων και ανταγωνιστικών υπηρεσιών σε ολόκληρη την Ελληνική επικράτεια. Η συρρίκνωση μάλιστα του δικτύου καταστημάτων της τράπεζας σε συγκεκριμένες περιοχές ενισχύει τον ρόλο των καταστημάτων ΕΛΤΑ στην εξυπηρέτηση της πελατείας της.

Σημαντική παραμένει βέβαια η εστίαση στη συναλλακτική αλληλογραφία, καθώς η διατήρηση της κερδοφορίας των ταχυδρομικών φορέων προϋποθέτει την υπέρσπιση των μεριδίων αγοράς στην κύρια δραστηριότητά τους. Τα νέα προϊόντα εξασφαλίζουν αύξηση και διαφοροποίηση του κύκλου εργασιών, αλλά η παραδοσιακή αλληλογραφία κρίνει σε μεγάλο βαθμό την επίτευξη ή όχι κερδών σε βραχυπρόθεσμη βάση.

Κίνδυνοι – Αβεβαιότητες

Η καθυστέρηση εισπράξης της αποζημίωσης του καθαρού κόστους της Καθολικής Υπηρεσίας των ετών 2013 – 2015 εντείνει την πίεση στη ρευστότητα της επιχείρησης. Στην ίδια

κατεύθυνση συμβάλλει και η αυξανόμενη πίεση εκ μέρους των μεγάλων πελατών για επιμήκυνση του χρόνου πίστωσης.

Η πλήρως απελευθερωμένη αγορά εγκυμονεί κινδύνους απώλειας μεγάλων πελατών έναντι του ανταγωνισμού. Καταβάλλονται προσπάθειες για επανένταξη στο πελατολόγιο των ήδη απολεσθέντων πελατών, καθώς και για διακράτηση των υπάρχοντων με όχημα την ανταπόκριση στις εξατομικευμένες απαιτήσεις τους.

Η εντεινόμενη ηλεκτρονική υποκατάσταση (για παράδειγμα e-banking, e-statement, e-invoice), καθώς και η ηλεκτρονική διακυβέρνηση ασκούν περαιτέρω πιέσεις στα έσοδα των ΕΛΤΑ από την κύρια δραστηριότητά τους, την αλληλογραφία η οποία αντιπροσωπεύει περίπου το 60% των εσόδων τους.

Επιπλέον πηγή απώλειας εσόδων για τα ΕΛΤΑ αποτελεί η μετατόπιση επιστολών εκ μέρους των επιχειρήσεων σε χαμηλότερα κλιμάκια βάρους με κίνητρο την αλλαγή κλίμακας τιμολόγησης και συνεπώς την εξοικονόμηση κόστους.

Τα έσοδα των χρηματοοικονομικών προϊόντων της επιχείρησης εμφανίζουν σημαντική πτώση τα τελευταία χρόνια ως αποτέλεσμα της οικονομικής κρίσης και του ανταγωνισμού στον κλάδο. Η ταχυπληρωμή καθίσταται λιγότερο ελκυστική ως αποτέλεσμα διάδοσης και υιοθέτησης πλήθους εναλλακτικών μεθόδων πληρωμών, όπως το internet banking, οι οποίες συμβάλλουν στην εξοικονόμηση χρόνου και κόστους για τον πελάτη. Τα έσοδα των επιταγών εσωτερικού φθίνουν κυρίως ως απόρροια της χαλάρωσης των capital controls. Το λανσάρισμα από την άλλη πλευρά νέων καινοτόμων προϊόντων κατάλληλων για το σημερινό ιδιαίτερο οικονομικό περιβάλλον αναμένεται να συμβάλει στην προσπάθεια ανάκτησης πελατών που αποχώρησαν τα τελευταία έτη από τα υπόλοιπα των λογαριασμών ταμειευτηρίου.

Τα ΕΛΤΑ συμμετείχαν τον Δεκέμβριο του 2015 στην αύξηση μετοχικού κεφαλαίου της Attica Bank, αποκτώντας 10 εκ. μετοχές έναντι € 0,30 (συνολικό τίμημα € 3 εκ.). Η μείωση στην τιμή της μετοχής που καταγράφεται στο Χρηματιστήριο Αθηνών (τιμή μετοχής € 0,029 στις 30/12/2016) συνεπάγεται αντίστοιχες απώλειες στην αποτίμηση της συμμετοχής αυτής.

Οι προμηθευτές ενός ταχυδρομικού φορέα δε διαθέτουν ιδιαίτερη διαπραγματευτική δύναμη στη συνεργασία τους με τον φορέα και ως εκ τούτου δεν επηρεάζουν ιδιαίτερα την επιχειρηματική συμπεριφορά των Ελληνικών Ταχυδρομείων.

Στο περιβάλλον αυτό και για την αντιμετώπιση των ανωτέρω κινδύνων και δυσχερειών προβάλλει ως επιτακτική η ανάγκη σχεδίασης, υιοθέτησης και υλοποίησης σειράς συγκεκριμένων δράσεων οι οποίες θα διασφαλίσουν την απρόσκοπτη συνέχιση του έργου της επιχείρησης. Η Διοίκηση θεωρεί ότι η σταδιακή αναστροφή του οικονομικού κλίματος σε συνδυασμό με τους Στρατηγικούς Στόχους και το Σχέδιο Δράσεων 2017 – 2021 θα σταθεροποιήσουν την Εταιρεία και θα την οδηγήσουν σε περαιτέρω ανάκαμψη. Η αντίδραση της Εταιρείας καλύπτει την ενίσχυση της επιχειρησιακής αποτελεσματικότητας των ΕΛΤΑ για την αύξηση του κύκλου εργασιών και τη διατήρηση της οικονομικής βιωσιμότητάς τους, την περαιτέρω εξοικονόμηση δαπανών, καθώς και την υλοποίηση επενδύσεων σε νέες τεχνολογίες.

Στο πλαίσιο αυτό εντάσσεται και το Πρόγραμμα Δράσης ΕΛΤΑ – Action Plan, το οποίο εγκρίθηκε κατά την 1710/24.05.2017 συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου ΕΛΤΑ. Αναλυτικότερα οι στόχοι του ολοκληρωμένου Στρατηγικού & Επιχειρησιακού Σχεδίου ΕΛΤΑ 2017 – 2021 εξειδικεύονται σε σύνολο μέτρων που περιλαμβάνουν:

- την εκλογίκευση του κόστους λειτουργίας,
- τη δυναμική επαναεισαγωγή της υπηρεσίας Express στο πλαίσιο των λειτουργιών CEP της επιχείρησης,
- τον επαναπροσδιορισμό της τιμολογιακής και εμπορικής πολιτικής,
- την επιθετική είσοδο της επιχείρησης στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας,
- την αξιοποίηση της αγοράς εκτελωνισμού,

- την αναδιάρθρωση του δικτύου καταστημάτων,
- την αναδιοργάνωση μέσω της μείωσης των οργανικών θέσεων,
- την αλλαγή των κύκλων διανομής,
- τη δημιουργία αυτόνομων μονάδων.

Η περαιτέρω λειτουργική ανάπτυξη στον τομέα των υπηρεσιών δεμάτων και ταχυμεταφορών προβάλλει ως απόλυτη προτεραιότητα για την Εταιρεία, ως συνέχεια και των τάσεων δυναμικής ανάκαμψης που κατέγραψε η αντίστοιχη προϊόντική κατηγορία των ΕΛΤΑ το 2016. Αναφορικά με την επανεισαγωγή της υπηρεσίας Express, πρέπει να τονιστεί ότι η αγορά Courier – Express – Parcels (CEP) παρουσιάζει σημαντική ανάπτυξη λόγω των σύγχρονων απαιτήσεων διακίνησης φακέλων, μικροδεμάτων και δεμάτων ως συνέπεια της ανάπτυξης του ηλεκτρονικού εμπορίου, το οποίο εντείνει τις ανάγκες για:

- Παροχή σύνθετων ταχυδρομικών υπηρεσιών υψηλής προστιθέμενης αξίας,
- Πληροφόρηση σχετικά με την εξέλιξη των αποστολών,
- Μεγάλο εύρος συμπληρωματικών υπηρεσιών που διευκολύνουν τους πελάτες τόσο ως προς τη φυσική όσο και ως προς την οικονομική διαχείριση των αποστολών τους.

Σκοπός της ενέργειας είναι η αναβίωση και εξέλιξη της υπηρεσίας Express στο πλαίσιο των λειτουργιών CEP των ΕΛΤΑ, για την παραλαβή και επίδοση αντικειμένων ειδικής διαχείρισης (συστημένα, μικροδέματα, δέματα) ενσωματώνοντας τυπικά χαρακτηριστικά προστιθέμενης αξίας (ηλεκτρονική ειδοποίηση, νέο ραντεβού, αναδιαβίβαση, αντικαταβολή κ.α.). Η νέα υπηρεσία Express θα στοχεύει στη μαζική αγορά και θα καλύπτει βασικές απαιτήσεις υπηρεσιών CEP (π.χ. δεν θα περιλαμβάνει στενά χρονικά περιθώρια παραλαβών και επιδόσεων). Οι υπηρεσίες ταχυμεταφορών υψηλής προστιθέμενης αξίας με ειδικές απαιτήσεις θα εξακολουθήσουν να αποτελούν αγορά-στόχο της θυγατρικής εταιρείας (Ταχυμεταφορές ΕΛΤΑ Α.Ε.).

Με την επανεισαγωγή της υπηρεσίας Express επιδιώκεται η δυναμική ανάπτυξη των ΕΛΤΑ στην αγορά CEP έχοντας ως στόχο στο τέλος της πενταετίας 2017 – 2021 την κατάκτηση μεριδίου 30% της ιδιαίτερα δυναμικής αυτής αγοράς. Η εκμετάλλευση του ηλεκτρονικού εμπορίου και της συνεπαγόμενης αύξησης στη διακίνηση δεμάτων αποτελεί επιπλέον πυλώνα διαφοροποίησης των εσόδων και αντιστάθμισης μέρους των απωλειών που υφίσταται η παραδοσιακή αλληλογραφία.

Ιδιαίτερα σημαντική, όσο και απαραίτητη δράση αποτελεί ο ανασχεδιασμός του χαρτοφυλακίου προϊόντων ΕΛΤΑ και η τροποποίηση της πολιτικής τιμολόγησης των υπηρεσιών. Απαιτείται ειδικότερα η διαμόρφωση νέας τιμολογιακής πολιτικής για την Α΄ αλληλογραφία, τα μικροδέματα και τα δέματα κατά τρόπο τέτοιο ώστε να αποτυπωθεί στην τιμή το πραγματικό κόστος παραγωγής και να ενταχθούν αυτά στις υπηρεσίες Express. Οι βελτιώσεις αυτές αναμένεται να οδηγήσουν σε σημαντική αύξηση των εσόδων λόγω:

- Κατάκτησης μεριδίου στην αγορά CEP από την υπηρεσία Express,
- Αύξησης εσόδων από τα ήδη υπάρχοντα αντικείμενα λόγω αλλαγής προϊόντικής κατηγορίας και διαφοροποιημένης (ρεαλιστικής και προσανατολισμένης στο κόστος) πολιτικής τιμολόγησης.

Ήδη το Διοικητικό Συμβούλιο ΕΛΤΑ ενέκρινε αύξηση της τιμής των δεμάτων και ετοιμάζονται τα σχετικά κοστολογικά στοιχεία προκειμένου να διαβιβαστούν στην ΕΕΤΤ για την έγκριση του νέου τιμοκαταλόγου.

Τα Ελληνικά Ταχυδρομεία σχεδιάζουν να κινηθούν δυναμικά και στην αγορά της ηλεκτρικής ενέργειας εκμεταλλευόμενα και την υποχρέωση για μείωση του μεριδίου αγοράς της ΔΕΗ. Στη διάρκεια του 2016 η Εταιρεία εισήλθε στην αγορά ενέργειας, σκοπεύοντας να καταστεί σταδιακά ο εναλλακτικός πάροχος ηλεκτρικής ενέργειας στο πλαίσιο της απελευθερωμένης αγοράς που διαμορφώνεται στη χώρα. Η Άδεια Προμήθειας και Εμπορίας Ηλεκτρικής

Ενέργειας (υπ' αριθμ. 18/2016 απόφαση της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας) ισχύει για 20 έτη. Σε πρώτη φάση ηλεκτροδοτήθηκε το δίκτυο καταστημάτων της επιχείρησης με στόχο τη μείωση των σχετικών λειτουργικών δαπανών.

Η διείσδυση στην αγορά ακολουθεί τη μέθοδο της σταδιακής διεύρυνσης του πελατολογίου ως αποτέλεσμα των αναγκαίων ταμειακών διαθεσίμων για την ανάπτυξη αυτού σε συνδυασμό με τα αυξημένα ποσοστά ληξιπρόθεσμων οφειλών από τους καταναλωτές. Ως αποτέλεσμα η επιχείρηση απευθύνεται σε αρχικό στάδιο σε δύο βασικές ομάδες πελατών από τις οποίες μπορούν να αντλήσουν υψηλό επίπεδο φερεγγυότητας:

- Οι καταναλωτές που έχουν στενή σχέση με την Εταιρεία, όπως εργαζόμενοι, συνταξιούχοι ταχυδρομικοί, πράκτορες,
- Οι ήδη πελάτες των ΕΛΤΑ στις καθιερωμένες ταχυδρομικές ή χρηματοοικονομικές δραστηριότητες, όπως συνταξιούχοι, επαγγελματίες με ομαδικές αποστολές δεμάτων ή εντύπων κλπ

Ο επόμενος μεγάλος κύκλος θα είναι το σύνολο των καταναλωτών με συντηρητικό στόχο της επόμενης τριετίας την κατάκτηση μεριδίου 4% της ενεργειακής κατανάλωσης (με αναφορά τον Αύγουστο του 2015).

Το πλέον αποτελεσματικό μέσο διείσδυσης στην αγορά ενέργειας αποτελεί το εκτενές δίκτυο καταστημάτων με σημείο αναφοράς τους υπαλλήλους των καταστημάτων που έχουν εκπαιδευτεί κατάλληλα για την προώθηση του προϊόντος. Ως δύναμη πωλήσεων παράλληλα δραστηριοποιείται το σύνολο των τμημάτων της Εταιρείας που έρχεται σε επαφή με τους πολίτες (καταστήματα, διανομείς, πράκτορες).

Τα ΕΛΤΑ ξεκίνησαν επιπλέον ήδη τη δραστηριοποίησή τους στην αγορά εκτελωνισμού ταχυδρομικών αντικειμένων συνεργαζόμενα με πρόσωπα που διαθέτουν τα απαραίτητα προσόντα προκειμένου να αναλάβουν τη διεκπεραίωση των εκτελωνιστικών εργασιών και την υπαγωγή στο κατάλληλο τελωνειακό καθεστώς των εισερχομένων από τρίτες χώρες ταχυδρομικών αντικειμένων.

Οι ανωτέρω προτεινόμενες δράσεις κρίνονται κατ' ελάχιστον αναγκαίες, προκειμένου η Εταιρεία να καταστεί βραχυχρόνια και μακροχρόνια βιώσιμη. Σε κάθε περίπτωση, λαμβάνοντας υπόψη και τα εναλλακτικά σενάρια, η Διοίκηση των ΕΛΤΑ θα παρακολουθεί στενά την εξέλιξη των βασικών οικονομικών μεγεθών, ώστε να είναι έτοιμη να παρέμβει ουσιαστικά σε τυχόν αποκλίσεις από τα σχεδιαζόμενα.

6. Επιπλέον πληροφόρηση

Περιβαλλοντικά Ζητήματα

Η Εταιρεία έχει εγγραφεί στο συλλογικό σύστημα εναλλακτικής διαχείρισης συσκευασιών ΣΣΕΔ-ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ της Ελληνικής Εταιρείας Αξιοποίησης Ανακύκλωσης και για τις διακινηθέντες συσκευασίες του έτους 2016 στην κατηγορία Χαρτί-Χαρτόνι συνολικού βάρους 19.259,65 κιλών.

Επιπλέον τα ΕΛΤΑ έχουν εγγραφεί στο Μητρώο Παραγωγών Συσκευασίας του Ελληνικού Οργανισμού Ανακύκλωσης (Ε.Ο.ΑΝ.) με αριθμό μητρώου 4990.

Εργασιακά Ζητήματα

Στα εργασιακά ζητήματα η Εταιρεία εφαρμόζει πολιτικές ίσων ευκαιριών (ανεξαρτήτως φύλου, κ.λπ.), και αναγνωρίζει μέσω των συστημάτων και των διαδικασιών διαχείρισης ανθρώπινου δυναμικού το δικαίωμα των εργαζομένων να απολαμβάνουν ισονομία, ίση μεταχείριση καθώς και αποδοχή και σεβασμό από τους λοιπούς εργαζόμενους και τα στελέχη της Διοίκησης.

Στα θέματα προσλήψεων, μεταθέσεων και αποσπάσεων, προαγωγών, επιλογής σε θέσεις ευθύνης, μισθοδοσίας, κύριας και επικουρικής υποχρεωτικής ασφάλισης καθώς και προαιρετικής ασφάλισης, κ.λπ. εφαρμόζεται απαρεγκλίτως η νομοθεσία καθώς και ο Γενικός

Κανονισμός Προσωπικού και δεν υφίστανται αποκλεισμοί. Αντιθέτως σε περιπτώσεις μειονεκτούντων εργαζομένων υπάρχει πρόβλεψη θετικών μέτρων (π.χ. σε περίπτωση πρόσκαιρης αναπηρίας λόγω εργατικού ατυχήματος, μοριοδότηση κατά την πρόσληψη συγκεκριμένων κοινωνικών ομάδων (π.χ. πολυτέκνων, τριτέκνων, ανέργων, κ.ά.).

Οι προαγωγές σε θέσεις ευθύνης διενεργούνται σύμφωνα με το Σύστημα Στελέχωσης (που αποτελεί κεφάλαιο του Γενικού Κανονισμού Προσωπικού), στο οποίο ρυθμίζονται η διαδικασία προκήρυξης και κάλυψης των θέσεων ευθύνης καθώς και των ειδικών θέσεων για τριετή θητεία, οι όροι και οι προϋποθέσεις συμμετοχής σ' αυτήν, τα κριτήρια βαθμολογίας των υποψηφίων, τα όργανα επιλογής των υποψηφίων, η διαδικασία τοποθέτησης των επιλεχθέντων στη θέση ευθύνης, τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις τους καθώς και η υποχρέωση αξιολόγησής τους για την επίτευξη των στόχων που αντιστοιχούν στη θέση ευθύνης.

Στα θέματα διευκολύνσεων, η Εταιρεία διαθέτει κανονιστικό πλαίσιο που παρέχει ευρεία προστασία σε εργαζόμενους με οικογενειακές ή άλλες υποχρεώσεις (μειωμένο ωράριο, άδειες, διευκολύνσεις, γονικές άδειες, άδειες ανατροφής τέκνων κ.λπ.) ή εργαζόμενους που χρήζουν προστασίας (ασθένεια, εγκυμοσύνη, τοκετός, λοχεία, κ.λπ.).

Η συνδικαλιστική δράση είναι ελεύθερη και ανεξάρτητη, ασκείται από τους εκλεγμένους εκπροσώπους των εργαζομένων και διευκολύνεται με συνδικαλιστικές άδειες και άλλες διευκολύνσεις, οι οποίες προβλέπονται όχι μόνο από την εργατική νομοθεσία αλλά και από τον Γενικό Κανονισμό Προσωπικού του ΕΛΤΑ, στο πλαίσιο του άρθρου 18 του νόμου 1264/1982, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.

Η εκπαίδευση παρέχεται αδιακρίτως σε όλο το Προσωπικό του ΕΛΤΑ καλύπτει δε δράσεις επαγγελματικής ανάπτυξης και εκπαίδευσης, επαγγελματικής κατάρτισης που συνδέονται με εκπαιδευτικές ανάγκες στη θέση εργασίας, προγράμματα που σχεδιάζονται και υλοποιούνται από την Παγκόσμια Ταχυδρομική Ένωση, επιμόρφωση σε ξένες γλώσσες καθώς και επιδότηση προπτυχιακών και μεταπτυχιακών προγραμμάτων του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου ή άλλων Πανεπιστημίων της Ελληνικής Επικράτειας, ύστερα από απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου. Η εκπαίδευση υλοποιείται με την αξιοποίηση της πληροφορικής τεχνολογίας, με μεθοδολογίες σύγχρονης και ασύγχρονης τηλεεκπαίδευσης με χρήση ηλεκτρονικού υπολογιστή καθώς και με εκπαιδευτικά προγράμματα που ακολουθούν την συμβατική μεθοδολογία εκπαίδευσης στην αίθουσα. Η εκπαίδευση συμπληρώνεται με δραστηριότητες ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης (ημερίδες).

Οι δράσεις εκπαίδευσης, κατάρτισης, ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης του Προσωπικού, εκτός των γνώσεων και δεξιοτήτων τις οποίες στοχοθετούν ως προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα, επιδιώκουν και την ανατροπή στερεοτυπικών αντιλήψεων, την ενίσχυση της αυτογνωσίας, του αυτοσεβασμού, της αυτοεκτίμησης των εκπαιδευομένων. Ομοίως, στην καλλιέργεια αξιακού κλίματος ισότητας και ισοτιμίας. Επίσης, στην κατεύθυνση ενίσχυσης των επιχειρησιακών πολιτικών και των πρακτικών που επιδιώκουν την άρση των περιορισμών που σχετίζονται με την διαφορετικότητα των εργαζομένων στον εργασιακό χώρο.

Όλες οι πολιτικές διαχείρισης και αξιοποίησης ανθρώπινου δυναμικού διαπνέονται από την αρχή της ισότητας, των ίσων ευκαιριών και των μη διακρίσεων. Αν παρά ταύτα εντοπιστούν τυχόν φαινόμενα άνισης μεταχείρισης και διακρίσεων, αυτά ελέγχονται στο πλαίσιο των διατάξεων περί πειθαρχικού ελέγχου του Γενικού Κανονισμού Προσωπικού.

Τα Ελληνικά Ταχυδρομεία Α.Ε. μεριμνούν για την Υγεία και ασφάλεια των εργαζομένων δια της Υπηρεσίας Υγείας & Ασφάλειας της Εργασίας, υπαγόμενη στην Γενική Δ/νση Ανθρώπινου Δυναμικού και στην οποία απασχολούνται ο προϊστάμενος, δύο διοικητικοί υπάλληλοι, τέσσερις Τεχνικοί Ασφαλείας (ΤΑ) και δύο Ιατροί Εργασίας (ΙΕ), οι οποίοι αποτελούν την Εσωτερική Υπηρεσία Προστασίας και Πρόληψης (ΕΣ.Υ.Π.Π) των ΕΛΤΑ ΑΕ.

Συμπληρωματικά η Υπηρεσία μας προκειμένου να καλύψει τις υποχρεώσεις της που απορρέουν από την ισχύουσα νομοθεσία και για την πανελλαδική κάλυψη των Υπηρεσιακών Λειτουργιών της σε θέματα υγείας και ασφάλειας έχει συνάψει σύμβαση συνεργασίας με

εταιρεία για υπηρεσίες Τεχνικού Ασφαλείας (ΤΑ) και Ιατρού Εργασίας συνιστώντας την Εξωτερική Υπηρεσία Προστασίας και Πρόληψης (ΕΞ.Υ.Π.Π).

Το έργο της υπηρεσίας υγείας και ασφάλειας συμπληρώνεται από δύο επιστημονικούς υπευθύνους Τεχνικό Ασφαλείας (ΤΑ) και Ιατρό Εργασίας (ΙΕ) που εποπτεύουν παράλληλα με τον προϊστάμενο της Υπηρεσίας Υγείας & Ασφάλειας Εργασίας το έργο του συνόλου των τεχνικών ασφαλείας και ιατρών εργασίας, ΕΣΥΠΠ ΕΛΤΑ & ΕΞΥΠΠ.

Οι Τ.Α και Ι.Ε επισκεπτόμενοι τις υπηρεσιακές λειτουργίες επιθεωρούν τους χώρους εργασίας, κάνουν υποδείξεις και συστάσεις στους εργαζόμενους γραπτά στο Βιβλίο Υποδείξεων ή προφορικά για θέματα ασφάλειας και υγείας καθώς και πρόληψης των εργατικών ατυχημάτων.

Συνιστούν τη χρήση των Μέσων Ατομικής Προστασίας (ΜΑΠ) ως μέτρων πρόληψης των εργατικών ατυχημάτων αλλά και εξάλειψης των πυγών επαγγελματικών κινδύνων. Επί πλέον ο Ι.Ε μεριμνά και συμβουλεύει για την σωματική και ψυχική υγεία των εργαζομένων, ενημερώνει για θέματα πρώτων βοηθειών, προτείνει αλλαγές θέσεων εργασίας για εργαζόμενους ή επανεντάξεις μειονεκτούντων υπαλλήλων στην παραγωγική διαδικασία.

Όλες οι Υπηρεσιακές Λειτουργίες των ΕΛΤΑ Α.Ε. διαθέτουν τα από την ισχύουσα νομοθεσία οριζόμενα να τηρούνται έγγραφα της υπηρεσίας υγείας και ασφάλειας, όπως Πρόγραμμα επισκέψεων του Τεχνικού Ασφαλείας (Τ.Α) και Ιατρού Εργασίας (Ι.Ε), Βιβλίο Υποδείξεων, Γραπτή Εκτίμηση Επαγγελματικού Κινδύνου (Γ.Ε.Ε.Κ.), Κατάλογο Εργατικών Ατυχημάτων, Ατομικούς Ιατρικούς Φάκελους Εργαζομένων, Πιστοποιητικό Ελέγχου Ηλεκτρικών Εγκαταστάσεων, Πιστοποιητικό πυροπροστασίας, Φαρμακείο Πρώτων Βοηθειών και Βιβλίο Εργατικών Ατυχημάτων.

Τέλος η Υπηρεσία Υγείας & Ασφάλειας εξασφαλίζει σε κάθε εργαζόμενο την επαρκή και κατάλληλη εκπαίδευση σε θέματα ασφάλειας και υγείας με την μορφή οδηγιών και πληροφοριών με την βοήθεια Εγκυκλίων, προσαρτημάτων στις υπάρχουσες ΓΕΕΚ, καθώς και με σεμινάρια ή επιμορφωτικά προγράμματα.

Δραστηριότητες στον τομέα της Έρευνας & Ανάπτυξης

Τα ΕΛΤΑ διαθέτουν πολύχρονη εμπειρία στη συμμετοχή σε συγχρηματοδοτούμενα από την Ε.Ε. έργα υποδομών και εκπαίδευσης του ανθρώπινου δυναμικού και δίνουν ιδιαίτερη σημασία στις δράσεις έρευνας και ανάπτυξης.

Στο πλαίσιο αυτό, κατά την περίοδο Απρίλιος 2012 – Ιούλιος 2016 συμμετείχαν στο έργο:

“SAFEPOST Project: Reuse and development of Security Knowledge assets for International Postal supply chains” (7th Framework Programme /FP7)

Τα ΕΛΤΑ ήταν τελικός χρήστης (end-user) μαζί με τα Ταχυδρομεία της Ισπανίας (Correos) και της Ισλανδίας (Posturinn). Συντονιστής του έργου ήταν η PostEurop, η ένωση των ευρωπαϊκών δημόσιων ταχυδρομείων.

Το SAFEPOST Project ήταν ένα ιδιαίτερα καινοτόμο έργο για την ταχυδρομική βιομηχανία με στόχο:

- την ενίσχυση της ασφάλειας στη διακίνηση των ταχυδρομικών αντικειμένων χωρίς την επιβάρυνση με πρόσθετα κόστη στην παραγωγική διαδικασία
- τη βιώσιμη ανάπτυξη ενός αυξημένου επιπέδου ταχυδρομικής ασφάλειας σε ολόκληρη την Ευρώπη.

Στο πλαίσιο του έργου αναπτύχθηκαν τεχνολογικές λύσεις για την ανίχνευση και τον εντοπισμό ύποπτων ταχυδρομικών αντικειμένων και δημιουργήθηκε μια Πλατφόρμα Ταχυδρομικής Ασφάλειας (Postal Security Platform), μέσα στην οποία αναπτύχθηκε η cloud εφαρμογή για την ασφαλή και σε πραγματικό χρόνο ανταλλαγή πληροφοριών ασφάλειας, το “Common Postal Security Space”. Απώτερος στόχος είναι στο εγγύς μέλλον να δημιουργηθεί

ένα κοινό Ευρωπαϊκό / Παγκόσμιο σύστημα ανταλλαγής πληροφοριών ασφάλειας μεταξύ των ταχυδρομείων.

Πέρα από την επικέντρωση στην ασφάλεια των χρηστών των ταχυδρομικών υπηρεσιών, το SAFEPOST Project συνέβαλε στην ενίσχυση της ασφάλειας περίπου 1,6 εκατομμυρίων εργαζομένων στα ταχυδρομεία στην Ε.Ε. μέσα από τον περιορισμό των κινδύνων από εκρηκτικές ουσίες, ραδιοενεργά υλικά, βιολογικά όπλα και επικίνδυνες χημικές ουσίες και άλλα υλικά που δύνανται να προκαλέσουν επικίνδυνα περιστατικά υγείας ή ακόμη και να απειλήσουν τη ζωή του προσωπικού που απασχολείται στην ταχυδρομική βιομηχανία.

Υποκαταστήματα Εταιρείας

Η ταχυδρομική υποδομή (postal infrastructure) της Εταιρείας αποτελείται από 690 καταστήματα και 694 πρακτορεία (1 πρακτορείο Α', 70 πρακτορεία Β' & 623 πρακτορεία Γ' τάξης). Τα ΕΛΤΑ διαθέτουν επιπλέον 81 Μονάδες Διανομής σε όλη τη χώρα, 9 Κέντρα Διαλογής Αλληλογραφίας (4 πλήρως αυτοματοποιημένα), Κέντρο Διαλογής Δεμάτων και 2 Υπηρεσίες Εκτελωνισμού Δεμάτων.

Διαχείριση Κινδύνων

Παράγοντες Χρηματοοικονομικού Κινδύνου

Ο Όμιλος εκτίθεται σε όχι ιδιαίτερα υψηλούς χρηματοοικονομικούς κινδύνους όπως μεταβολές στις συναλλαγματικές ισοτιμίες, επιτόκια, πιστωτικό κίνδυνο, κίνδυνο ρευστότητας και κίνδυνο εύλογης αξίας από μεταβολές επιτοκίων. Το γενικό πρόγραμμα διαχείρισης κινδύνων του Ομίλου εστιάζεται στη μη προβλεψιμότητα των χρηματοπιστωτικών αγορών και επιδιώκει να ελαχιστοποιήσει την ενδεχόμενη αρνητική τους επίδραση στη χρηματοοικονομική απόδοση του Ομίλου.

Συναλλαγματικός Κίνδυνος

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται σε διεθνές επίπεδο και συνεπώς εκτίθεται σε συναλλαγματικό κίνδυνο προερχόμενο κυρίως από τη μεταβολή του SDR. Το SDR είναι μια συναλλαγματική ισοτιμία η οποία προκύπτει από τη μέση ημερήσια τιμή τεσσάρων βασικών νομισμάτων και χρησιμοποιείται για τις συναλλαγές μεταξύ Ταχυδρομείων εκτός της ζώνης Ευρώ καθώς επίσης και των κομιστρών αεροπορικών εταιρειών εκτός ζώνης Ευρώ. Αυτός ο κίνδυνος δεν εκτιμάται ως ιδιαίτερα σημαντικός.

Πιστωτικός Κίνδυνος & Κίνδυνος Ρευστότητας

Ο Όμιλος δεν έχει σημαντικές συγκεντρώσεις πιστωτικού κινδύνου. Αξιόλογο ποσοστό των πωλήσεων του Ομίλου διενεργούνται τοις μετρητοίς, οι δε πωλήσεις με πίστωση γίνονται κυρίως στο Ελληνικό Δημόσιο, ΔΕΚΟ, Τράπεζες και σε πελάτες με αξιολογημένο ιστορικό πιστωτικής συμπεριφοράς.

Κίνδυνος Μεταβολών Εύλογης Αξίας Λόγω Μεταβολών των Επιτοκίων

Τα λειτουργικά έσοδα και ταμειακές ροές του Ομίλου δεν είναι ανεξάρτητα από μεταβολές στις τιμές των επιτοκίων. Ο Όμιλος διαχειρίζεται σημαντικά ποσά και τα έσοδα από χρηματοοικονομικές δραστηριότητες είναι σημαντικά.

Πολιτική σχετικά με τη μόνιμη απομείωση των διαθέσιμων προς πώληση χρη/κων στοιχείων

Η Διοίκηση της Εταιρείας ακολουθεί τις οδηγίες του Δ.Λ.Π. 39 για τον προσδιορισμό του χρόνου της μόνιμης απομείωσης της αξίας των μετοχών. Ο προσδιορισμός αυτός προϋποθέτει υποκειμενική κρίση και η Διοίκηση της Εταιρείας προβαίνει σε εκτιμήσεις για το τι συνιστά σημαντική ή παρατεταμένη μείωση στην εύλογη αξία των μετοχικών επενδύσεων, κάτω από το κόστος κτήσεως τους. Κατά την κρίση της η Εταιρεία αξιολογεί μεταξύ άλλων παραγόντων για τις μετοχές που διαπραγματεύονται σε οργανωμένη χρηματιστηριακή αγορά, τη συνήθη μεταβλητότητα (volatility) της τιμής της μετοχής. Η απομείωση μπορεί να είναι απαραίτητη,

όταν υπάρχει ένδειξη επιδείνωσης της οικονομικής κατάστασης του εκδότη, της επίδοσης του κλάδου και του τομέα εργασιών, των λειτουργικών και χρηματοδοτικών ταμειακών ροών καθώς και των τεχνολογικών αλλαγών.

Για μετοχικές επενδύσεις που ταξινομούνται στο χαρτοφυλάκιο ως Διαθέσιμα προς Πώληση, ως ένδειξη απομείωσης νοείται μία σημαντική ή παρατεταμένη μείωση της εύλογης αξίας του χρεογράφου σε σχέση με το αρχικό κόστος κτήσης.

Εταιρική Διακυβέρνηση

Ο Όμιλος έχει υιοθετήσει τις Αρχές της Εταιρικής Διακυβέρνησης, όπως αυτές οριοθετούνται από την ισχύουσα Ελληνική νομοθεσία και τις διεθνείς πρακτικές. Η Εταιρική Διακυβέρνηση ως σύνολο κανόνων, αρχών και μηχανισμών ελέγχου βάσει των οποίων οργανώνεται και διοικείται η Εταιρεία, έχει ως στόχο τη διαφάνεια προς το επενδυτικό κοινό, καθώς επίσης τη διασφάλιση των συμφερόντων των μετόχων της και όλων όσων συνδέονται με τη λειτουργία της.

Το Διοικητικό Συμβούλιο των ΕΛΤΑ απαρτίζεται από 1 εκτελεστικό και 9 μη εκτελεστικά μέλη. Από τα μη εκτελεστικά μέλη, τα 3 πληρούν τις προϋποθέσεις εκείνες, που ορίζουν οι διατάξεις του Ν.3016/2002 περί Εταιρικής Διακυβέρνησης, για τον χαρακτηρισμό αυτών ως ανεξάρτητα.

Η Επιτροπή Ελέγχου (Audit Committee) αποτελείται από μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και έχει ως αποστολή την αντικειμενική διεξαγωγή εσωτερικών και εξωτερικών ελέγχων και την αποτελεσματική επικοινωνία μεταξύ των ελεγκτικών οργάνων και του Διοικητικού Συμβουλίου. Στις αρμοδιότητές της περιλαμβάνονται η εξασφάλιση της συμμόρφωσης της Εταιρείας με τους κανόνες της Εταιρικής Διακυβέρνησης, καθώς επίσης και η διασφάλιση της ορθής λειτουργίας του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου και η εποπτεία των εργασιών της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου της Εταιρείας.

Ο εσωτερικός έλεγχος αποτελεί βασική και απαραίτητη προϋπόθεση της Εταιρικής Διακυβέρνησης. Η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου των ΕΛΤΑ αποτελεί μία ανεξάρτητη οργανωτική μονάδα, η οποία αναφέρεται στο Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας. Στις αρμοδιότητές της περιλαμβάνονται η αξιολόγηση και βελτίωση των συστημάτων διαχείρισης κινδύνων και εσωτερικού ελέγχου, καθώς επίσης η εξακρίβωση της συμμόρφωσης με τις θεσμοθετημένες πολιτικές και διαδικασίες όπως αυτές περιγράφονται στον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας της Εταιρείας, την ισχύουσα νομοθεσία (κυρίως την χρηματιστηριακή) και τις αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου.

Η Εταιρεία θεσμοθέτησε την Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου από την έγκριση του Εσωτερικού της Κανονισμού Λειτουργίας, εφαρμόζοντας άμεσα τις επιταγές του Ν. 3016/2002 για την Εταιρική Διακυβέρνηση. Οι αρμοδιότητες της υπηρεσίας εσωτερικού ελέγχου καθορίζονται στο άρθρο 30 του καταστατικού των ΕΛΤΑ. Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει ορίσει Εσωτερική Ελέγκτρια την κ. Ιουλία Πανταζοπούλου, Πτυχιούχο του Πανεπιστημίου Πειραιά, η οποία είναι επιφορτισμένη με την οργάνωση της υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου.

Η επικεφαλής της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου απασχολείται στην Εταιρεία μας με σχέση πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης.

Για το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας

Η Πρόεδρος του Δ.Σ.

Ο Διευθύνων Σύμβουλος

Ευφροσύνη Σταυράκη

Ιωάννης Ζαρολιάγκης

Επεξηγηματική έκθεση διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου

Προς την Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων της εταιρείας «ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΑ Α.Ε.»

Ι. Διάρθρωση μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας

Το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας ανέρχεται σε τριακόσια σαράντα εκατομμύρια οχτακόσιες δέκα τέσσερις χιλιάδες τριακόσια είκοσι τρία Ευρώ και ογδόντα λεπτά (€ 340.814.323,80), διαιρούμενο σε διακόσια εκατομμύρια τετρακόσιες εβδομήντα εννέα χιλιάδες δέκα τέσσερις (200.479.014) κοινές ονομαστικές μετά ψήφου μετοχές, ονομαστικής αξίας ενός Ευρώ και εβδομήντα λεπτών (€ 1,70) η κάθε μία.

Αποτέλεσμα της μείωσης της αξίας των χρηματοοικονομικών στοιχείων τα προηγούμενα έτη, το σύνολο των Ιδίων Κεφαλαίων της Εταιρείας έχει καταστεί μικρότερο του 1/2 του καταβλημένου Μετοχικού της Κεφαλαίου και κατά συνέπεια συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής του άρθρου 47 του Κ.Ν. 2190/1920.

Κάθε κοινή μετοχή παρέχει το δικαίωμα μίας ψήφου στην Γενική Συνέλευση.

Τα δικαιώματα των μετόχων της Εταιρείας που πηγάζουν από τη μετοχή της είναι ανάλογα με το ποσοστό του κεφαλαίου, στο οποίο αντιστοιχεί η καταβλημένη αξία της μετοχής. Κάθε μετοχή παρέχει όλα τα δικαιώματα που προβλέπει ο νόμος και το καταστατικό της και ειδικότερα:

- Προηγείται η διάθεση του ποσοστού για το σχηματισμό του τακτικού αποθεματικού, δηλαδή αφαιρείται για το σκοπό αυτό το ένα εικοστό (1/20) τουλάχιστον των καθαρών κερδών. Σύμφωνα με το νόμο η αφαίρεση αυτή παύει να είναι υποχρεωτική όταν αυτό φθάσει σε ποσό ίσο τουλάχιστον με το ένα τρίτο (1/3) του Μετοχικού Κεφαλαίου. Ακολουθεί η διάθεση του ποσού που απαιτείται για την καταβολή του πρώτου μερίσματος, δηλαδή ποσοστού έξι τα εκατό (6%) τουλάχιστον του Μετοχικού Κεφαλαίου, σύμφωνα με το άρθρο 45 του Κ.Ν. 2190/1920, σε συνδυασμό με τις διατάξεις του άρθρου 3 του Α.Ν. 148/1967, όπως ισχύει. Η Γενική Συνέλευση διαθέτει ελεύθερα το υπόλοιπο.
- Οι μέτοχοι μετέχουν στα καθαρά κέρδη μετά την έγκριση από τη Γενική Συνέλευση των ετησίων οικονομικών καταστάσεων. Το ποσό που εγκρίθηκε προς διανομή, καταβάλλεται σ' αυτούς μέσα σε δύο μήνες από την απόφαση της Γενικής Συνέλευσης που ενέκρινε τις Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις.
- Το δικαίωμα ανάληψης της εισφοράς κατά την εκκαθάριση ή, αντίστοιχα, της απόσβεσης κεφαλαίου που αντιστοιχεί στη μετοχή, εφόσον αυτό αποφασισθεί από τη Γενική Συνέλευση.
- Το δικαίωμα προτίμησης σε κάθε αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας με μετρητά και την ανάληψη νέων μετοχών.
- Το δικαίωμα λήψης αντιγράφου των οικονομικών καταστάσεων και των εκθέσεων των ορκωτών ελεγκτών και του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας.
- Το δικαίωμα συμμετοχής στη Γενική Συνέλευση, το οποίο εξειδικεύεται στα εξής επιμέρους δικαιώματα: Νομιμοποίησης, παρουσίας, συμμετοχής στις συζητήσεις, υποβολής προτάσεων σε θέματα της ημερήσιας διάταξης, καταχώρησης των απόψεων στα πρακτικά και ψήφου.
- Η Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρείας διατηρεί όλα τα δικαιώματά της κατά τη διάρκεια της εκκαθάρισης (σύμφωνα με την παράγ. 4 του άρθρου 36 του Καταστατικού).

Η ευθύνη των μετόχων της Εταιρείας περιορίζεται στην ονομαστική αξία των μετοχών που κατέχουν.

II. Περιορισμοί στη μεταβίβαση των μετοχών της Εταιρείας

Η μεταβίβαση των μετοχών της Εταιρείας γίνεται όπως ορίζει ο Νόμος με τον περιορισμό ότι η συμμετοχή του Ελληνικού Δημοσίου επί του εκάστοτε μετοχικού κεφαλαίου των ΕΛΤΑ δε δύναται να είναι κατώτερη του πενήντα ένα τοις εκατό (51%) των μετά ψήφου μετοχών αυτού (σύμφωνα με την παράγ. 2 του άρθρου 5 του Καταστατικού).

III. Σημαντικές άμεσες ή έμμεσες συμμετοχές κατά την έννοια του Π.Δ. 51/1992

Μέτοχοι (φυσικά ή νομικά πρόσωπο) που κατείχαν άμεσα ή έμμεσα ποσοστό μεγαλύτερο από 5% του συνολικού αριθμού των μετοχών της, κατά την 31/12/2016 παρατίθενται στον κάτωθι πίνακα:

Μέτοχος	Ποσοστό συμμετοχής
Ελληνικό Δημόσιο	90%
Τράπεζα Eurobank Ergasias A.E.	10%

Τα δικαιώματα ψήφου των μετοχών που αναλογούν στο Ελληνικό Δημόσιο έχουν μεταφερθεί στο Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου (ΤΑΙΠΕΔ) από το 2011.

IV. Μετοχές παρέχουσες ειδικά δικαιώματα ελέγχου

Δεν υφίστανται μετοχές της Εταιρείας που παρέχουν στους κατόχους τους ειδικά δικαιώματα ελέγχου.

V. Περιορισμοί στο δικαίωμα ψήφου

Δεν προβλέπονται στο καταστατικό της Εταιρείας περιορισμοί του δικαιώματος ψήφου που απορρέουν από τις μετοχές της.

VI. Συμφωνίες μετόχων της Εταιρείας

Διατηρείται και με την Eurobank η ισχύς της σύμβασης συνεργασίας με το Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο Α.Τ.Ε. («Τ.Τ.») η οποία το 2007 παρατάθηκε με αποφάσεις των Διοικητικών Συμβουλίων των δύο εταιρειών μέχρι την 31/12/2021. Η συμφωνία προβλέπει ότι το δίκτυο των ΕΛΤΑ αποτελεί συμπληρωματικό δίκτυο του Τ.Τ., προκειμένου το τελευταίο να εξασφαλίσει την γεωγραφική κάλυψη που απαιτείται στην Ελληνική Επικράτεια.

VII. Κανόνες διορισμού και αντικατάστασης μελών Δ.Σ. και τροποποίησης καταστατικού

Οι κανόνες που προβλέπει το καταστατικό της Εταιρείας για το διορισμό και την αντικατάσταση των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της και την τροποποίηση των διατάξεων του καταστατικού της, δε διαφοροποιούνται από τα προβλεπόμενα στον Κ.Ν. 2190/1920 εκτός από την συμμετοχή των εκπροσώπων των εργαζομένων στο Διοικητικό Συμβούλιο.

VIII. Αρμοδιότητα του Δ.Σ. για την έκδοση νέων ή για την αγορά ιδίων μετοχών

Α) Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 13 παρ. 1 στοιχ. β και γ του Κ.Ν. 2190/1920 και σε συνδυασμό με τις διατάξεις του άρθρου 5 του καταστατικού της, το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας έχει το δικαίωμα, κατόπιν σχετικής απόφασης της Γενικής Συνέλευσης που υπόκειται στις διατυπώσεις δημοσιότητας του άρθρου 7β του Κ.Ν. 2190/1920, να αυξάνει το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας με την έκδοση νέων μετοχών, με απόφαση που λαμβάνεται με την απαρτία και πλειοψηφία που ορίζει ο Κ.Ν. 2190/1920.

Στην περίπτωση αυτή, το μετοχικό κεφάλαιο μπορεί να αυξάνεται μέχρι το ποσό του κεφαλαίου που είναι καταβεβλημένο κατά την ημερομηνία που χορηγήθηκε στο Διοικητικό Συμβούλιο η εν λόγω εξουσία από τη Γενική Συνέλευση. Η ως άνω εξουσία του Διοικητικού Συμβουλίου μπορεί να ανανεώνεται από τη Γενική Συνέλευση για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει την πενταετία για κάθε ανανέωση.

Β) Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 13 παρ. 9 του Κ.Ν.2190/1920, με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης μπορεί να θεσπισθεί πρόγραμμα διάθεσης μετοχών στα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και το προσωπικό, με τη μορφή δικαιώματος προαίρεσης αγοράς μετοχών κατά τους ειδικότερους όρους της απόφασης αυτής. Η απόφαση της Γενικής Συνέλευσης ορίζει, ιδίως, τον ανώτατο αριθμό μετοχών που μπορεί να εκδοθούν, ο οποίος βάσει του νόμου δεν μπορεί να υπερβαίνει το 1/10 των υφιστάμενων μετοχών, αν οι δικαιούχοι ασκήσουν το δικαίωμα αγοράς μετοχών, την τιμή και τους όρους διάθεσης των μετοχών στους δικαιούχους.

Το Διοικητικό Συμβούλιο, με απόφασή του, ρυθμίζει κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια, που δε ρυθμίζεται διαφορετικά από τη Γενική Συνέλευση, εκδίδει τα πιστοποιητικά δικαιώματος αγοράς μετοχών και κατά το μήνα Δεκέμβριο κάθε έτους εκδίδει μετοχές στους δικαιούχους, που άσκησαν το δικαίωμά τους, αυξάνοντας αντίστοιχα το μετοχικό κεφάλαιο και πιστοποιώντας τη σχετική αύξηση αυτού.

Γ) Μέχρι την παρούσα η Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρείας δεν έχει λάβει ουδεμία απόφαση για την θέσπιση προγράμματος αγοράς ιδίων μετοχών σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 16 του Κ.Ν. 2190/1920.

ΙΧ. Σημαντικές συμφωνίες που τίθενται σε ισχύ, τροποποιούνται ή λήγουν σε περίπτωση αλλαγής ελέγχου κατόπιν δημόσιας πρότασης.

Δεν υφίστανται συμφωνίες, οι οποίες τίθενται σε ισχύ, τροποποιούνται ή λήγουν σε περίπτωση αλλαγής στον έλεγχο της Εταιρείας κατόπιν δημόσιας πρότασης.

Χ. Συμφωνίες με μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ή το προσωπικό της Εταιρείας

Δεν υπάρχουν συμφωνίες της Εταιρείας με μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της ή με το προσωπικό της, οι οποίες να προβλέπουν την καταβολή αποζημίωσης, ειδικά σε περίπτωση παραίτησης ή χωρίς σπουδαίο λόγο ή βάσιμο λόγο ή τερματισμού της θητείας ή της απασχόλησής τους εξαιτίας δημόσιας πρότασης. Οι σχηματισμένες προβλέψεις για αποζημιώσεις λόγω εξόδου από την υπηρεσία, συνεπεία και της εφαρμογής των διατάξεων του Κ.Ν. 2112/1920, ανήλθαν την 31^η Δεκεμβρίου 2016 στο ποσό των € 128.099 χιλ. για τον Όμιλο και € 127.758 χιλ. για την Εταιρεία. Δεν υφίσταται πρόβλεψη αποζημίωσης για τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας.

Κατάσταση Οικονομικής Θέσης

Ποσά σε χιλ. €	Σημ.	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
		2016	2015	2016	2015
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ					
Μη Κυκλοφορούν Ενεργητικό					
Ενσώματα πάγια	5.1	164.098	171.281	163.538	170.608
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	5.2	2.056	2.430	1.357	1.468
Επενδύσεις σε ακίνητα	5.3	5.280	5.280	5.280	5.280
Επενδύσεις σε θυγατρικές επιχειρήσεις	5.4	-	-	14.067	14.067
Διαθέσιμα προς πώληση περιουσιακά στοιχεία	5.5	3.855	6.231	3.855	6.231
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	5.6	483	458	377	368
Σύνολο		175.771	185.680	188.473	198.022
Κυκλοφορούν Ενεργητικό					
Αποθέματα	5.8	5.813	6.091	5.635	5.897
Πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις	5.9	73.001	85.509	55.129	70.083
Απαιτήσεις από Καθολική Υπηρεσία	5.25	197.643	150.820	197.643	150.820
Λοιπά κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού	5.10	17.078	19.592	14.389	16.297
Απαιτήσεις από συνδεδεμένες εταιρείες	5.24	-	-	10.231	10.640
Προκαταβολές	5.11	230	215	230	215
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα αυτών	5.12	55.613	39.899	51.563	36.966
Σύνολο		349.379	302.127	334.821	290.920
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ		525.150	487.807	523.293	488.942
ΠΑΘΗΤΙΚΟ					
Ίδια Κεφάλαια					
Μετοχικό κεφάλαιο	5.13.1	340.814	340.814	340.814	340.814
Λοιπά αποθεματικά	5.13.2	499	493	57	57
Αποθεματικά εύλογης αξίας	5.13.2	(220.867)	(218.380)	(220.867)	(218.380)
Αποθεματικό από αναλογιστικές (ζημιές)	5.13.2	(8.073)	(11.275)	(8.042)	(11.265)
Ζημιές εις νέον		(94.398)	(79.338)	(83.902)	(69.384)
Σύνολο		17.975	32.314	28.061	41.843
Μη ελέγχουσες συμμετοχές		23	97	-	-
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων		17.998	32.411	28.061	41.843
Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις					
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	5.7.	36.873	21.270	36.950	21.926
Μακροπρόθεσμες προβλέψεις	5.16	105	105	80	80
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	5.14	128.099	129.764	127.758	129.475
Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	5.15	22.407	25.910	21.329	24.954
Σύνολο		187.483	177.048	186.118	176.435
Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις					
Αλληλόχρεοι τραπεζικοί λογαριασμοί	5.17	116.854	106.817	116.854	106.817
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	5.18	9.949	8.391	7.149	6.424
Προκαταβολές	5.20	3.290	3.456	3.205	3.456
Βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	5.19	15.139	15.308	11.794	11.787
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	5.18	174.437	144.377	170.113	142.181
Σύνολο		319.669	278.348	309.115	270.664
Σύνολο Υποχρεώσεων		507.152	455.396	495.232	447.099
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ		525.150	487.807	523.293	488.942

Τυχόν διαφορές σε αθροίσματα οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Οι συνημμένες σημειώσεις που παρατίθενται στις σελίδες 53-82 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των Ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων.

Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος

Ποσά σε χιλ. €	Σημ.	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
		1/1-31/12/2016	1/1-31/12/2015	1/1-31/12/2016	1/1-31/12/2015
Κύκλος εργασιών	5.21	342.870	364.402	311.754	336.958
Κόστος πωληθέντων	5.21	(307.604)	(318.907)	(283.032)	(298.151)
Μικτό Κέρδος		35.266	45.495	28.722	38.807
Λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης	5.21	10.968	8.171	11.399	8.545
Έξοδα διοικητικής λειτουργίας	5.21	(29.975)	(31.103)	(25.842)	(27.457)
Έξοδα λειτουργίας διαθέσεως	5.21	(4.931)	(5.083)	(4.059)	(4.319)
Λοιπά έξοδα εκμετάλλευσης	5.21	(2.872)	(5.019)	(2.274)	(4.833)
Κέρδη/(Ζημιές) προ φόρων, χρηματοδοτικών, και επενδυτικών αποτελεσμάτων		8.457	12.462	7.947	10.743
Χρηματοοικονομικά έσοδα	5.22	12	135	7	13
Χρηματοοικονομικά έξοδα	5.22	(8.033)	(7.127)	(7.558)	(7.664)
(Ζημιές)/Κέρδη συγγενών εταιριών		-	-	-	-
Κέρδη/(Ζημιές) προ φόρων		436	5.470	396	3.092
Φόρος εισοδήματος	5.23	(14.636)	(15.735)	(13.979)	(15.517)
Κέρδη/(Ζημιές) μετά φόρων		(14.200)	(10.265)	(13.583)	(12.425)
1.Λοιπά συνολικά έσοδα					
α) Μετακυλιόμενα στα αποτελέσματα					
Διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού	5.5	(2.377)	(79)	(2.377)	(79)
Φόροι εισοδήματος αναγνωρισμένοι απευθείας στα Ίδια Κεφάλαια	5.7	(110)	100	(110)	100
β) Μη μετακυλιόμενα στα αποτελέσματα					
Λοιπά έξοδα αναγνωρισμένα απευθείας στα Ίδια Κεφάλαια		-	-	-	-
Αναλογιστικές ζημιές	5.14	3.202	5.067	3.224	5.082
Φόροι εισοδήματος αναγνωρισμένοι απευθείας στα Ίδια Κεφάλαια	5.7	(929)	(1.470)	(935)	(1.474)
Λοιπά συνολικά εισοδήματα μετά από φόρους		(214)	3.618	(198)	3.629
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα μετά από φόρους		(14.413)	(6.647)	(13.781)	(8.796)
Κέρδη/(Ζημιές) χρήσης αποδιδόμενα σε :					
Ίδιοκτήτες της μητρικής		(14.126)	(10.266)	(13.583)	(12.425)
Μη ελέγχουσες συμμετοχές		(73)	1	-	-
Σύνολο		(14.200)	(10.266)	(13.583)	(12.425)
Συγκεντρωτικά Συνολικά Εισοδήματα χρήσης αποδιδόμενα σε:					
Ίδιοκτήτες της μητρικής		(14.340)	(6.648)	(13.781)	(8.796)
Μη ελέγχουσες συμμετοχές		(73)	1	-	-
Σύνολο		(14.413)	(6.647)	(13.781)	(8.796)

Τυχόν διαφορές σε αθροίσματα οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Οι συνημμένες σημειώσεις που παρατίθενται στις σελίδες 53-82 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των Ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων.

**ΕΤΗΣΙΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ
ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΑΠΟ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΕΩΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2016**

Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων

Όμιλος

Ποσά σε χιλ. €	Μετοχικό Κεφάλαιο (Σημ. 5.14.1)	Λοιπά αποθεματικά κεφάλαια (Σημ. 5.14.2)	Αποθεματικό από αναλογιστικές ζημιές (Σημ. 5.14.2)	Διαφορές εύλογης αξίας χρηματοοικονομικών μέσων (Σημ. 5.14.2)	Αποτελέσματα εις νέον	Ίδια κεφάλαια αποδιδόμενα στους ιδιοκτήτες της μητρικής	Μη ελέγχουσες συμμετοχές	Σύνολα ιδίων κεφαλαίων
Υπόλοιπα κατά την 1/1/2015	340.814	493	(14.873)	(218.401)	(69.827)	38.206	96	38.302
Αποτελέσματα χρήσης	-	-	-	-	(10.265)	(10.265)	1	(10.264)
Λοιπά συνολικά εισοδήματα χρήσης μετά από φόρους	-	-	3.597	21	754	4.373	-	4.373
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα χρήσης μετά φόρων	-	-	3.597	21	(9.511)	(5.892)	1	(5.891)
Υπόλοιπο Ιδίων Κεφαλαίων της 31/12/2015	340.814	493	(11.276)	(218.380)	(79.338)	32.314	97	32.411
Υπόλοιπα κατά την 1/1/2016	340.814	493	(11.276)	(218.380)	(79.338)	32.314	97	32.411
Αποτελέσματα χρήσης	-	-	-	-	(15.061)	(15.061)	(73)	(15.135)
Λοιπά συνολικά εισοδήματα χρήσης μετά από φόρους	-	6	3.202	(2.487)	-	721	-	721
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα χρήσης μετά φόρων	-	-	3.202	(2.487)	(15.061)	(14.340)	(73)	(14.413)
Υπόλοιπο Ιδίων Κεφαλαίων της 31/12/2016	340.814	499	(8.073)	(220.867)	(94.398)	17.975	23	17.998

Τυχόν διαφορές σε αθροίσματα οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Οι συνημμένες σημειώσεις που παρατίθενται στις σελίδες 53-82 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των Ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων.

**ΕΤΗΣΙΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ
ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΑΠΟ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΕΩΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2016**

Εταιρεία

Ποσά σε χιλ. €	Μετοχικό Κεφάλαιο (Σημ. 5.14.1)	Λοιπά αποθεματικά κεφάλαια (Σημ. 5.14.2)	Αποθεματικό από αναλογιστικές ζημιές (Σημ. 5.14.2)	Διαφορές εύλογης αξίας χρηματοοικονομικών μέσων (Σημ. 5.14.2)	Αποτελέσματα εις νέον	Ίδια κεφάλαια αποδιδόμενα στους ιδιοκτήτες της μητρικής
Υπόλοιπα κατά την 1/1/2015	340.814	57	(14.873)	(218.401)	(56.959)	50.638
Αποτελέσματα χρήσης	-	-	-	-	(12.425)	(12.425)
Λοιπά συνολικά εισοδήματα χρήσης μετά από φόρους	-	-	3.608	21	-	3.629
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα χρήσης μετά φόρων	-	-	3.608	21	(12.425)	(8.796)
Υπόλοιπο Ιδίων Κεφαλαίων της 31/12/2015	340.814	57	(11.265)	(218.380)	(69.385)	41.843
Υπόλοιπα κατά την 1/1/2016	340.814	57	(11.265)	(218.380)	(69.385)	41.843
Αποτελέσματα χρήσης	-	-	-	-	(14.518)	(14.518)
Λοιπά συνολικά εισοδήματα χρήσης μετά από φόρους	-	-	3.224	(2.487)	-	736
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα χρήσης μετά φόρων	-	-	3.224	(2.487)	(14.518)	(13.781)
Υπόλοιπο Ιδίων Κεφαλαίων της 31/12/2016	340.814	57	(8.042)	(220.867)	(83.902)	28.061

Τυχόν διαφορές σε αθροίσματα οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Οι συνημμένες σημειώσεις που παρατίθενται στις σελίδες 53-82 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των Ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων.

Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις
της χρήσης από 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2016

Κατάσταση Ταμειακών Ροών

Ποσά σε χιλ. €	Σημ.	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
		2016	2015	2016	2015
Λειτουργικές δραστηριότητες					
Κέρδη/(Ζημιές) προ φόρων		436	5.470	396	3.092
Πλέον / μείον προσαρμογές για:					
Αποσβέσεις	5.21	9.509	10.571	8.924	9.952
Αποσβέσεις επιχορηγήσεων	5.21	(3.625)	(4.043)	(3.625)	(4.043)
(Κέρδη) από πώληση παγίων	5.21	(12)	(17)	(12)	(17)
Έσοδα αποζημίωσης καθολικών ταχ. Υπηρεσιών	5.25	(46.823)	(49.305)	(46.823)	(49.305)
Ζημία από διαγραφή λοιπών απαιτήσεων	5.21	174	379	174	379
Ζημία από πρόβλεψη επισφάλειας εμπορικών απαιτήσεων	5.21	424	6.536	394	6.507
Μεταβολές στις υποχρεώσεις λόγω συνταξοδότησης του προσωπικού	5.14	5.859	5.876	5.859	5.876
Έσοδα από αχρησιμοποίητες προβλέψεις προηγούμενων χρήσεων	5.21	(3.061)	(560)	(3.061)	(560)
Ζημιές εύλογης αξίας επενδύσεων σε ακίνητα	5.21	-	419	-	419
Συναλλαγματικές διαφορές	5.21	198	(621)	72	(559)
Πιστωτικοί τόκοι και συναφή έσοδα	5.22	(7)	(23)	(7)	(13)
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα	5.22	7.901	6.148	7.558	6.735
Λειτουργικό κέρδος προ μεταβολών κεφαλαίου κίνησης		(29.025)	(19.168)	(30.150)	(21.535)
Πλέον/ μείον προσαρμογές για μεταβολές λογαριασμών κεφαλαίου κίνησης ή που σχετίζονται με τις λειτουργικές δραστηριότητες:					
Μείωση / (αύξηση) αποθεμάτων	5.8	278	1.805	262	1.759
Μείωση / (αύξηση) απαιτήσεων	5.9	15.899	9.684	17.736	10.751
(Μείωση) / αύξηση υποχρεώσεων (πλην τραπεζών)	5.18	2.986	171	1.630	297
Μείον:					
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα καταβεβλημένα		(7.899)	(7.052)	(7.556)	(6.721)
Καταβεβλημένες αποζημιώσεις προσωπικού		(4.352)	(8.416)	(4.352)	(8.416)
Σύνολο (εκροών) από λειτουργικές δραστηριότητες (α)		(22.114)	(22.976)	(22.432)	(23.866)
Επενδυτικές δραστηριότητες					
Πώληση συγγενών επιχειρήσεων		-	1.044	-	1.044
Αγορά ενσώματων και άυλων παγίων στοιχείων		(1.293)	(1.926)	(1.083)	(1.586)
(Αγορές) Διαθέσιμων προς Πώληση χρηματοοικονομικών μέσων	5.5	-	(3.000)	-	(3.000)
Σύνολο (εκροών) / εισροών από επενδυτικές δραστηριότητες (β)		(1.293)	(3.882)	(1.083)	(3.542)
Χρηματοδοτικές δραστηριότητες					
Εισπράξεις από Εκδοθέντα/Αναληφθέντα Δάνεια	5.19	1.184	-	-	-
Εξοφλήσεις δανείων	5.19	(175)	(300)	-	-
(Μείωση) υποχρεώσεων τρίτων (Συντάξεις, ταχυπληρωμή κ.λ.π.)	5.18	28.083	11.933	28.083	11.933
Σύνολο (εκροών) από χρηματοδοτικές δραστηριότητες (γ)		29.092	11.633	28.083	11.933
Καθαρή (μείωση) στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα αυτών (α) + (β) + (γ)					
		5.685	(15.225)	4.568	(15.474)
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα αυτών έναρξης χρήσης	5.12	(64.457)	(49.232)	(67.390)	(51.915)
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα αυτών λήξης χρήσης	5.12	(58.772)	(64.457)	(62.821)	(67.390)
Μεταβολή ταμειακών διαθεσίμων περιόδου	5.12	5.685	(15.225)	4.568	(15.474)

Τυχόν διαφορές σε αθροίσματα οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Οι συνημμένες σημειώσεις που παρατίθενται στις σελίδες 53-82 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των Ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων.

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

1. Γενικές πληροφορίες

Οι Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις της ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΑ Α.Ε. (ο «Όμιλος») και οι Ατομικές της μητρικής Εταιρείας (η «Εταιρεία» ή τα «ΕΛΤΑ»), έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (Δ.Π.Χ.Α.) όπως αυτά έχουν εκδοθεί από την Επιτροπή Διεθνών Λογιστικών Προτύπων και υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Η ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΑ Α.Ε. εδρεύει στην Αθήνα, Απελλού 1, και είναι καταχωρημένη στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιριών της Νομαρχίας Αθηνών με αριθμό Μ.Α.Ε 1429/01/Β/86/1428 και αριθμό Γ.Ε.ΜΗ 1092101000. Η διάρκεια της Εταιρείας έχει αρχίσει από την έναρξη της λειτουργίας της (1/5/1970) και λήγει την 30^η Απριλίου του έτους 2105.

Στο πλαίσιο ενίσχυσης και διαφοροποίησης του προϊόντικού χαρτοφυλακίου της επιχείρησης, τα ΕΛΤΑ κατέθεσαν στη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (ΡΑΕ) αίτηση για τη χορήγηση Άδειας Προμήθειας Ηλεκτρικής Ενέργειας, σκοπεύοντας να καταστούν εναλλακτικός πάροχος στην απελευθερωμένη αγορά που διαμορφώνεται στην Ελλάδα. Η σχετική αίτηση εγκρίθηκε τον Απρίλιο του 2016 με την υπ' αριθμ. 18/2016 απόφαση της ΡΑΕ, αφορά άδεια ετήσιας ισχύος 350MW και ισχύει για 20 έτη με δυνατότητα σχετικής παράτασης.

Σκοπός της Εταιρείας είναι: 1) Η παροχή καθολικών ταχυδρομικών υπηρεσιών προς όλους, σε οποιοδήποτε σημείο της Ελληνικής επικράτειας, 2) η ανάπτυξη, λειτουργία και εκμετάλλευση κάθε είδους ταχυδρομικής και τεχνολογικής υποδομής, 3) η ανάπτυξη των ταχυδρομικών υπηρεσιών, επιστολικού ταχυδρομείου, ομαδικών επιστολών, δεμάτων, αποστολών ειδικής διαχείρισης, διαφημιστικού ταχυδρομείου, υβριδικού ταχυδρομείου, καθώς και άλλων υπηρεσιών, όπως ταχυμεταφορές, υπηρεσίες ανταλλαγής και διαχείρισης εγγράφων, υπηρεσίες εσωτερικής διαχείρισης αλληλογραφίας οργανισμών, υπηρεσίες διαχείρισης δεδομένων διεύθυνσης, υπηρεσίες ταχυδρομικού κώδικα, υπηρεσίες διαχείρισης δεδομένων για την ανάπτυξη του διαφημιστικού ταχυδρομείου, υπηρεσίες ολοκληρωμένης ταχυδρομικής εξυπηρέτησης, υπηρεσίες που συνδυάζουν τις νέες τηλεπικοινωνιακές τεχνολογίες με στοιχεία των υπηρεσιών του ταχυδρομείου, ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, ταχυδρομικές επιταγές και πάσης φύσεως ταχυδρομικές υπηρεσίες με την ευρεία έννοια σε τοπικό, εθνικό και διεθνές επίπεδο, 4) η επαγγελματική εκπαίδευση και εν γένει διαχείριση ανθρώπινου δυναμικού.

Η ηλεκτρονική διεύθυνση της Εταιρείας είναι: www.elta.gr.

Η σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου των ΕΛΤΑ όπως συγκροτήθηκε σε Σώμα κατά την 01/09/2016 Έκτακτη Γενική Συνέλευση των Μετόχων των ΕΛΤΑ και μετά την αποχώρηση δυο μελών του (Γιαννοπούλου Τριανταφυλλιάς και Δελιέζα Βασιλικής) και αντικατάσταση του ενός εξ αυτών (της Γιαννοπούλου Τριανταφυλλιάς από τον Παπαϊωάννου Βασίλειο) είναι 10μελής κι έχει ως εξής:

Πρόεδρος (Μη Εκτελεστικό Μέλος)
Διευθύνων Σύμβουλος (Εκτελεστικό Μέλος)
Μη Εκτελεστικά Ανεξάρτητα Μέλη:

Μη Εκτελεστικά Μέλη:

Μη Εκτελεστικά Μέλη-Εκπρόσωποι Εργαζομένων

Σταυράκη Ευφροσύνη
Ζαρολιάγκης Ιωάννης
Βεΐτης Παναγιώτης
Μπανιώρας Χρήστος
Στάβερης Νικόλαος
Παπαϊωάννου Βασίλειος
Ζαφειράκης Κωνσταντίνος
Παπαγεωργόπουλος Δημήτριος
Μπακέλλας Ηλίας
Πάλλας Κωνσταντίνος

Οι Οικονομικές Καταστάσεις για τη χρήση που έληξε την 31^η Δεκεμβρίου 2016, εγκρίθηκαν από το Δ.Σ. την 4^η Αυγούστου 2017.

2. Πλαίσιο κατάρτισης των Οικονομικών Καταστάσεων

Οι Ενοποιημένες και Ατομικές Οικονομικές Καταστάσεις των ΕΛΤΑ που καλύπτουν την χρήση από την 1^η Ιανουαρίου έως και την 31^η Δεκεμβρίου 2016, έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (Δ.Π.Χ.Α.).

Οι Οικονομικές Καταστάσεις της χρήσης 1 Ιανουαρίου – 31 Δεκεμβρίου 2016 έχουν συνταχθεί σύμφωνα με την αρχή του ιστορικού κόστους (“historical cost convention”) όπως αυτή τροποποιείται με την αναπροσαρμογή συγκεκριμένων στοιχείων ενεργητικού και παθητικού σε εύλογες αξίες (όπως για παράδειγμα Επενδύσεις σε Ακίνητα και Στοιχεία Διαθέσιμα προς Πώληση) και την αρχή συνέχισης της δραστηριότητας (“going concern”). Οι Οικονομικές Καταστάσεις της χρήσης 2015 είναι σύμφωνες με τα Δ.Π.Χ.Α. όπως αυτά έχουν εκδοθεί από την Επιτροπή Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), καθώς και των διερμηνειών τους, όπως αυτές έχουν εκδοθεί από την Επιτροπή Διεργητικής Προτύπων (I.F.R.I.C.) της IASB και έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Η σύνταξη ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Δ.Π.Χ.Α. απαιτεί τη χρήση ορισμένων σημαντικών λογιστικών εκτιμήσεων και την άσκηση κρίσης από τη Διοίκηση στη διαδικασία εφαρμογής των λογιστικών αρχών. Επίσης απαιτείται η χρήση υπολογισμών και υποθέσεων που επηρεάζουν τα αναφερθέντα ποσά των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, τη γνωστοποίηση ενδεχόμενων απαιτήσεων και υποχρεώσεων κατά την ημερομηνία των οικονομικών καταστάσεων και τα αναφερθέντα ποσά εισοδημάτων και εξόδων κατά τη διάρκεια του έτους υπό αναφορά. Παρά το γεγονός ότι αυτοί οι υπολογισμοί βασίζονται στην καλύτερη δυνατή γνώση της Διοίκησης σε σχέση με τις τρέχουσες συνθήκες και ενέργειες, τα πραγματικά αποτελέσματα μπορεί τελικά να διαφέρουν από αυτούς τους υπολογισμούς.

Το νόμισμα παρουσίασης είναι το Ευρώ (νόμισμα της χώρας έδρας όλων των Εταιρειών του Ομίλου) και όλα τα ποσά εμφανίζονται σε χιλιάδες Ευρώ εκτός όπου ορίζεται διαφορετικά.

Ο Όμιλος δεν εφαρμόζει τα Δ.Λ.Π. 33 «Κέρδη ανά μετοχή» και Δ.Π.Χ.Α. 8 «Λειτουργικοί τομείς», καθώς αυτά δεν έχουν υποχρεωτική εφαρμογή σε μη εισηγμένες ή υπό εισαγωγή εταιρείες σε οργανωμένη χρηματαγορά.

Δεν έχει επέλθει διακοπή εκμετάλλευσης κλάδου ή εταιρείας.

Όλα τα αναθεωρημένα ή νεοκδοθέντα Πρότυπα και διερμηνείες που έχουν εφαρμογή στον Όμιλο και είναι σε ισχύ την 31^η Δεκεμβρίου 2016 ελήφθησαν υπόψη για τη σύνταξη των Οικονομικών Καταστάσεων της τρέχουσας χρήσης στην έκταση που αυτά ήταν εφαρμόσιμα.

Οι πολιτικές που αναφέρονται παρακάτω έχουν εφαρμοσθεί με συνέπεια σε όλες τις χρήσεις που παρουσιάζονται.

2.1. Νέα πρότυπα, ερμηνείες και τροποποίηση υφιστάμενων προτύπων

2.1.1. Νέα Πρότυπα, Διερμηνείες, Αναθεωρήσεις και Τροποποιήσεις υφιστάμενων Προτύπων τα οποία έχουν τεθεί σε ισχύ και έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση

Οι ακόλουθες τροποποιήσεις των ΔΠΧΑ εκδόθηκαν από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και η εφαρμογή τους είναι υποχρεωτική από την 01/01/2016 ή μεταγενέστερα.

• Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 19: «Πρόγραμμα Καθορισμένων Παροχών: Εισφορές εργαζομένων» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/02/2015)

Τον Νοέμβριο του 2013, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 19 με τίτλο «Πρόγραμμα καθορισμένων παροχών: Εισφορές Εργαζομένων». Οι εν λόγω τροποποιήσεις έχουν εφαρμογή σε εισφορές εργαζομένων ή τρίτων μερών αναφορικά με προγράμματα καθορισμένων παροχών. Ο σκοπός των τροποποιήσεων είναι να απλοποιήσουν την λογιστική αντιμετώπιση για τις εισφορές που είναι ανεξάρτητες από τα έτη υπηρεσίας των εργαζομένων, όπως είναι για παράδειγμα, οι εισφορές που υπολογίζονται ως σταθερό ποσοστό επί της μισθοδοσίας. Οι τροποποιήσεις δεν αναμένεται να έχουν επίδραση στις ενοποιημένες/εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις.

• Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2010-2012 (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/02/2015)

Τον Δεκέμβριο του 2013, το IASB προέβη στην έκδοση «Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ - Κύκλος 2010-2012», η οποία αποτελείται από μία σειρά τροποποιήσεων αναφορικά με επτά θέματα και αποτελεί μέρος του προγράμματος για τις ετήσιες βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιουλίου 2014, αν και οι οικονομικές οντότητες επιτρέπεται να τις εφαρμόσουν

νωρίτερα. Τα θέματα που περιλαμβάνονται σε αυτόν τον κύκλο είναι οι εξής: **ΔΠΧΑ 2:** Ορισμός των προϋποθέσεων κατοχύρωσης, **ΔΠΧΑ 3:** Λογιστική αντιμετώπιση ενός ενδεχόμενου ανταλλάγματος σε συνενώσεις επιχειρήσεων, **ΔΠΧΑ 8:** Συνάθροιση λειτουργικών τομέων, **ΔΠΧΑ 8:** Συμφωνία του συνόλου των στοιχείων του ενεργητικού των προς παρουσίαση τομέων με τα στοιχεία του ενεργητικού της επιχείρησης, **ΔΠΧΑ 13:** Βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις και υποχρεώσεις, **ΔΛΠ 16 /ΔΛΠ 38:** Μέθοδος αναπροσαρμογής – αναλογική αναδιτύπωση των σωρευμένων αποσβέσεων και **ΔΛΠ 24:** Υπηρεσίες Βασικών Διευθυντικών Στελεχών. Οι τροποποιήσεις δεν αναμένεται να έχουν επίδραση στις ενοποιημένες/εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 11: «Λογιστικός χειρισμός των Αποκτήσεων Συμμετοχών σε Από Κοινού Λειτουργίες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2016)**

Τον Μάιο του 2014, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων στο ΔΠΧΑ 11. Οι εν λόγω τροποποιήσεις προσθέτουν νέα καθοδήγηση σχετικά με τη λογιστική αντιμετώπιση της απόκτησης συμμετοχής σε μία από κοινού λειτουργία, η οποία συνιστά μία επιχείρηση και διευκρινίζουν τον κατάλληλο λογιστικό χειρισμό για τέτοιες αποκτήσεις. Οι τροποποιήσεις δεν αναμένεται να έχουν επίδραση στις ενοποιημένες/εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 16 και στο ΔΛΠ 38: «Διευκρινίσεις αναφορικά με Αποδεκτές Μεθόδους Αποσβέσεων»(εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2016)**

Τον Μάιο του 2014, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων στο ΔΛΠ 16 και στο ΔΛΠ 38. Το ΔΛΠ 16 και το ΔΛΠ 38 καθιερώνουν τις αρχές προκειμένου να διευκρινιστεί ο τρόπος με τον οποίον αντιμετωπίζονται οι αποσβέσεις στον ρυθμό της αναμενόμενης ανάλωσης των μελλοντικών οικονομικών ωφελειών που ενσωματώνονται στο περιουσιακό στοιχείο. Το IASB έχει διευκρινίσει ότι η χρήση των μεθόδων που βασίζονται στα έσοδα για τον υπολογισμό της απόσβεσης ενός περιουσιακού στοιχείου δεν είναι κατάλληλη, διότι τα έσοδα που δημιουργούνται από μία δραστηριότητα που περιλαμβάνει τη χρήση ενός περιουσιακού στοιχείου γενικά αντανάκλουν παράγοντες διαφορετικούς από την ανάλωση των μελλοντικών οικονομικών ωφελειών που ενσωματώνονται στο περιουσιακό στοιχείο. Οι τροποποιήσεις δεν αναμένεται να έχουν επίδραση στις ενοποιημένες/εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 16 και στο ΔΛΠ 41: «Γεωργία: Καρποφόρες Φυτείες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2016)**

Τον Ιούνιο του 2014, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων μέσω των οποίων αλλάζει η χρηματοοικονομική αναφορά για τις καρποφόρες φυτείες. Με την τροποποίηση αυτή, αποφασίστηκε ότι οι καρποφόρες φυτείες, θα πρέπει να λογιστικοποιούνται με τον ίδιο τρόπο όπως τα ενσώματα πάγια (ΔΛΠ 16). Συνεπώς, με τις εν λόγω τροποποιήσεις οι καρποφόρες φυτείες εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ΔΛΠ 16, αντί του ΔΛΠ 41. Η παραγωγή που αναπτύσσεται στις καρποφόρες φυτείες παραμένει στο πεδίο εφαρμογής του ΔΛΠ 41. Οι τροποποιήσεις δεν αναμένεται να έχουν επίδραση στις ενοποιημένες/εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 27: «Μέθοδος της Καθαρής Θέσης σε Ατομικές Οικονομικές Καταστάσεις» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2016)**

Τον Αύγουστο του 2014, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 27. Με τις εν λόγω τροποποιήσεις, μία οικονομική οντότητα έχει την επιλογή να αναγνωρίσει τις επενδύσεις της σε θυγατρικές, κοινοπραξίες και συγγενείς βάσει της μεθόδου της καθαρής θέσης στις ατομικές Οικονομικές Καταστάσεις της, επιλογή η οποία έως και την έκδοση των συγκεκριμένων τροποποιήσεων, δεν ίσχυε. Οι τροποποιήσεις δεν αναμένεται να έχουν επίδραση στις ενοποιημένες/εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις.

• **Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2012-2014 (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2016)**

Τον Σεπτέμβριο του 2014, το IASB προέβη στην έκδοση «Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ - Κύκλος 2012-2014», η οποία αποτελείται από μία σειρά τροποποιήσεων σε τέσσερα Πρότυπα και αποτελεί μέρος του προγράμματος για τις ετήσιες βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2016, αν και οι οικονομικές οντότητες επιτρέπεται να τις εφαρμόσουν νωρίτερα. Τα θέματα που περιλαμβάνονται σε αυτόν τον κύκλο είναι τα εξής: **ΔΠΧΑ 5**: Αλλαγές στις μεθόδους διάθεσης, **ΔΠΧΑ 7**: Συμβάσεις Υπηρεσίας και Εφαρμογή των τροποποιήσεων του ΔΠΧΑ 7 στις συνοπτικές ενδιάμεσες οικονομικές καταστάσεις, **ΔΛΠ 19**: Επιτόκιο προεξόφλησης: θέμα τοπικής αγοράς, και **ΔΛΠ 34**: Γνωστοποιήσεις πληροφοριών στην ενδιάμεση οικονομική αναφορά. Οι τροποποιήσεις δεν αναμένεται να έχουν επίδραση στις ενοποιημένες/εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις.

• **Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 1: «Πρωτοβουλία Γνωστοποιήσεων»(εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2016)**

Τον Δεκέμβριο του 2014, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων στο ΔΛΠ 1. Οι εν λόγω τροποποιήσεις έχουν ως στόχο την επίλυση θεμάτων που αφορούν στις υφιστάμενες απαιτήσεις παρουσίασης και γνωστοποίησης, και τη διασφάλιση της ικανότητας άσκησης κρίσης από τις οικονομικές οντότητες κατά την κατάρτιση των Οικονομικών Καταστάσεων. Οι τροποποιήσεις δεν αναμένεται να έχουν επίδραση στις ενοποιημένες/εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις.

• **Τροποποιήσεις στα ΔΠΧΑ 10, ΔΠΧΑ 12 και ΔΛΠ 28: «Επενδυτικές Οντότητες: Εφαρμόζοντας την Εξαιρέση από την Ενοποίηση»(εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2016)**

Τον Δεκέμβριο του 2014, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στα ΔΠΧΑ 10, ΔΠΧΑ 12 και ΔΛΠ 28. Οι εν λόγω τροποποιήσεις εισάγουν επεξηγήσεις αναφορικά με τις απαιτήσεις λογιστικοποίησης των επενδυτικών οντοτήτων, ενώ παρέχουν εξαιρέσεις σε συγκεκριμένες περιπτώσεις, οι οποίες θα μειώσουν τα κόστη που σχετίζονται με την εφαρμογή των Προτύπων. Οι τροποποιήσεις δεν αναμένεται να έχουν επίδραση στις ενοποιημένες/εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις.

2.1.2. Νέα Πρότυπα, Διερμηνείες, αναθεωρήσεις και τροποποιήσεις υφιστάμενων Προτύπων τα οποία δεν έχουν ακόμα τεθεί σε ισχύ ή δεν έχουν εγκριθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση

Τα ακόλουθα νέα Πρότυπα και τροποποιήσεις Προτύπων έχουν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), αλλά είτε δεν έχουν ακόμη τεθεί σε ισχύ είτε δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

• **ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)**

Τον Μάιο του 2014, το IASB προέβη στην έκδοση ενός νέου Προτύπου, του ΔΠΧΑ 15. Το εν λόγω Πρότυπο είναι πλήρως εναρμονισμένο με τις απαιτήσεις που αφορούν στην αναγνώριση των εσόδων σύμφωνα με τις αρχές τόσο των ΔΠΧΑ όσο και των Αμερικανικών Γενικά Παραδεκτών Λογιστικών Αρχών (USGAAP). Οι βασικές αρχές στις οποίες βασίζεται το εν λόγω Πρότυπο είναι συνεπείς με σημαντικό μέρος της τρέχουσας πρακτικής. Το νέο Πρότυπο αναμένεται να βελτιώσει τη χρηματοοικονομική πληροφόρηση, καθιερώνοντας ένα πιο ισχυρό πλαίσιο για την επίλυση θεμάτων που προκύπτουν, ενισχύοντας τη συγκρισιμότητα μεταξύ κλάδων και κεφαλαιαγορών, παρέχοντας πρόσθετες γνωστοποιήσεις και διευκρινίζοντας τον λογιστικό χειρισμό του κόστους των συμβάσεων. Το νέο Πρότυπο έρχεται να αντικαταστήσει το ΔΛΠ 18 «Έσοδα», το ΔΛΠ 11 «Κατασκευαστικές Συμβάσεις», καθώς και ορισμένες Διερμηνείες που σχετίζονται με τα έσοδα. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2018.

• **ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά Μέσα» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)**

Τον Ιούλιο του 2014, το IASB προέβη στην τελική έκδοση του ΔΠΧΑ 9. Οι βελτιώσεις που επέφερε το νέο Πρότυπο περιλαμβάνουν τη δημιουργία ενός λογικού μοντέλου για την ταξινόμηση και την επιμέτρηση, ένα ενιαίο προνοητικό μοντέλο για «αναμενόμενες ζημιές» απομείωσης, και επίσης, μία ουσιαστικά αναμορφωμένη προσέγγιση για την λογιστική αντιστάθμισης. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2018.

• **ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)**

Τον Ιανουάριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση ενός νέου Προτύπου, του ΔΠΧΑ 16. Σκοπός του έργου του IASB ήταν η ανάπτυξη ενός νέου Προτύπου για μισθώσεις που καθορίζει τις αρχές τις οποίες εφαρμόζουν και τα δύο μέρη σε μία σύμβαση - δηλαδή και ο πελάτης («ο μισθωτής») και ο προμηθευτής («ο εκμισθωτής») - για την παροχή σχετικών πληροφοριών για τις μισθώσεις κατά τρόπο που απεικονίζει πιστά αυτές τις συναλλαγές. Για την επίτευξη αυτού του σκοπού, ο μισθωτής θα πρέπει να αναγνωρίσει τα περιουσιακά στοιχεία και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη μίσθωση. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

• **Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 12: «Αναγνώριση Αναβαλλόμενης Φορολογικής Απαιτήσης για μη Πραγματοποιηθείσες Ζημιές» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2017)**

Τον Ιανουάριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 12. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι να αποσαφηνιστεί ο λογιστικός χειρισμός των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων για τις μη πραγματοποιηθείσες ζημιές από χρεωστικούς τίτλους που επιμετρώνται στην εύλογη αξία. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

• **Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 7: «Πρωτοβουλία Γνωστοποιήσεων» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2017)**

Τον Ιανουάριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 7. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι να καταστεί εφικτό για τους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων να αξιολογούν τις μεταβολές στις υποχρεώσεις που προκύπτουν από χρηματοοικονομικές δραστηριότητες. Οι τροποποιήσεις απαιτούν από τις οικονομικές οντότητες να παρέχουν γνωστοποιήσεις, οι οποίες θα καθιστούν εφικτό στους επενδυτές να αξιολογούν τις μεταβολές στις υποχρεώσεις που προκύπτουν από χρηματοοικονομικές δραστηριότητες, συμπεριλαμβανομένων των μεταβολών που προκύπτουν από ταμειακές ροές, καθώς και των μη ταμειακών μεταβολών. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

• **Διευκρινίσεις στο ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)**

Τον Απρίλιο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση διευκρινίσεων στο ΔΠΧΑ 15. Οι τροποποιήσεις του ΔΠΧΑ 15 δεν μεταβάλλουν τις βασικές αρχές του Προτύπου, αλλά παρέχουν διευκρινίσεις ως προς την εφαρμογή των εν λόγω αρχών. Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν τον τρόπο με τον οποίο αναγνωρίζεται μία δέσμευση εκτέλεσης σε μία σύμβαση, πώς προσδιορίζεται αν μία οικονομική οντότητα αποτελεί τον εντολέα ή τον εντολοδόχο, και πώς προσδιορίζεται αν το έσοδο από τη χορήγηση μίας άδειας θα πρέπει να αναγνωριστεί σε μία συγκεκριμένη χρονική στιγμή ή με την πάροδο του χρόνου. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των

παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **Τροποποίηση στο ΔΠΧΑ 2: «Ταξινόμηση και Επιμέτρηση Συναλλαγών Πληρωμής Βασιζόμενων σε Συμμετοχικούς Τίτλους» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)**

Τον Ιούνιο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποίησης περιορισμένου σκοπού στο ΔΠΧΑ 2. Σκοπός της εν λόγω τροποποίησης είναι να παράσχει διευκρινίσεις σχετικά με τον λογιστικό χειρισμό συγκεκριμένων τύπων συναλλαγών πληρωμής βασιζόμενων σε συμμετοχικούς τίτλους. Πιο συγκεκριμένα, η τροποποίηση εισάγει τις απαιτήσεις σχετικά με τον λογιστικό χειρισμό της επίδρασης των προϋποθέσεων κατοχύρωσης και μη κατοχύρωσης στην επιμέτρηση των πληρωμών βασιζόμενων σε συμμετοχικούς τίτλους που διακανονίζονται με μετρητά, τον λογιστικό χειρισμό των συναλλαγών πληρωμών βασιζόμενων σε συμμετοχικούς τίτλους που φέρουν ένα χαρακτηριστικό διακανονισμού σε συμψηφιστική βάση για υποχρέωση παρακράτησης φόρου, καθώς και μία τροποποίηση στους όρους και προϋποθέσεις μίας πληρωμής βασιζόμενης σε συμμετοχικούς τίτλους, η οποία μεταβάλλει την ταξινόμηση της συναλλαγής από διακανονιζόμενη με μετρητά σε διακανονιζόμενη με συμμετοχικούς τίτλους. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 4: «Εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 Χρηματοοικονομικά Μέσα σε συνδυασμό με το ΔΠΧΑ 4 Ασφαλιστικές Συμβάσεις» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)**

Τον Σεπτέμβριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων στο ΔΠΧΑ 4. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι να προσδιοριστεί ο χειρισμός των προσωρινών λογιστικών επιδράσεων λόγω της διαφορετικής ημερομηνίας έναρξης ισχύος του ΔΠΧΑ 9 Χρηματοοικονομικά Μέσα και του υπό έκδοση Προτύπου για τις ασφαλιστικές συμβάσεις. Οι τροποποιήσεις στις υφιστάμενες απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 4 επιτρέπουν στις οικονομικές οντότητες των οποίων οι κύριες δραστηριότητες συνδέονται με ασφάλιση να αναβάλλουν την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 έως το 2021 («προσωρινή απαλλαγή»), και επιτρέπουν σε όλους τους εκδότες ασφαλιστικών συμβάσεων να αναγνωρίσουν στα λοιπά συνολικά έσοδα, αντί στα κέρδη ή στις ζημιές, τη μεταβλητότητα που ενδέχεται να προκύψει από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 πριν την έκδοση του νέου Προτύπου για τις ασφαλιστικές συμβάσεις («προσέγγιση επικάλυψης»). Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2014-2016 (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2017 και 01/01/2018)**

Τον Δεκέμβριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση «Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2014-2016», η οποία αποτελείται από μία σειρά τροποποιήσεων σε ορισμένα Πρότυπα και αποτελεί μέρος του προγράμματος για τις ετήσιες βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις που περιλαμβάνονται στον κύκλο αυτόν είναι οι εξής: **ΔΠΧΑ 12:** Αποσαφήνιση του πεδίου εφαρμογής του Προτύπου, **ΔΠΧΑ 1:** Διαγραφή των βραχυπρόθεσμων εξαιρέσεων για τους υιοθετούντες για πρώτη φορά τα ΔΠΧΑ, **ΔΛΠ 28:** Επιμέτρηση μίας συγγενούς ή μίας κοινοπραξίας στην εύλογη αξία. Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2017 όσον αφορά στο ΔΠΧΑ 12, και την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2018 όσον αφορά στα ΔΠΧΑ 1 και ΔΛΠ 28. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

• **ΕΔΔΠΧΑ 22 «Συναλλαγές σε Ξένο Νόμισμα και Προκαταβλητέο Αντάλλαγμα» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)**

Τον Δεκέμβριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση μίας νέας Διερμηνείας, της ΕΔΔΠΧΑ 22. Η εν λόγω Διερμηνεία περιλαμβάνει τις απαιτήσεις σχετικά με τη συναλλαγματική ισοτιμία που θα πρέπει να χρησιμοποιείται κατά την παρουσίαση συναλλαγών σε ξένο νόμισμα (π.χ. συναλλαγές εσόδων) όταν έχει ληφθεί ή δοθεί πληρωμή προκαταβολικά. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

• **Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 40: «Μεταφορές Επενδύσεων σε Ακίνητα από ή σε άλλες κατηγορίες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)**

Τον Δεκέμβριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 40. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι να ενισχυθεί η αρχή για τις μεταφορές από, ή σε επενδύσεις σε ακίνητα, ώστε να καθοριστεί ότι (α) μία μεταβίβαση από, ή σε επενδύσεις σε ακίνητα θα πρέπει να πραγματοποιείται μόνο εφόσον υπάρχει μεταβολή στη χρήση του ακινήτου, και (β) μία τέτοια μεταβολή στη χρήση του ακινήτου θα περιελάμβανε την αξιολόγηση του κατά ποσόν το εν λόγω ακίνητο πληροί τα κριτήρια ταξινόμησής του ως επενδυτικό ακίνητο. Η εν λόγω μεταβολή στη χρήση θα πρέπει να υποστηρίζεται από σχετική τεκμηρίωση / αποδεικτικά στοιχεία. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

• **ΔΠΧΑ 17 «Ασφαλιστικές Συμβάσεις» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2021)**

Τον Μάιο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση ενός νέου Προτύπου, του ΔΠΧΑ 17, το οποίο αντικαθιστά ένα ενδιάμεσο Πρότυπο, το ΔΠΧΑ 4. Σκοπός του έργου του IASB ήταν η ανάπτυξη ενός ενιαίου Προτύπου βασισμένου στις αρχές (principle-based standard) για τον λογιστικό χειρισμό όλων των τύπων ασφαλιστικών συμβάσεων, συμπεριλαμβανομένων και των συμβάσεων αντασφάλισης που κατέχει ένας ασφαλιστικός φορέας. Ένα ενιαίο Πρότυπο βασισμένο στις αρχές θα ενισχύσει τη συγκρισιμότητα της χρηματοοικονομικής αναφοράς μεταξύ οικονομικών οντοτήτων, δικαιοδοσιών και κεφαλαιαγορών. Το ΔΠΧΑ 17 καθορίζει τις απαιτήσεις που θα πρέπει να εφαρμόζει μία οικονομική οντότητα στη χρηματοοικονομική πληροφόρηση που σχετίζεται με ασφαλιστικές συμβάσεις που εκδίδει και συμβάσεις αντασφάλισης που κατέχει. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

2.2. Σημαντικές λογιστικές κρίσεις, εκτιμήσεις και υποθέσεις

Η σύνταξη των Οικονομικών Καταστάσεων σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (Δ.Π.Χ.Α.) απαιτεί από τη Διοίκηση το σχηματισμό κρίσεων, εκτιμήσεων και υποθέσεων οι οποίες επηρεάζουν τα δημοσιευμένα περιουσιακά στοιχεία και τις υποχρεώσεις στην ημερομηνία σύνταξης οικονομικών καταστάσεων. Επηρεάζουν επίσης τις γνωστοποιήσεις των ενδεχόμενων απαιτήσεων και υποχρεώσεων την ημερομηνία σύνταξης οικονομικών καταστάσεων καθώς και τα δημοσιευμένα ποσά εσόδων και εξόδων της χρήσης. Τα πραγματικά αποτελέσματα ενδέχεται να διαφέρουν από αυτά τα οποία έχουν εκτιμηθεί. Οι εκτιμήσεις και οι κρίσεις βασίζονται στην εμπειρία του παρελθόντος και σε άλλους παράγοντες, συμπεριλαμβανομένων και των προσδοκιών για μελλοντικά γεγονότα τα οποία θεωρούνται λογικά στις συγκεκριμένες συνθήκες, ενώ επαναξιολογούνται συνεχώς με την χρησιμοποίηση όλων των διαθέσιμων πληροφοριών.

Κρίσεις

Οι βασικές κρίσεις που πραγματοποιεί η Διοίκηση (εκτός των κρίσεων που συνδέονται με εκτιμήσεις οι οποίες παρουσιάζονται στη συνέχεια) και που έχουν την σημαντικότερη επίδραση στα ποσά που αναγνωρίζονται στις Οικονομικές Καταστάσεις σχετίζονται κυρίως με:

- **Κατηγοριοποίηση των επενδύσεων**

Η Διοίκηση αποφασίζει κατά την απόκτηση μιας επένδυσης, εάν αυτή θα κατηγοριοποιηθεί ως Διακρατούμενη ως τη Λήξη, Κατεχόμενη για Εμπορικούς Σκοπούς, Αποτιμώμενη στην Εύλογη Αξία μέσω των Αποτελεσμάτων, ή Διαθέσιμη προς Πώληση. Για τις επενδύσεις που χαρακτηρίζονται ως Διακρατούμενες ως τη Λήξη, η Διοίκηση εξετάζει εάν πληρούνται τα κριτήρια του Δ.Λ.Π. 39 και συγκεκριμένα το κατά πόσο ο Όμιλος έχει την πρόθεση και την ικανότητα να τις κρατήσει έως τη λήξη τους. Ο Όμιλος κατηγοριοποιεί τις επενδύσεις ως κατεχόμενες για εμπορικούς σκοπούς εάν αυτές έχουν αποκτηθεί κυρίως για τη δημιουργία βραχυπρόθεσμου κέρδους. Η κατηγοριοποίηση των επενδύσεων ως Αποτιμώμενες στην Εύλογη Αξία μέσω των Αποτελεσμάτων εξαρτάται από τον τρόπο με τον οποίο η Διοίκηση παρακολουθεί την απόδοση αυτών των επενδύσεων. Όταν δεν κατηγοριοποιούνται ως κατεχόμενες για εμπορικούς σκοπούς αλλά υπάρχουν διαθέσιμες και αξιόπιστες εύλογες αξίες και οι μεταβολές στις εύλογες αξίες περιλαμβάνονται στο κέρδος ή στη ζημιά στους λογαριασμούς της Διοίκησης, κατηγοριοποιούνται ως αποτιμώμενες στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων. Όλες οι άλλες επενδύσεις κατηγοριοποιούνται ως Διαθέσιμες προς Πώληση.

- **Ανακτησιμότητα των απαιτήσεων**

Η κρίση της Διοίκησης αναφορικά με την εκτίμηση για ανακτησιμότητα των απαιτήσεων, αποτελεί σημαντικό στοιχείο για την αξιολόγηση των υπολοίπων ως επισφαλή ή μη και την επιμέτρηση τυχόν απομείωσης της αξίας τους.

- **Απαξίωση των αποθεμάτων**

Τα αποθέματα αποτιμώνται στη χαμηλότερη τιμή μεταξύ του ιστορικού κόστους και της καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας. Για την εκτίμηση της καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας, η Διοίκηση λαμβάνει υπ' όψιν την πιο αξιόπιστη απόδειξη η οποία είναι διαθέσιμη τη στιγμή που πραγματοποιείται η εκτίμηση.

Εκτιμήσεις και υποθέσεις

Η εκτίμηση συγκεκριμένων ποσών τα οποία περιλαμβάνονται ή επηρεάζουν τις οικονομικές καταστάσεις καθώς και τις σχετικές γνωστοποιήσεις απαιτεί το σχηματισμό υποθέσεων σχετικά με αξίες ή συνθήκες οι οποίες δεν είναι δυνατόν να είναι γνωστές με βεβαιότητα κατά την περίοδο σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων. Μία λογιστική εκτίμηση θεωρείται σημαντική όταν είναι σημαντική για την εικόνα της οικονομικής κατάστασης της Εταιρείας και του Ομίλου και τα αποτελέσματα και απαιτεί τις πιο δύσκολες, υποκειμενικές ή περίπλοκες κρίσεις της Διοίκησης, συχνά ως αποτέλεσμα της ανάγκης για σχηματισμό εκτιμήσεων σχετικά με την επίδραση υποθέσεων οι οποίες είναι αβέβαιες. Η Διοίκηση αξιολογεί τέτοιες εκτιμήσεις σε συνεχή βάση, βασιζόμενη στα αποτελέσματα του παρελθόντος και στην εμπειρία, σε συσκέψεις με ειδικούς, σε τάσεις και σε άλλες μεθόδους οι οποίες θεωρούνται λογικές στις συγκεκριμένες συνθήκες, όπως επίσης και τις προβλέψεις σχετικά με το πώς αυτά ενδέχεται να αλλάξουν στο μέλλον. Στην § 3 «Σύνοψη των λογιστικών πολιτικών», αναφέρονται οι λογιστικές πολιτικές οι οποίες έχουν επιλεγεί μεταξύ αποδεκτών εναλλακτικών.

- **Εκτίμηση απομείωσης**

Ο Όμιλος ελέγχει ετησίως τα περιουσιακά του στοιχεία για τυχόν απομείωση και ερευνά τα γεγονότα ή τις συνθήκες που καθιστούν πιθανή την ύπαρξη απομείωσης, όπως για παράδειγμα μια σημαντική δυσμενής αλλαγή στο εταιρικό κλίμα ή μια απόφαση για πώληση ή διάθεση μιας μονάδας ή ενός λειτουργικού τομέα. Ο καθορισμός της ύπαρξης απομείωσης απαιτεί τον υπολογισμό του ανακτήσιμου της αντίστοιχης μονάδας, η οποία εκτιμάται χρησιμοποιώντας τη μέθοδο της προεξόφλησης των ταμειακών ροών.

Τα ανακτήσιμα ποσά των μονάδων δημιουργίας ταμειακών ροών έχουν καθοριστεί βασιζόμενα σε υπολογισμούς της αξίας χρήσης. Αυτοί οι υπολογισμοί απαιτούν τη χρήση εκτιμήσεων.

Εάν από αυτή την ανάλυση προκύπτει ανάγκη για απομείωση, η μέτρηση της απομείωσης απαιτεί εκτίμηση της εύλογης αξίας για κάθε αναγνωριζόμενο ενσώματο ή περιουσιακό στοιχείο. Σε αυτή την περίπτωση χρησιμοποιείται η προσέγγιση των ταμειακών ροών από ανεξάρτητους εκτιμητές, όπου κρίνεται κατάλληλο.

Επιπλέον ετησίως ελέγχονται για τυχόν απομείωση άλλα αναγνωριζόμενα άυλα περιουσιακά στοιχεία με καθορισμένες ωφέλιμες ζωές και υποκείμενα σε απόσβεση συγκρίνοντας τη λογιστική αξία με το άθροισμα των μη προεξοφλημένων ταμειακών ροών που αναμένεται να δημιουργηθούν από το περιουσιακό στοιχείο. Ο Όμιλος ετησίως ελέγχει για απομείωση της υπεραξίας, σύμφωνα με τη λογιστική πολιτική όπως αναφέρεται παρακάτω (§ 3.7.3).

- **Φόροι εισοδήματος**

Η Εταιρεία και οι θυγατρικές της εταιρείες υπάγονταν μέχρι και τη χρήση 2010 σε έλεγχο από τις αρμόδιες φορολογικές αρχές. Από το 2011 και έπειτα η Εταιρεία υπόκειται σε εργασία διασφάλισης φορολογικής ενημερότητας από τον νόμιμο ελεγκτή βάσει των διατάξεων του άρθρου 82 παρ. 5 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος. Για τον καθορισμό των προβλέψεων για φόρους εισοδήματος απαιτούνται σημαντικές εκτιμήσεις. Υπάρχουν πολλές συναλλαγές και υπολογισμοί για τους οποίους ο ακριβής καθορισμός του φόρου είναι αβέβαιος κατά τη συνήθη πορεία των εργασιών της επιχείρησης. Η Εταιρεία αναγνωρίζει υποχρεώσεις για αναμενόμενα θέματα φορολογικού ελέγχου βασιζόμενη σε εκτιμήσεις για το ποσό των επιπλέον φόρων που ενδεχομένως θα οφείλονται. Όταν το τελικό αποτέλεσμα από τους φόρους των υποθέσεων αυτών, διαφέρει από το ποσό το οποίο είχε αρχικά αναγνωρισθεί στις Οικονομικές Καταστάσεις, οι διαφορές επιδρούν στο φόρο εισοδήματος και στις προβλέψεις για αναβαλλόμενη φορολογία της χρήσης κατά την οποία τα ποσά αυτά οριστικοποιούνται.

- **Προβλέψεις**

Οι επισφαλείς απαιτήσεις απεικονίζονται με τα ποσά τα οποία είναι πιθανόν να ανακτηθούν. Οι εκτιμήσεις για τα ποσά που αναμένεται να ανακτηθούν προκύπτουν κατόπιν ανάλυσης καθώς και από την εμπειρία του Ομίλου σχετικά με την πιθανότητα επισφαλειών των πελατών. Μόλις γίνει γνωστό ότι μια συγκεκριμένη απαίτηση υπόκειται σε μεγαλύτερο κίνδυνο του συνήθους πιστωτικού κινδύνου (για παράδειγμα χαμηλή πιστοληπτική ικανότητα του πελάτη, διαφωνία σχετικά με την ύπαρξη ή το ποσό της απαίτησης κ.λ.π.), η απαίτηση αναλύεται και κατόπιν καταγράφεται ως επισφάλεια εάν οι συνθήκες υποδηλώνουν ότι η απαίτηση είναι ανείσπρακτη.

- **Ενδεχόμενα γεγονότα**

Ο Όμιλος εμπλέκεται σε δικαστικές διεκδικήσεις και αποζημιώσεις κατά τη συνήθη πορεία των εργασιών του. Η Διοίκηση κρίνει ότι οποιοδήποτε διακανονισμοί δε θα επηρέαζαν σημαντικά την οικονομική θέση του Ομίλου στις 31 Δεκεμβρίου 2016. Παρόλα αυτά, ο καθορισμός των ενδεχόμενων υποχρεώσεων που σχετίζονται με τις δικαστικές διεκδικήσεις και τις απαιτήσεις είναι μια πολύπλοκη διαδικασία που περιλαμβάνει κρίσεις σχετικά με τις πιθανές συνέπειες και τις διερμηνείες σχετικά με τους νόμους και τους κανονισμούς. Μεταβολές στις κρίσεις ή στις διερμηνείες είναι πιθανό να οδηγήσουν σε μια αύξηση ή μια μείωση των ενδεχόμενων υποχρεώσεων του Ομίλου στο μέλλον.

- **Συνενώσεις Επιχειρήσεων**

Κατά την αρχική αναγνώριση τα στοιχεία του Ενεργητικού καθώς και οι υποχρεώσεις της αποκτώμενης επιχείρησης συμπεριλαμβάνονται στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις στις εύλογες αξίες τους. Κατά την επιμέτρηση των εύλογων αξιών η Διοίκηση χρησιμοποιεί εκτιμήσεις σχετικά με τις μελλοντικές ταμειακές ροές, ωστόσο τα πραγματικά αποτελέσματα ενδέχεται να διαφέρουν. Οποιαδήποτε αλλαγή στην επιμέτρηση μετά την αρχική αναγνώριση θα επηρεάσει την επιμέτρηση της υπεραξίας.

- **Ωφέλιμη ζωή αποσβέσιμων στοιχείων**

Η Διοίκηση εξετάζει τις ωφέλιμες ζωές των αποσβέσιμων στοιχείων σε κάθε χρήση. Την 31η Δεκεμβρίου 2015 η Διοίκηση εκτιμά ότι οι ωφέλιμες ζωές αντιπροσωπεύουν την αναμενόμενη χρησιμότητα των στοιχείων του Ενεργητικού. Τα πραγματοποιηθέντα αποτελέσματα ωστόσο είναι πιθανό να διαφέρουν λόγω τεχνικής βαθμιαίας απαξίωσης, κυρίως όσον αφορά το λογισμικό και τον μηχανογραφικό εξοπλισμό.

2.3. Συνέχιση δραστηριότητας της επιχείρησης

Το σύνολο των Ιδίων Κεφαλαίων της Εταιρείας ανέρχεται σε € 28.061 χιλ., το οποίο αποτυπώνει το 8,2% του Μετοχικού Κεφαλαίου με συνέπεια να συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής των ισχυουσών διατάξεων του Κ.Ν. 2190/1920.

Οι στρατηγικοί στόχοι της επιχείρησης αποτελούν αντικείμενο και του Προγράμματος Δράσης ΕΛΤΑ – Action Plan, το οποίο εγκρίθηκε κατά την 1710/24.05.2017 συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου ΕΛΤΑ. Η άμεση υλοποίηση των συγκεκριμένων Δράσεων που περιλαμβάνονται στο Action Plan εκτιμάται ότι θα διασφαλίσει τη βραχυχρόνια και μακροχρόνια βιωσιμότητα της επιχείρησης και θα αποτελέσει το κρίσιμο εφελθτήριο συνολικής ανάκαμψής της.

Αναλυτικότερα οι στόχοι του ολοκληρωμένου Στρατηγικού & Επιχειρησιακού Σχεδίου ΕΛΤΑ 2017 – 2021 εξειδικεύονται σε σύνολο μέτρων/δράσεων που περιλαμβάνουν:

- την εκλογίκευση του κόστους λειτουργίας,
- τη δυναμική επαναεισαγωγή της υπηρεσίας Express στο πλαίσιο των λειτουργιών CEP της επιχείρησης,
- τον επαναπροσδιορισμό της τιμολογιακής και εμπορικής πολιτικής,
- την επιθετική είσοδο της επιχείρησης στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας,
- την αξιοποίηση της αγοράς εκτελωνισμού,
- την αναδιάρθρωση του δικτύου καταστημάτων,
- την αναδιοργάνωση μέσω της μείωσης των οργανικών θέσεων,
- την αλλαγή των κύκλων διανομής,
- τη δημιουργία αυτόνομων μονάδων.

Η περαιτέρω λειτουργική ανάπτυξη στον τομέα των υπηρεσιών δεμάτων και ταχυμεταφορών προβάλλει ως απόλυτη προτεραιότητα για την Εταιρεία, ως συνέχεια και των τάσεων δυναμικής ανάκαμψης που κατέγραψε η αντίστοιχη προϊοντική κατηγορία των ΕΛΤΑ το 2016. Αναφορικά με την επαναεισαγωγή της υπηρεσίας Express, πρέπει να τονιστεί ότι η αγορά Courier – Express – Parcels (CEP) παρουσιάζει σημαντική ανάπτυξη λόγω των σύγχρονων απαιτήσεων διακίνησης φακέλων, μικροδεμάτων και δεμάτων ως συνέπεια της ανάπτυξης του ηλεκτρονικού εμπορίου, το οποίο εντείνει τις ανάγκες για:

- Παροχή σύνθετων ταχυδρομικών υπηρεσιών υψηλής προστιθέμενης αξίας,
- Πληροφόρηση σχετικά με την εξέλιξη των αποστολών,
- Μεγάλο εύρος συμπληρωματικών υπηρεσιών που διευκολύνουν τους πελάτες τόσο ως προς τη φυσική όσο και ως προς την οικονομική διαχείριση των αποστολών τους.

Σκοπός της ενέργειας είναι η αναβίωση και εξέλιξη της υπηρεσίας Express στο πλαίσιο των λειτουργιών CEP των ΕΛΤΑ, για την παραλαβή και επίδοση αντικειμένων ειδικής διαχείρισης (συστημένα, μικροδέματα, δέματα) ενσωματώνοντας τυπικά χαρακτηριστικά προστιθέμενης αξίας (ηλεκτρονική ειδοποίηση, νέο ραντεβού, αναδιαβίβαση, αντικαταβολή κ.α.). Η νέα υπηρεσία Express θα στοχεύει στη μαζική αγορά και θα καλύπτει βασικές απαιτήσεις υπηρεσιών CEP (πχ δε θα συμπεριλαμβάνει στενά χρονικά περιθώρια παραλαβών και επιδόσεων). Οι υπηρεσίες ταχυμεταφορών υψηλής προστιθέμενης αξίας με ειδικές απαιτήσεις θα εξακολουθήσουν να αποτελούν αγορά-στόχο της θυγατρικής εταιρείας (Ταχυμεταφορές ΕΛΤΑ Α.Ε.).

Με την επαναεισαγωγή της υπηρεσίας Express επιδιώκεται η δυναμική ανάπτυξη των ΕΛΤΑ στην αγορά CEP έχοντας ως στόχο στο τέλος της πενταετίας 2017 – 2021 την κατάκτηση μεριδίου 30% της ιδιαίτερα δυναμικής αυτής αγοράς. Η εκμετάλλευση του ηλεκτρονικού εμπορίου και της συνεπαγόμενης αύξησης στη διακίνηση δεμάτων αποτελεί επιπλέον πυλώνα διαφοροποίησης των εσόδων και αντιστάθμισης μέρους των απωλειών που υφίσταται η παραδοσιακή αλληλογραφία.

Ιδιαίτερα σημαντική, όσο και απαραίτητη δράση αποτελεί ο ανασχεδιασμός του χαρτοφυλακίου προϊόντων ΕΛΤΑ και η τροποποίηση της πολιτικής τιμολόγησης των υπηρεσιών. Απαιτείται ειδικότερα η διαμόρφωση νέας τιμολογιακής πολιτικής για την Α' αλληλογραφία, τα μικροδέματα και τα δέματα κατά τρόπο τέτοιο ώστε να αποτυπωθεί στην τιμή το πραγματικό κόστος παραγωγής και να ενταχθούν αυτά στις υπηρεσίες Express. Οι βελτιώσεις αυτές αναμένεται να οδηγήσουν σε σημαντική αύξηση των εσόδων λόγω:

- Κατάκτησης μεριδίου στην αγορά CEP από την υπηρεσία Express,
- Αύξησης εσόδων από τα ήδη υπάρχοντα αντικείμενα λόγω αλλαγής προϊοντικής κατηγορίας και διαφοροποιημένης (ρεαλιστικής και προσανατολισμένης στο κόστος) πολιτικής τιμολόγησης.

Ήδη το Διοικητικό Συμβούλιο ΕΛΤΑ ενέκρινε αύξηση της τιμής των δεμάτων και ετοιμάζονται τα σχετικά κοστολογικά στοιχεία προκειμένου να διαβιβαστούν στην ΕΕΤΤ για την έγκριση του νέου τιμοκαταλόγου.

Τα Ελληνικά Ταχυδρομεία σχεδιάζουν να κινηθούν δυναμικά και στην αγορά της ηλεκτρικής ενέργειας εκμεταλλευόμενα και την υποχρέωση για μείωση του μεριδίου αγοράς της ΔΕΗ. Στη διάρκεια του 2016 η Εταιρεία εισήλθε στην αγορά ενέργειας, σκοπεύοντας να καταστεί σταδιακά ο εναλλακτικός πάροχος ηλεκτρικής ενέργειας στο πλαίσιο της απελευθερωμένης αγοράς που διαμορφώνεται στη χώρα. Η Άδεια

Προμήθειας Ηλεκτρικής Ενέργειας (υπ' αριθμ. 18/2016 απόφαση της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας) ισχύει για 20 έτη. Σε πρώτη φάση ηλεκτροδοτήθηκε το δίκτυο καταστημάτων της επιχείρησης με στόχο τη μείωση των σχετικών λειτουργικών δαπανών.

Η διείσδυση στην αγορά ακολουθεί τη μέθοδο της σταδιακής διεύρυνσης του πελατολογίου ως αποτέλεσμα των αναγκαίων ταμειακών διαθεσίμων για την ανάπτυξη αυτού σε συνδυασμό με τα αυξημένα ποσοστά ληξιπρόθεσμων οφειλών από τους καταναλωτές. Ως αποτέλεσμα η επιχείρηση απευθύνεται σε αρχικό στάδιο σε δύο βασικές ομάδες πελατών από τις οποίες μπορούν να αντλήσουν υψηλό επίπεδο φερεγγυότητας:

- Οι καταναλωτές που έχουν στενή σχέση με την Εταιρεία, όπως εργαζόμενοι, συνταξιούχοι ταχυδρομικοί, πράκτορες,
- Οι ήδη πελάτες των ΕΛΤΑ στις καθιερωμένες ταχυδρομικές ή χρηματοοικονομικές δραστηριότητες, όπως συνταξιούχοι, επαγγελματίες με ομαδικές αποστολές δεμάτων ή εντύπων κλπ.

Ο επόμενος μεγάλος κύκλος θα είναι το σύνολο των καταναλωτών με συντηρητικό στόχο της επόμενης Ζετίας την κατάκτηση μεριδίου 4% της ενεργειακής κατανάλωσης με την υλοποίηση και του σχετικού πλάνου διαφήμισης και προώθησης.

Το πλέον αποτελεσματικό μέσο διείσδυσης στην αγορά ενέργειας αποτελεί το εκτενές δίκτυο καταστημάτων με σημείο αναφοράς τους υπαλλήλους των καταστημάτων που έχουν εκπαιδευτεί κατάλληλα για την προώθηση του προϊόντος. Ως δύναμη πωλήσεων παράλληλα δραστηριοποιείται το σύνολο των τμημάτων της Εταιρείας που έρχεται σε επαφή με τους πολίτες (καταστήματα, διανομείς, πράκτορες).

Τα ΕΛΤΑ δραστηριοποιούνται επιπλέον ήδη στην αγορά εκτελωνισμού ταχυδρομικών αντικειμένων σύμφωνα με την Κοινή Υπουργική Απόφαση ΔΤΔ Α 1181957 ΕΞ 2016 σχετικά με «Τελωνειακές διαδικασίες για τις ταχυδρομικές αποστολές μέσω του Φορέα Παροχής Καθολικής Υπηρεσίας». Η ανωτέρω ΚΥΑ διαμορφώνει πλέον στην Ελλάδα ένα εκσυγχρονισμένο και αποτελεσματικό πλαίσιο το οποίο ανταποκρίνεται στην εκρηκτική άνθηση του ηλεκτρονικού εμπορίου και επιτρέπει την αύξηση των ταχυδρομικών αντικειμένων από και προς το εξωτερικό αλλά και τη δημιουργία νέων προοπτικών και συνεργασιών με ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις από όλο τον κόσμο. Δημιουργείται συνεπώς και για την Εταιρεία το κατάλληλο περιβάλλον για ενέργειες ανάπτυξης τόσο των εισερχομένων, όσο και των εξερχομένων δεμάτων και μικροδεμάτων.

Τα Ελληνικά Ταχυδρομεία, συνεργαζόμενα αναλυτικότερα και με πρόσωπα που διαθέτουν τα απαραίτητα προσόντα προκειμένου να αναλάβουν τη διεκπεραίωση των εκτελωνιστικών εργασιών και την υπαγωγή στο κατάλληλο τελωνειακό καθεστώς των εισερχομένων/εξερχομένων ταχυδρομικών αντικειμένων, αναπτύσσουν σύγχρονη εκτελωνιστική διαδικασία, αυξάνοντας τα έσοδα της επιχείρησης και ταυτόχρονα αποκτούν στρατηγική θέση σε μια παγκοσμιοποιημένη δράση με αλματώδη ρυθμό ανάπτυξης τα επόμενα χρόνια.

Το Σχέδιο Δράσεων δεν περιορίζεται στο σκέλος των εσόδων, αλλά επεκτείνεται και σε αυτό των δαπανών. Η συμβολή της περιστολής δαπανών καθίσταται επιτακτική προκειμένου να σταθεροποιηθούν τα οικονομικά αποτελέσματα και η ρευστότητα και να εισέλθουν τα Ελληνικά Ταχυδρομεία σε τροχιά ανάκαμψης.

Οι ταχυδρομικές υπηρεσίες αποτελούν επιχειρήσεις εντάσεως εργασίας. Το εργατικό κόστος των ΕΛΤΑ συνιστά το 70% του κύκλου εργασιών τους, ποσοστό υψηλό συγκρινόμενο και διεθνώς με τις επιχειρήσεις του κλάδου. Στις δράσεις μείωσης των δαπανών και του ταμειακού ελλείμματος πρωτεύοντα ρόλο έχουν αυτές της περικοπής του εργατικού κόστους:

- Αποχώρηση προσωπικού με ώριμα συνταξιοδοτικά δικαιώματα,
- Μείωση μισθολογικού κόστους εποχικού προσωπικού,
- Μείωση αριθμού καταβαλλόμενων υπερωριών στη διανομή,
- Μείωση μισθοδοσίας προσωπικού.

Ως προς τη μείωση του μισθολογικού κόστους η Κοινή Συμφωνία Πλαίσιο που υπογράφηκε στις 20/07/2017 μεταξύ Διοίκησης και Εργαζομένων και εγκρίθηκε από το ΔΣ ΕΛΤΑ κατά τη συνεδρίαση του στις 19/07/2017 προβλέπει μείωση του συνολικού μηνιαίου μισθολογικού κόστους από 01/09/2017 κατά 13,8%, στο οποίο συμπεριλαμβάνεται η αύξηση του ωραρίου εργασίας κατά είκοσι λεπτά (από 07.40' σε 08.00'), ο επανακαθορισμός της χιλιομετρικής αποζημίωσης, το πτυχιακό επίδομα νεοπροσλαμβανόμενου προσωπικού και ο επαναπροσδιορισμός των πρόσθετων αμοιβών και επιδομάτων.

Σχετικά με το λοιπό λειτουργικό κόστος της Εταιρείας, προβλέπεται εξοικονόμηση ως αποτέλεσμα των εξής μέτρων:

- Υπογραφή νέας σύμβασης κινητής τηλεφωνίας,
- Αντικατάσταση των γραμματοσήμων με «Μηχανόσημο»,
- Μεταφορά του δικτύου σταθερής τηλεφωνίας σε VOIP,
- Μείωση δικτύου καταστημάτων,
- Μείωση συχνότητας αγροτικών δρομολογίων.

Δε θα πρέπει να παραληφθεί η αναχρηματοδότηση της βραχυπρόθεσμης οφειλής της Εταιρείας προς την Τράπεζα Αττικής ύψους € 11.500 χιλ. σύμφωνα με σχετική απόφαση του ΔΣ ΕΛΤΑ της 13^{ης} Ιουλίου 2017. Έπειτα από απαίτηση των ΕΛΤΑ για εύρεση βιώσιμης λύσης και σε συνεργασία με την Τράπεζα, ο αλληλόχρεος λογαριασμός μεταβλήθηκε σε ισόποσο της οφειλής μακροπρόθεσμο δάνειο 10ετούς διάρκειας (με δυνατότητα 7ετούς παράτασης). Με την ίδια περίπου δόση αποπληρώνεται πλέον και το κεφάλαιο, ενώ το βασικό επιτόκιο μειώνεται αναδρομικά από 1^{ης} Απριλίου 2017 κατά 4 περίπου ποσοστιαίες μονάδες.

Στη μείωση του ταμειακού ελλείμματος καθοριστικό ρόλο διαδραματίζει η είσπραξη μέρους της αποζημίωσης της Καθολικής Υπηρεσίας των ετών 2013 – 2015 ποσού € 45.000 χιλ.. Η Εταιρεία έχει υλοποιήσει τις απαραίτητες ενέργειες για τη διασφάλιση της σχετικής είσπραξης, όπως η κατάρτιση και υποβολή μελέτης μεθοδολογίας και τεκμηρίωσης του Καθαρού Κόστους Καθολικής Υπηρεσίας (βλ. Σημ. 5.25) με σκοπό την έγκριση του κόστους Καθολικής Υπηρεσίας από την ΕΕΤΤ και τη διασφάλιση της καταβολής των ετήσιων σχετικών ποσών μέσω του κρατικού προϋπολογισμού. Αρχές Αυγούστου ψηφίστηκε Νόμος, ο οποίος με την παράγραφο 1 του άρθρου 39 του Κεφαλαίου Ε', τροποποιεί το τέταρτο εδάφιο της παραγράφου 6 του άρθρου 8 του Ν.4053/2012, όπως αυτό τροποποιήθηκε με την παράγραφο 1 του άρθρου 14 του Ν.4463/2017, ως εξής: «Από το επαληθευμένο από την ΕΕΤΤ καθαρό κόστος παροχής της καθολικής ταχυδρομικής υπηρεσίας των ετών 2013, 2014 και 2015, ο Κρατικός Προϋπολογισμός καλύπτει έως το ποσό των δεκαπέντε εκατομμυρίων ευρώ ανά έτος, ως Υπηρεσία Γενικού Οικονομικού Συμφέροντος (ΥΓΟΣ)». Στο πλαίσιο αυτό πρέπει επιπλέον να σημειωθεί ότι η ΕΕΤΤ έχει διενεργήσει σχετικό διαγωνισμό για την αξιολόγηση του Καθαρού Κόστους Καθολικής Υπηρεσίας: «Αξιολόγηση του υποβληθέντος από τα ΕΛΤΑ μοντέλου αναφοράς – Υπολογισμός και επαλήθευση Καθαρού Κόστους Καθολικής Υπηρεσίας για τα έτη 2013, 2014, 2015». Σε σύντομο επομένως χρονικό διάστημα θα γνωστοποιηθούν τα οριστικά ποσά της αποζημίωσης Καθολικής Υπηρεσίας για την περίοδο 2013 – 2015, τα οποία θα αποτελέσουν γνώμονα και για το 2016 και τα επόμενα έτη. Βραχυπρόθεσμο στόχο αποτελεί η έγκαιρη καταβολή του κόστους αποζημίωσης Καθολικής Υπηρεσίας για τις χρήσεις 2013-2015, καθώς και η αντίστοιχη έγκριση για το 2016. Για την μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα της Εταιρείας καίριο σημείο αποτελεί η δυνατότητα χρηματοδότησης του κόστους αποζημίωσης Καθολικής Υπηρεσίας μέχρι το 2028, μέχρις ότου η Εταιρεία έχει την υποχρέωση παροχής Καθολικής Υπηρεσίας.

Η βελτίωση της ρευστότητας της επιχείρησης προϋποθέτει σειρά επιπρόσθετων μέτρων:

- Σταδιακή είσπραξη των απαιτήσεων από τη θυγατρική Ταχυμεταφορές ΕΛΤΑ (ύψους € 9.690 χιλ. κατά την 31/12/2016),
- Είσπραξη ανείσπρακτων απαιτήσεων παρελθόντων ετών από το Ελληνικό Δημόσιο ύψους € 41.000 χιλ.. Από οφειλές προηγούμενων ετών του ευρύτερου Δημοσίου Τομέα έχουν ήδη εισπραχθεί € 19.600 χιλ.: € 6.600 χιλ. από τη ΓΓΕ, € 9.000 χιλ. από το Υπουργείο Οικονομικών και € 4.000 χιλ. από λοιπά Υπουργεία,
- Άμεση είσπραξη ποσού € 6.500 χιλ. μέσω εξωδικαστικού συμβιβασμού με τον ΕΦΚΑ.

Προς την κατεύθυνση της οικονομικής ανάκαμψης της Εταιρείας περιλαμβάνονται επιπρόσθετα ενέργειες για την υπεράσπιση των μεριδίων αγοράς στις κύριες δραστηριότητες της επιχείρησης, τις επενδύσεις σε νέες τεχνολογίες (ολοκλήρωση των υφιστάμενων συμβάσεων υλικό-τεχνολογικού εξοπλισμού και παράλληλες νέες επενδύσεις) και την πλήρη αυτοματοποίηση του δικτύου. Ανώτερο στόχο αποτελεί η προσαρμογή στις εξελίξεις της αγοράς και στο επίπεδο του ανταγωνισμού μέσω της βελτίωσης της επιχειρησιακής αποτελεσματικότητας, των υποστηρικτικών διαδικασιών και της εξυπηρέτησης πελατών, της αναδιοργάνωσης των επιχειρησιακών λειτουργιών και ιδιαίτερα των μονάδων δικτύου και παραγωγής, της περιστολής δαπανών και της ενίσχυσης του κύκλου εργασιών.

Οι ανωτέρω προτεινόμενες δράσεις κρίνονται κατ' ελάχιστον αναγκαίες, προκειμένου η Εταιρεία να καταστεί βραχυχρόνια και μακροχρόνια βιώσιμη. Σε κάθε περίπτωση, λαμβάνοντας υπόψη και τα εναλλακτικά σενάρια, η Διοίκηση των ΕΛΤΑ θα παρακολουθεί στενά την εξέλιξη των βασικών οικονομικών μεγεθών, ώστε να είναι έτοιμη να παρέμβει ουσιαστικά σε τυχόν αποκλίσεις από τα σχεδιαζόμενα. Η Διοίκηση θεωρεί ότι η επίτευξη των ανωτέρω σε συνδυασμό με τη σταδιακή αναστροφή του οικονομικού κλίματος θα σταθεροποιήσει την Εταιρεία και θα την οδηγήσει σε οικονομική ανάκαμψη.

Με βάση τις ανωτέρω ενέργειες η συνέχιση της δραστηριότητας της Εταιρείας κρίνεται ως διασφαλισμένη.

3. Σύνοψη των λογιστικών πολιτικών

3.1. Γενικά

Οι σημαντικές λογιστικές πολιτικές οι οποίες έχουν χρησιμοποιηθεί στην κατάρτιση αυτών των Οικονομικών Καταστάσεων συνοψίζονται παρακάτω.

Αξίζει να σημειωθεί όπως αναφέρθηκε αναλυτικότερα ανωτέρω στην παράγραφο «2.3. Σημαντικές λογιστικές κρίσεις, εκτιμήσεις και υποθέσεις», ότι χρησιμοποιούνται λογιστικές εκτιμήσεις και υποθέσεις στην κατάρτιση των οικονομικών καταστάσεων. Παρά το γεγονός ότι αυτές οι εκτιμήσεις βασίζονται στην καλύτερη γνώση της Διοίκησης σχετικά με τα τρέχοντα γεγονότα και ενέργειες, τα πραγματικά αποτελέσματα είναι πιθανό να διαφέρουν τελικά από αυτά τα οποία έχουν εκτιμηθεί.

3.2. Ενοποίηση και επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις

3.2.1. Βάση Ενοποίησης

Οι Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις των ΕΛΤΑ περιλαμβάνουν τις Οικονομικές Καταστάσεις της μητρικής Εταιρείας όπως επίσης και των θυγατρικών εταιρειών στις οποίες η μητρική Εταιρεία έχει δυνατότητα άσκησης ελέγχου κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2016.

Θυγατρικές είναι όλες οι οντότητες στις οποίες ο Όμιλος έχει τη δύναμη να ελέγχει τις χρηματοοικονομικές και επιχειρηματικές πολιτικές. Τα ΕΛΤΑ θεωρούν ότι κατέχουν και ασκούν έλεγχο όταν συμμετέχουν σε μια οντότητα με ποσοστό μεγαλύτερο από το ήμισυ των δικαιωμάτων ψήφου.

Κατά τον προσδιορισμό του κατά πόσο τα ΕΛΤΑ ασκούν έλεγχο στα δικαιώματα ψήφου μιας άλλης οικονομικής οντότητας εξετάζεται η ύπαρξη και η τυχόν επίδραση δυνητικών δικαιωμάτων ψήφου τα οποία μπορούν να εξασκηθούν ή να μετατραπούν.

Όλες οι θυγατρικές εταιρείες του Ομίλου έχουν ως ημερομηνία κλεισίματος οικονομικών καταστάσεων την 31^η Δεκεμβρίου.

Οι θυγατρικές εταιρείες ενοποιούνται με την μέθοδο της πλήρους ενοποίησης από την ημερομηνία κατά την οποία ο Όμιλος αποκτά τον έλεγχο, ενώ παύουν να ενοποιούνται από την ημερομηνία κατά την οποία παύει να υπάρχει ο έλεγχος.

Οι λογιστικές πολιτικές των θυγατρικών επιχειρήσεων μεταβλήθηκαν όπου κρίθηκε απαραίτητο προκειμένου να είναι συνεπείς με τις πολιτικές που υιοθετούνται από τον Όμιλο.

Ενδοεταιρικοί λογαριασμοί απαιτήσεων και υποχρεώσεων, συναλλαγές (έσοδα και έξοδα) καθώς και μη πραγματοποιηθέντα κέρδη ή ζημιές μεταξύ των εταιρειών που συμμετέχουν στην ενοποίηση απαλείφονται.

Οι μη ελέγχουσες συμμετοχές παρουσιάζουν το μέρος των κερδών ή των ζημιών και των καθαρών περιουσιακών στοιχείων τα οποία δεν ανήκουν στον Όμιλο. Οι ζημιές θυγατρικών αποδίδονται στη μη ελέγχουσα συμμετοχή ακόμη κι αν αυτό δημιουργεί αρνητικό υπόλοιπο της μη ελέγχουσας συμμετοχής.

Μία μεταβολή σε ποσοστό συμμετοχής σε θυγατρική εταιρεία, χωρίς απώλεια ελέγχου, αποτελεί συναλλαγή μεταξύ των μετόχων. Σε περίπτωση που ο Όμιλος χάσει τον έλεγχο μιας θυγατρικής τότε:

Αποαναγνωρίζονται:

- Τα περιουσιακά στοιχεία (συμπεριλαμβανομένης και της υπεραξίας) και οι υποχρεώσεις της θυγατρικής
- Η λογιστική αξία της μη ελέγχουσας συμμετοχής
- Οι σωρευμένες συναλλαγματικές διαφορές, που έχουν καταχωρηθεί στην Καθαρή Θέση

Αναγνωρίζονται:

- Η εύλογη αξία του τμήματος που εισπράχθηκε
- Η εύλογη αξία της εναπομένουσας συμμετοχής
- Οποιοδήποτε πλεόνασμα ή έλλειμμα στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος
- Το μερίδιο της μητρικής στα στοιχεία που προηγουμένως είχαν αναγνωρισθεί στα Λοιπά Συνολικά Έσοδα, στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος ή Αποτελέσματα εις Νέο, όπου αυτό κρίνεται απαραίτητο

Στις Ατομικές Οικονομικές Καταστάσεις, οι συμμετοχές σε θυγατρικές επιχειρήσεις αποτιμώνται στο κόστος κτήσης τους, εκτός εάν υπάρχουν ενδείξεις απομείωσής τους.

3.2.2. Συνενώσεις επιχειρήσεων

Κάθε συνένωση επιχειρήσεων λογιστικοποιείται με την εφαρμογή της μεθόδου απόκτησης. Το κόστος της απόκτησης υπολογίζεται ως το άθροισμα του ανταλλάγματος που μεταβιβάστηκε, αποτιμημένο κατά την ημερομηνία της απόκτησης στην εύλογη αξία, και του ποσού τυχόν μη ελέγχουσας συμμετοχής στον αποκτώμενο. Για κάθε συνένωση επιχειρήσεων, ο αποκτών επιμετρά τη μη ελέγχουσα συμμετοχή επί του αποκτώμενου είτε στην εύλογη αξία είτε σε αναλογία επί των καθαρών αναγνωρίσιμων περιουσιακών στοιχείων του αποκτώμενου.

Τα έξοδα κατά την απόκτηση καταχωρούνται στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος. Κατά την ημερομηνία της απόκτησης, ο Όμιλος εκτιμά τα αποκτώμενα περιουσιακά στοιχεία και τις αναληφθείσες υποχρεώσεις προκειμένου για τη κατάλληλη ταξινόμησή τους και τον προσδιορισμό τους σύμφωνα με τους όρους της σύμβασης, τις οικονομικές περιστάσεις και τις σχετικές συνθήκες κατά την ημερομηνία απόκτησης.

Σε περίπτωση συνένωσης επιχειρήσεων που πραγματοποιείται σταδιακά, ο Όμιλος επιμετρά εκ νέου τα συμμετοχικά δικαιώματα που κατείχε προηγουμένως στον αποκτώμενο στην εύλογη αξία κατά την ημερομηνία απόκτησης με τη διαφορά να μεταφέρεται στα αποτελέσματα της χρήσης.

Τυχόν ενδεχόμενο αντάλλαγμα που μεταβιβάζεται από τον αποκτών θα αναγνωρίζεται στην εύλογη αξία κατά την ημερομηνία απόκτησης. Οποιοσδήποτε μεταγενέστερες μεταβολές στην εύλογη αξία του ενδεχόμενου ανταλλάγματος, που τεκμαίρεται ότι αποτελούν στοιχείο του ενεργητικού ή παθητικού, θα αναγνωρίζονται σύμφωνα με το Δ.Λ.Π. 39 είτε στα αποτελέσματα χρήσης είτε ως μεταβολή στα λοιπά συνολικά εισοδήματα. Εάν το ενδεχόμενο αντάλλαγμα κατατάσσεται ως στοιχείο της καθαρής θέσης, δε θα επιμετράται έως την τελική τακτοποίησή του μέσω της καθαρής θέσης.

Η υπεραξία αρχικά αποτιμάται στο κόστος και αποτελεί το υπερβάλλον του αθροίσματος του ανταλλάγματος που μεταβιβάζεται συν το ποσό που αναγνωρίζεται ως μη ελέγχουσα συμμετοχή επί των καθαρών αναγνωρισμένων περιουσιακών στοιχείων που αποκτώνται και των αναληφθυσών υποχρεώσεων. Εάν το αντάλλαγμα είναι χαμηλότερο από την εύλογη αξία των καθαρών περιουσιακών στοιχείων που αποκτώνται, η διαφορά αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα της χρήσης.

Μετά την αρχική αναγνώριση, η υπεραξία επιμετράται στο κόστος μείον σωρευμένες ζημιές απομείωσης. Για σκοπούς ελέγχου απομείωσης, η υπεραξία η οποία έχει αποκτηθεί σε μία συνένωση επιχειρήσεων, κατανέμεται, από την ημερομηνία απόκτησης, στις Μονάδες Δημιουργίας Ταμειακών Ροών του Ομίλου οι οποίες αναμένεται να επωφεληθούν από τη συνένωση, ανεξαρτήτως εάν τα λοιπά περιουσιακά στοιχεία ή υποχρεώσεις της αποκτηθείσας εταιρείας έχουν κατανεμηθεί στις συγκεκριμένες μονάδες δημιουργίας ταμιακών ροών.

Όταν η υπεραξία αποτελεί μέρος της Μονάδας Δημιουργίας Ταμιακών Ροών και τμήμα της δραστηριότητας της μονάδας αυτής διατεθεί, η υπεραξία που αναλογεί στην δραστηριότητα που διατίθεται συμπεριλαμβάνεται στην λογιστική αξία της δραστηριότητας κατά τον υπολογισμό του κέρδους ή της ζημιάς από την πώληση της δραστηριότητας. Σε αυτή την περίπτωση η υπεραξία που έχει διατεθεί επιμετράται αναλογικά με τη σχετική αξία της δραστηριότητας που έχει πουληθεί και της σχετικής αξίας του τμήματος της εναπομένουσας μονάδας δημιουργίας ταμιακών ροών.

3.2.3. Συνδεδεμένες επιχειρήσεις

Συνδεδεμένες επιχειρήσεις είναι οι οικονομικές οντότητες στις οποίες ο Όμιλος έχει τη δυνατότητα να ασκήσει σημαντική επιρροή αλλά δεν αποτελούν ούτε θυγατρικές ούτε δικαιώματα σε κοινοπραξία. Σημαντική επιρροή είναι η εξουσία να συμμετάσχει στις αποφάσεις που αφορούν τις αποφάσεις για τις οικονομικές και επιχειρηματικές πολιτικές της εκδότριας, αλλά όχι ο έλεγχος σε αυτές τις πολιτικές. Σημαντική επιρροή

συνήθως υπάρχει όταν η Εταιρεία κατέχει ποσοστό μεταξύ 20% με 50% των δικαιωμάτων ψήφου μέσω κυριότητας μετοχών ή μέσω άλλου είδους συμφωνίας.

Οι επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις αναγνωρίζονται αρχικά στο κόστος ενώ για σκοπούς ενοποίησης χρησιμοποιείται η μέθοδος της καθαρής θέσης. Η υπεραξία περιλαμβάνεται στη λογιστική αξία (κόστος) της επένδυσης και ελέγχεται για απομείωση σαν μέρος της επένδυσης. Όταν μια οικονομική οντότητα του Ομίλου συναλλάσσεται με μια συγγενή επιχείρηση του Ομίλου, τα τυχόν διεταιρικά κέρδη και οι ζημιές απαλείφονται κατά το ποσοστό συμμετοχής του Ομίλου στη σχετική συγγενή επιχείρηση.

Όλες οι μετέπειτα μεταβολές στο ποσοστό συμμετοχής στην καθαρή θέση της συγγενούς επιχείρησης αναγνωρίζονται στη λογιστική αξία της επένδυσης του Ομίλου. Μεταβολές οι οποίες προκύπτουν από τα κέρδη ή τις ζημιές οι οποίες δημιουργούνται από τη συγγενή επιχείρηση καταχωρούνται στο λογαριασμό "(Ζημιές) / Κέρδη συνδεδεμένων εταιρειών" στην Ενοποιημένη Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος των ΕΛΤΑ και συνεπώς επηρεάζουν τα καθαρά αποτελέσματα του Ομίλου. Αυτές οι μεταβολές περιλαμβάνουν τις μεταγενέστερες αποσβέσεις των ενσώματων ακινητοποιήσεων, τις αποσβέσεις των άυλων περιουσιακών στοιχείων, τις αποσβέσεις ή την τυχόν απομείωση των προσαρμογών της εύλογης αξίας των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων. Κατά την ενοποίηση μεταβολές οι οποίες έχουν απευθείας αναγνωριστεί στα ίδια κεφάλαια της συγγενούς επιχείρησης και σχετίζονται με αποτέλεσμα, όπως για παράδειγμα αυτές που προκύπτουν από τη λογιστική αντιμετώπιση των διαθέσιμων προς πώληση επενδύσεων της συγγενούς επιχείρησης, αναγνωρίζονται στα ενοποιημένα ίδια κεφάλαια του Ομίλου. Οποιοσδήποτε μεταβολές που αναγνωρίζονται απευθείας στα ίδια κεφάλαια και δεν σχετίζονται με αποτέλεσμα, όπως για παράδειγμα η διανομή μερισμάτων ή άλλες συναλλαγές με τους μετόχους της συγγενούς επιχείρησης, καταχωρούνται έναντι της λογιστικής αξίας της συμμετοχής. Καμιά επίδραση στο καθαρό αποτέλεσμα ή στα ίδια κεφάλαια δεν αναγνωρίζεται στο πλαίσιο αυτών των συναλλαγών. Παρόλα αυτά, όταν το μερίδιο ζημιών του Ομίλου σε μια συγγενή επιχείρηση ισούται ή υπερβαίνει τη λογιστική αξία της επένδυσης, συμπεριλαμβανομένων και οποιοδήποτε άλλων μη εξασφαλισμένων απαιτήσεων, ο Όμιλος δεν αναγνωρίζει περαιτέρω ζημιές, εκτός κι αν ο επενδυτής έχει επιβαρυνθεί με δεσμεύσεις ή έχει προβεί σε πληρωμές για λογαριασμό της συγγενούς επιχείρησης.

Μη πραγματοποιηθέντα κέρδη από συναλλαγές ανάμεσα στον Όμιλο και τις συγγενείς επιχειρήσεις απαλείφονται κατά το ποσοστό συμμετοχής του Ομίλου στις συγγενείς επιχειρήσεις. Μη πραγματοποιηθέντες ζημιές επίσης απαλείφονται εκτός κι αν η συναλλαγή παρέχει ένδειξη ζημιών λόγω μείωσης της αξίας των αποκτηθέντων από την κοινοπραξία στοιχείων του Ενεργητικού.

Όταν οι οικονομικές καταστάσεις της συγγενούς επιχείρησης που χρησιμοποιούνται για την εφαρμογή της μεθόδου της καθαρής θέσης καταρτίζονται σε ημερομηνία αναφοράς που διαφέρει από εκείνη της μητρικής, τότε γίνονται προσαρμογές στις οικονομικές καταστάσεις της συγγενούς που αντικατοπτρίζουν τις επιδράσεις των σημαντικών συναλλαγών ή γεγονότων που συνέβησαν μεταξύ εκείνης της ημερομηνίας και της ημερομηνίας των οικονομικών καταστάσεων της επενδύτριας επιχείρησης. Σε κάθε περίπτωση, η διαφορά μεταξύ της ημερομηνίας αναφοράς της συγγενούς και εκείνης της επενδύτριας επιχείρησης είναι μεγαλύτερη από 3 μήνες.

Οι λογιστικές πολιτικές των συνδεδεμένων επιχειρήσεων μεταβλήθηκαν όπου ήταν απαραίτητο προκειμένου να διασφαλιστεί συνέπεια με τις πολιτικές που υιοθετήθηκαν από τον Όμιλο.

3.3. Μετατροπή στοιχείων σε ξένο νόμισμα

Οι Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις παρουσιάζονται σε Ευρώ, λειτουργικό νόμισμα της μητρικής Εταιρείας.

Κάθε οικονομική οντότητα του Ομίλου καθορίζει το λειτουργικό της νόμισμα και τα στοιχεία τα οποία περιλαμβάνονται στις οικονομικές καταστάσεις κάθε οικονομικής οντότητας. Στις ατομικές οικονομικές καταστάσεις των οικονομικών οντοτήτων που ενοποιούνται, οι συναλλαγές σε ξένο νόμισμα μετατρέπονται στο λειτουργικό νόμισμα κάθε μεμονωμένης οντότητας χρησιμοποιώντας τις συναλλαγματικές ισοτιμίες που ίσχυαν στις ημερομηνίες των συναλλαγών.

Συναλλαγματικά κέρδη και ζημιές οι οποίες προκύπτουν από τέτοιες συναλλαγές και από τη μετατροπή των υπολοίπων λογαριασμών με συναλλαγματικές ισοτιμίες τέλους χρήσης αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα στο κονδύλι «Χρηματοοικονομικά έσοδα/(έξοδα)». Τα ΕΛΤΑ για τις συναλλαγές τους με ξένα ταχυδρομεία και

αεροπορικές εταιρείες εκτός από το Ευρώ, χρησιμοποιούν σαν νόμισμα το SDR το οποίο είναι η μέση ημερήσια τιμή τεσσάρων βασικών νομισμάτων.

3.4. Αναγνώριση εσόδων και δαπανών

Τα έσοδα αναγνωρίζονται όταν πιθανολογείται ότι μελλοντικά οικονομικά οφέλη θα εισρεύσουν στην οικονομική οντότητα και αυτά τα οφέλη μπορεί να επιμετρηθούν με αξιοπιστία.

Το έσοδο επιμετρείται στην εύλογη αξία του εισπραχθέντος ανταλλάγματος και είναι καθαρό από φόρο προστιθέμενης αξίας, επιστροφές, κάθε είδους εκπτώσεις και αφού περιοριστούν οι πωλήσεις εντός του Ομίλου.

Το ποσό του εσόδου θεωρείται ότι μπορεί να μετρηθεί αξιόπιστα όταν όλες οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις που σχετίζονται με την πώληση έχουν επιλυθεί.

Πώληση αγαθών

Το έσοδο από την πώληση αγαθών αναγνωρίζεται όταν οι ουσιαστικοί κίνδυνοι και τα οφέλη της κυριότητας των αγαθών έχουν μεταβιβαστεί στον αγοραστή, συνήθως με την αποστολή των αγαθών. Για τις πωλήσεις εμπορευμάτων κινητής τηλεφωνίας υπάρχουν συμβάσεις με τις εταιρείες κινητής τηλεφωνίας για την πώληση των προϊόντων τους μέσω του δικτύου καταστημάτων της Εταιρείας.

Έσοδα από επιστολικό ταχυδρομείο-αλληλογραφία

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται τα έσοδα των Μεγάλων Πελατών Ιδιωτικού & Δημόσιου τομέα, με τους οποίους η Εταιρεία έχει υπογράψει σύμβαση για διακίνηση της αλληλογραφίας τους και τα έσοδα από την αλληλογραφία λιανικής (γραμματόσημο και αλληλογραφία προπληρωμένου τέλους). Ένα μεγάλο κομμάτι των εσόδων αυτών προέρχεται από τα πρακτορεία της Εταιρείας σε όλη τη χώρα.

Παροχή υπηρεσιών

Το έσοδο από συμβάσεις με προκαθορισμένη τιμή αναγνωρίζεται με βάση το στάδιο ολοκλήρωσης της συναλλαγής κατά την ημερομηνία της Οικονομικής Θέσης. Σύμφωνα με τη μέθοδο της ποσοστιαίας ολοκλήρωσης, το έσοδο γενικά αναγνωρίζεται βάσει της δραστηριότητας παροχής υπηρεσιών και της επίδοσης μέχρι την ημερομηνία της Οικονομικής Θέσης σε ποσοστό του συνόλου των υπηρεσιών που πρόκειται να εκτελεστούν.

Όταν το αποτέλεσμα της συναλλαγής που αφορά παροχή υπηρεσιών δεν μπορεί να εκτιμηθεί βάσιμα, το έσοδο αναγνωρίζεται μόνον κατά την έκταση που οι αναγνωρισμένες δαπάνες είναι ανακτήσιμες.

Το ποσό της τιμής πώλησης που σχετίζεται με συμφωνία για υπηρεσίες που θα παρασχεθούν μεταγενέστερα, εγγράφεται σε μεταβατικό λογαριασμό και αναγνωρίζεται στα έσοδα της χρήσης στην οποία παρέχονται οι υπηρεσίες. Αυτό το έσοδο (deferred income) περιλαμβάνεται στο κονδύλι «Λοιπές Υποχρεώσεις».

Σε περιπτώσεις που ίσως μεταβληθούν οι αρχικές εκτιμήσεις των εσόδων, οι δαπάνες ή ο βαθμός ολοκλήρωσης αναθεωρούνται. Αυτές οι αναθεωρήσεις μπορεί να οδηγήσουν σε αυξήσεις ή μειώσεις των εκτιμώμενων εσόδων ή δαπανών και εμφανίζονται στα έσοδα της χρήσης στην οποία οι περιπτώσεις οι οποίες καθιστούν αναγκαία την αναθεώρηση γνωστοποιούνται από τη Διοίκηση.

Έσοδα από τόκους

Τα έσοδα από τόκους αναγνωρίζονται χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου το οποίο είναι το επιτόκιο το οποίο προεξοφλεί με ακρίβεια μελλοντικές καταβολές τοις μετρητοίς ή εισπράξεις για τη διάρκεια της αναμενόμενης ζωής του χρηματοοικονομικού μέσου ή, όταν απαιτείται, για συντομότερο διάστημα, στην καθαρή λογιστική αξία του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου ή της υποχρέωσης.

Όταν μία απαίτηση έχει υποστεί απομείωση αξίας, ο Όμιλος μειώνει τη λογιστική αξία στο ποσό που αναμένεται να ανακτηθεί, το οποίο είναι το ποσό που προκύπτει από τις εκτιμώμενες μελλοντικές ταμειακές ροές προεξοφλημένες με το πραγματικό επιτόκιο του μέσου και συνεχίζει την περιοδική αναστροφή της προεξόφλησης ως έσοδο από τόκους. Έσοδα από τόκους σε δάνεια τα οποία έχουν υποστεί απομείωση αναγνωρίζονται χρησιμοποιώντας το αρχικό πραγματικό επιτόκιο.

Έσοδα από μερίσματα

Τα έσοδα από τα μερίσματα αναγνωρίζονται όταν οριστικοποιείται το δικαίωμα εισπραξής τους από τους μετόχους.

Τα λειτουργικά έξοδα αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος κατά τη χρήση της υπηρεσίας ή την ημερομηνία δημιουργίας του εξόδου. Δαπάνες για εγγυήσεις τέλος αναγνωρίζονται και χρεώνονται σε βάρος της σχετικής πρόβλεψης όταν το αντίστοιχο έσοδο αναγνωριστεί.

3.5. Λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία

Ένα άυλο περιουσιακό στοιχείο αποτιμάται αρχικά στο κόστος κτήσης του. Το κόστος ενός άυλου περιουσιακού στοιχείου το οποίο αποκτήθηκε σε μια συνένωση επιχειρήσεων, αποτελεί η εύλογη αξία του περιουσιακού στοιχείου αυτού κατά την ημερομηνία της απόκτησής του.

Μετά την αρχική αναγνώριση τα άυλα περιουσιακά στοιχεία επιμετρώνται στο κόστος τους μείον τις σωρευμένες αποσβέσεις του, καθώς και οποιαδήποτε ζημία απομείωσης έχει τυχόν προκύψει.

Οι αποκτηθείσες άδειες που αφορούν σε λογισμικό κεφαλαιοποιούνται με βάση τις δαπάνες για την απόκτηση και την εγκατάσταση του συγκεκριμένου λογισμικού. Τα άυλα περιουσιακά στοιχεία περιλαμβάνουν το αποκτώμενο λογισμικό που χρησιμοποιείται στην παραγωγή ή στη διοίκηση.

Οι δαπάνες που σχετίζονται με τη συντήρηση του ηλεκτρονικού λογισμικού αναγνωρίζονται στα έξοδα της χρήσης στην οποία αυτές πραγματοποιούνται.

Η ωφέλιμη ζωή των άυλων περιουσιακών στοιχείων είναι είτε περιορισμένη είτε απεριόριστη ανάλογα με τη φύση τους.

Τα άυλα περιουσιακά στοιχεία με περιορισμένη ωφέλιμη ζωή αποσβένονται κατά την ωφέλιμη ζωή τους και η απόσβεση αρχίζει όταν το περιουσιακό στοιχείο είναι διαθέσιμο προς χρήση και αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα στην κατηγορία των λειτουργικών εξόδων.

Η περίοδος και η μέθοδος απόσβεσης αναθεωρούνται τουλάχιστον στο τέλος κάθε χρήσης. Εάν η προσδοκώμενη ωφέλιμη ζωή ή ο προσδοκώμενος ρυθμός ανάλωσης των μελλοντικών οικονομικών ωφελειών που ενσωματώνονται στο περιουσιακό στοιχείο έχουν μεταβληθεί, η περίοδος ή η μέθοδος απόσβεσης μεταβάλλονται αντίστοιχα. Τέτοιες μεταβολές αντιμετωπίζονται λογιστικά ως μεταβολές σε λογιστικές εκτιμήσεις.

Οι δαπάνες οι οποίες κεφαλαιοποιούνται αποσβένονται με τη μέθοδο της σταθερής απόσβεσης κατά τις εκτιμώμενες ωφέλιμες ζωές τους (τρία με πέντε χρόνια). Επιπλέον και το αποκτώμενο λογισμικό υπόκειται σε έλεγχο απομείωσης της αξίας του.

Τα άυλα περιουσιακά στοιχεία με αόριστη ωφέλιμη ζωή δεν αποσβένονται αλλά ελέγχονται τουλάχιστον σε ετήσια βάση για τυχόν απομείωση της αξίας τους και για να καθοριστεί κατά πόσο υποστηρίζεται η αξιολόγηση της Διοίκησης για την αόριστη ωφέλιμη ζωή των άυλων περιουσιακών στοιχείων αυτών. Εάν δεν υποστηρίζεται, η μεταβολή στην αξιολόγηση της ωφέλιμης ζωής από αόριστη σε περιορισμένη αντιμετωπίζεται λογιστικά σαν μια μεταβολή σε μια λογιστική εκτίμηση με βάση το Δ.Λ.Π. 8.

Τα κέρδη ή οι ζημιές που προκύπτουν από την πώληση ενός άυλου στοιχείου προσδιορίζονται ως η διαφορά μεταξύ του ποσού πώλησης και της αναπόσβεστης αξίας του στοιχείου και αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα της χρήσης στο κονδύλι «Λοιπά έσοδα» ή «Λοιπά έξοδα».

3.6. Ενσώματες ακινητοποιήσεις

Εδαφικές εκτάσεις κατεχόμενες για την παραγωγή ή τη Διοίκηση εμφανίζονται στο κόστος κτήσης τους. Καθώς δεν μπορεί να προσδιοριστεί περιορισμένη ωφέλιμη ζωή, οι σχετικές λογιστικές αξίες δεν υπόκεινται σε απόσβεση.

Τα κτίρια, ο τεχνικός εξοπλισμός και τα έπιπλα εμφανίζονται στο κόστος κτήσεως τους ή στο κόστος κτήσεως μειωμένο με τις σωρευμένες αποσβέσεις και οποιεσδήποτε σωρευμένες ζημιές απομείωσης. Στο κόστος περιλαμβάνεται επίσης το κόστος ανταλλακτικών μερικών τμημάτων των ενσώματων ακινητοποιήσεων τα οποία απαιτούν αντικατάσταση κατά τακτά διαστήματα, εάν πληρούνται τα κριτήρια αναγνώρισης.

Τα κόστη της καθημερινής συντήρησης των ενσώματων ακινητοποιήσεων αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα όταν πραγματοποιούνται.

Αν η λογιστική αξία των ενσώματων ακινητοποιήσεων έχει υποστεί μια υποτίμηση ή μια ζημιά απομείωσης, αυτή πραγματοποιείται όπως περιγράφεται παρακάτω.

Το κέρδος ή η ζημιά από τη διάθεση των εδαφικών εκτάσεων προσδιορίζεται ως η διαφορά μεταξύ του καθαρού προϊόντος της διάθεσης, αν υπάρχει, και της λογιστικής αξίας του στοιχείου και αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα.

Οι αποσβέσεις έχουν υπολογιστεί με τη σταθερή μέθοδο καθ' όλη τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής των περιουσιακών στοιχείων.

Οι ωφέλιμες ζωές (σε έτη) των ενσώματων ακινητοποιήσεων συνοψίζονται στον παρακάτω πίνακα:

Κατηγορία Ενσώματων Ακινητοποιήσεων	Έτη
Κτίρια & εγκαταστάσεις κτιρίων	10-40
Μηχανήματα & Μηχανολογικός εξοπλισμός	6-14
Μεταφορικά μέσα	5-9
Έπιπλα-Σκεύη	5-8
Μηχανές γραφείου/τηλεφωνικές συσκευές	5
Εκτυπωτές / Hardware	3,3

Οι υπολειμματικές αξίες, οι ωφέλιμες ζωές και οι μέθοδοι απόσβεσης επανεξετάζονται και προσαρμόζονται εάν είναι απαραίτητο στο τέλος κάθε χρήσης.

3.7. Μισθώσεις

Η εκτίμηση για το εάν μία συμφωνία περιέχει στοιχείο μίσθωσης πραγματοποιείται κατά την έναρξη της συμφωνίας, λαμβάνοντας υπ' όψιν όλα τα διαθέσιμα στοιχεία και τις ιδιαίτερες συνθήκες. Μετά την έναρξη της συμφωνίας πραγματοποιείται επαναξιολόγησή της για το κατά πόσο περιέχει στοιχείο μίσθωσης, όταν συμβαίνει κάποιο από τα παρακάτω:

α. Υπάρχει μεταβολή στους όρους της σύμβασης, εκτός κι αν η μεταβολή απλά ανανεώνει ή παρατείνει τη συμφωνία.

β. Ασκείται δικαίωμα ανανέωσης ή συμφωνείται μια παράταση, εκτός κι αν όρος της ανανέωσης ή της παράτασης είχε αρχικά περιληφθεί στη μισθωτική περίοδο.

γ. Υπάρχει μια μεταβολή στο κατά πόσο η εκπλήρωση εξαρτάται από ένα καθορισμένο περιουσιακό στοιχείο.

δ. Υπάρχει σημαντική αλλαγή στο περιουσιακό στοιχείο.

Εάν μια συμφωνία επαναξιολογείται, η λογιστική αντιμετώπιση για μισθώσεις εφαρμόζεται από την ημερομηνία που η μεταβολή στις συνθήκες συνεπάγεται επαναξιολόγηση για τα (α), (γ) ή (δ), και από την ημερομηνία της ανανέωσης ή της παράτασης για την περίπτωση (β).

3.7.1. Ο Όμιλος ως μισθωτής

Η ιδιοκτησία ενός μισθωμένου περιουσιακού στοιχείου μεταβιβάζεται στο μισθωτή εάν μεταβιβάζονται σε αυτόν ουσιαστικά όλοι οι κίνδυνοι και τα οφέλη που σχετίζονται με το μισθωμένο περιουσιακό στοιχείο ανεξάρτητα με τον νομικό τύπο της σύμβασης. Κατά την έναρξη της μίσθωσης το περιουσιακό στοιχείο αναγνωρίζεται στην εύλογη αξία του ή εάν είναι χαμηλότερη, στην παρούσα αξία των ελάχιστων καταβολών μισθωμάτων συμπεριλαμβανομένων και επιπλέον καταβολών, εάν υπάρχουν που καλύπτονται από το μισθωτή. Ένα αντίστοιχο ποσό αναγνωρίζεται ως υποχρέωση από τη χρηματοδοτική μίσθωση ανεξαρτήτως εάν μερικές από τις καταβολές μισθωμάτων καταβάλλονται προκαταβολικά κατά την έναρξη της μίσθωσης.

Η μεταγενέστερη λογιστική αντιμετώπιση των περιουσιακών στοιχείων τα οποία έχουν αποκτηθεί με συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης, π.χ. η χρησιμοποιούμενη μέθοδος απόσβεσης και ο προσδιορισμός της ωφέλιμης ζωής του, είναι ίδια με αυτή που εφαρμόζεται σε συγκρίσιμα αποκτώμενα, εκτός συμβάσεων μίσθωσης,

περιουσιακά στοιχεία. Η λογιστική αντιμετώπιση της αντίστοιχης υποχρέωσης αφορά στη σταδιακή μείωση της, με βάση τις ελάχιστες καταβολές των μισθωμάτων μείον τις χρηματοοικονομικές επιβαρύνσεις, οι οποίες αναγνωρίζονται ως έξοδο στα χρηματοοικονομικά έξοδα. Οι χρηματοοικονομικές επιβαρύνσεις κατανέμονται στη διάρκεια της μισθωτικής χρήσης, και αντιπροσωπεύουν ένα σταθερό περιοδικό επιτόκιο επί του ανεξόφλητου υπολοίπου της υποχρέωσης.

Όλες οι υπόλοιπες μισθώσεις αντιμετωπίζονται ως λειτουργικές μισθώσεις. Οι καταβολές στις συμβάσεις λειτουργικής μίσθωσης αναγνωρίζονται ως έξοδο στα αποτελέσματα με την ευθεία μέθοδο (συσχετισμός εσόδου χρήσης και εξόδου). Οι σχετιζόμενες δαπάνες, όπως η συντήρηση και η ασφάλιση, αναγνωρίζονται ως έξοδο όταν πραγματοποιούνται.

3.7.2. Ο Όμιλος ως εκμισθωτής

Οι μισθώσεις στις οποίες ο Όμιλος δε μεταβιβάζει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τις ωφέλειες του περιουσιακού στοιχείου κατατάσσονται ως λειτουργικές μισθώσεις. Αρχικά άμεσα κόστη που βαρύνουν τους εκμισθωτές στη διαπραγμάτευση και στη συμφωνία μιας λειτουργικής μίσθωσης προστίθενται στη λογιστική αξία του μισθωμένου περιουσιακού στοιχείου και αναγνωρίζονται καθ' όλη τη διάρκεια της μίσθωσης ως έσοδα μίσθωσης.

3.8. Έλεγχος απομείωσης των ασώματων - ενσώματων ακινητοποιήσεων

Οι ασώματες και ενσώματες ακινητοποιήσεις υπόκεινται σε ελέγχους απομείωσης. Για λόγους αξιολόγησης της απομείωσης, ορισμένα περιουσιακά στοιχεία ομαδοποιούνται στο χαμηλότερο επίπεδο, στη μικρότερη αναγνωρίσιμη ομάδα στοιχείων του Ενεργητικού που δημιουργεί ταμειακές εισροές από τη χρήση του (Μονάδες Δημιουργίας Ταμειακών Ροών- Μ.Δ.Τ.Ρ.). Ως αποτέλεσμα, ορισμένα περιουσιακά στοιχεία εξετάζονται αυτόνομα για τυχόν απομείωση ενώ κάποια άλλα εξετάζονται ως Μ.Δ.Τ.Ρ..

Τα περιουσιακά στοιχεία ή οι Μ.Δ.Τ.Ρ. που συμπεριλαμβάνουν οι λοιπές ασώματες ακινητοποιήσεις με απροσδιόριστη ωφέλιμη ζωή και τα περιουσιακά στοιχεία που ακόμη δεν είναι διαθέσιμα προς χρήση εξετάζονται για τυχόν απομείωση κατ' ελάχιστο σε ετήσια βάση. Τα υπόλοιπα περιουσιακά στοιχεία και οι Μ.Δ.Τ.Ρ. εξετάζονται για απομείωση σε περιπτώσεις που υπάρχουν ενδείξεις ότι η λογιστική αξία μπορεί να μην είναι ανακτήσιμη. Η ζημιά απομείωσης αναγνωρίζεται στο ποσό κατά το οποίο, η λογιστική αξία των περιουσιακών στοιχείων ή των Μ.Δ.Τ.Ρ. υπερβαίνει την ανακτήσιμη αξία. Ανακτήσιμη αξία ενός στοιχείου του ενεργητικού ή Μ.Δ.Τ.Ρ., αποτελεί το υψηλότερο ποσό μεταξύ της εύλογης αξίας και της αξίας χρήσης (προκύπτει με βάση την αξιολόγηση των προεξοφλημένων μελλοντικών ταμειακών ροών του στοιχείου ή της Μ.Δ.Τ.Ρ.).

Όλα τα περιουσιακά στοιχεία επανεκτιμούνται μεταγενέστερα σε περιπτώσεις που η ζημιά απομείωσης που είχε αρχικώς αναγνωριστεί μπορεί να μην υφίσταται.

3.9. Επενδύσεις σε Ακίνητα

Επενδύσεις σε Ακίνητα είναι οι επενδύσεις που αφορούν όλα εκείνα τα ακίνητα (στα οποία περιλαμβάνονται γη, κτίρια, μέρη κτιρίων) τα οποία κατέχονται από τον Όμιλο, είτε για να αποκομίσει μισθώματα από την εκμίσθωσή τους, είτε για την αύξηση της αξίας τους (ενίσχυση κεφαλαίου), είτε και για τα δύο. Οι επενδύσεις αυτές δεν κατέχονται για: (α) Να χρησιμοποιηθούν στην παραγωγή ή στην προμήθεια υλικών / υπηρεσιών ή για διοικητικούς σκοπούς και (β) για πώληση κατά την συνήθη πορεία των εργασιών της επιχείρησης.

Οι Επενδύσεις σε Ακίνητα επιμετρούνται αρχικά στο κόστος κτήσης συμπεριλαμβανομένων και των εξόδων συναλλαγής.

Μεταγενέστερα αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία τους. Η εύλογη αξία καθορίζεται από ανεξάρτητους εκτιμητές, με επαρκή εμπειρία σχετικά με την τοποθεσία και την φύση της επένδυσης σε ακίνητα.

Η λογιστική αξία που αναγνωρίζεται στις Οικονομικές Καταστάσεις του Ομίλου αντικατοπτρίζει τις συνθήκες της αγοράς κατά την ημερομηνία της Οικονομικής Θέσης.

Κάθε κέρδος ή ζημιά που προκύπτει από μεταβολή στην εύλογη αξία της επένδυσης, συνιστά αποτέλεσμα και αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα της χρήσης που προκύπτει.

Μεταφορές ακινήτων προς την κατηγορία των επενδύσεων σε ακίνητα γίνονται μόνο όταν υπάρχει μεταβολή στην χρήση αυτών, που αποδεικνύεται από το πέρας της ιδιοχρησιμοποίησης από τον Όμιλο ή από το πέρας της κατασκευής ή αξιοποίησης μίας λειτουργικής μίσθωσης σε τρίτο.

Μεταφορές ακινήτων από την κατηγορία των Επενδύσεων σε Ακίνητα γίνονται μόνο όταν υπάρχει μεταβολή χρήσης αυτών, που αποδεικνύεται από την έναρξη της ιδιοχρησιμοποίησης από τον Όμιλο ή την έναρξη της αξιοποίησης με σκοπό την πώληση.

Για μία μεταφορά από την κατηγορία των Επενδύσεων σε Ακίνητα που απεικονίζεται στην εύλογη αξία και τον χαρακτηρισμό του ως ιδιοχρησιμοποιούμενο ακίνητο ή ως αποθέματα, το τεκμαρτό κόστος του ακινήτου για μεταγενέστερη λογιστική αντιμετώπιση αποτελεί η εύλογη αξία του κατά την ημερομηνία της μεταβολής της χρήσης. Αν ένα ιδιοχρησιμοποιούμενο ακίνητο μεταφερθεί στην κατηγορία των επενδύσεων σε ακίνητα, ο Όμιλος εφαρμόζει τον λογιστικό χειρισμό που ορίζει το Δ.Λ.Π. 16 μέχρι την ημερομηνία της αλλαγής χρήσης. Για μία μεταφορά ενός παγίου που είχε χαρακτηριστεί ως απόθεμα στην κατηγορία των επενδύσεων σε ακίνητα κάθε διαφορά μεταξύ της εύλογης αξίας του ακινήτου κατά αυτήν την ημερομηνία και της προηγούμενης λογιστικής αξίας αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα. Όταν ο Όμιλος ολοκληρώνει την κατασκευή ή αξιοποίηση μίας ιδιοκατασκευαζόμενης επένδυσης σε ακίνητα κάθε διαφορά μεταξύ της εύλογης αξίας του ακινήτου κατά αυτήν την ημερομηνία και της προηγούμενης λογιστικής αξίας πρέπει να αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα.

Μία επένδυση σε ακίνητα διαγράφεται (απαλείφεται από την Κατάσταση Οικονομικής Θέσης) κατά τη διάθεση ή όταν η επένδυση αποσύρεται μονίμως από τη χρήση και δεν αναμένονται μελλοντικά οικονομικά οφέλη από τη διάθεσή της επένδυσης.

Τα κέρδη ή ζημιές που προκύπτουν από την απόσυρση ή διάθεση της επένδυσης σε ακίνητα αφορούν στην διαφορά μεταξύ του καθαρού προϊόντος της διάθεσης και της λογιστικής αξίας του περιουσιακού στοιχείου και αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα κατά την περίοδο της απόσυρσης ή της διάθεσης.

3.10. Μη Κυκλοφορούντα Περιουσιακά Στοιχεία Κατεχόμενα προς Πώληση και Διακοπείσες Δραστηριότητες

Τα μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία και οι ομάδες στοιχείων προς πώληση που κατατάσσονται ως στοιχεία κατεχόμενα προς πώληση αποτιμώνται στη χαμηλότερη αξία μεταξύ της λογιστικής τους αξίας και της εύλογης αξίας τους μειωμένης κατά τα έξοδα πώλησης. Τα μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία και οι ομάδες στοιχείων προς πώληση κατατάσσονται ως στοιχεία κατεχόμενα προς πώληση αν οι λογιστικές τους αξίες αναμένεται να ανακτηθούν μέσω συναλλαγής πώλησης και όχι μέσω της χρήσης τους. Η εν λόγω προϋπόθεση ικανοποιείται μόνο όταν η πώληση είναι υψηλά προσδοκώμενη και το μη κυκλοφορούν στοιχείο ή μία ομάδα στοιχείων προς πώληση είναι διαθέσιμα προς άμεση πώληση στην παρούσα τους κατάσταση, η Διοίκηση πρέπει να έχει δεσμευτεί για την πώληση, η δε πώληση θα πρέπει να αναμένεται να αναγνωριστεί ως ολοκληρωμένη εντός ενός έτους από την ημερομηνία της ταξινόμησης.

3.11. Χρηματοοικονομικά Περιουσιακά Στοιχεία

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία του Ομίλου περιλαμβάνουν τις εξής κατηγορίες περιουσιακών στοιχείων:

- Δάνεια και Απαιτήσεις
- Διαθέσιμα προς Πώληση Χρηματοοικονομικά Στοιχεία

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαχωρίζονται σε διαφορετικές κατηγορίες από την Διοίκηση ανάλογα με τα χαρακτηριστικά και τον σκοπό για τον οποίο αποκτήθηκαν τα περιουσιακά στοιχεία. Η κατηγορία στην οποία κατατάσσεται κάθε χρηματοοικονομικό μέσο διαφοροποιείται από τις υπόλοιπες καθώς ανάλογα με την κατηγορία στην οποία θα καταχωρηθεί το μέσο, ισχύουν διαφορετικοί κανόνες όσον αφορά στην αποτίμησή του αλλά και στον τρόπο αναγνώρισης κάθε προσδιοριζόμενου αποτελέσματος είτε στα Αποτελέσματα Χρήσης, είτε στα Λοιπά Συνολικά Εισοδήματα.

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία αναγνωρίζονται με την εφαρμογή της λογιστικής της ημερομηνίας διακανονισμού.

Η εκτίμηση της απομείωσης γίνεται τουλάχιστον σε κάθε ημερομηνία Οικονομικών Καταστάσεων είτε όταν υπάρχουν αντικειμενικά τεκμήρια ότι κάποιο χρηματοοικονομικό στοιχείο ή ομάδα χρηματοοικονομικών στοιχείων έχουν υποστεί μείωση της αξίας τους είτε όχι.

3.11.1. Διαθέσιμα προς πώληση Χρηματοοικονομικά Στοιχεία

Τα Διαθέσιμα προς Πώληση Χρηματοοικονομικά Στοιχεία περιλαμβάνουν μη παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία τα οποία ταξινομούνται σαν Διαθέσιμα προς Πώληση ή δεν πληρούν τα κριτήρια να ταξινομηθούν σε άλλες κατηγορίες χρηματοοικονομικών στοιχείων. Όλα τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που εντάσσονται στην κατηγορία αυτήν αποτιμώνται στην εύλογη αξία, εφόσον αυτή μπορεί να προσδιοριστεί αξιόπιστα, με τις μεταβολές στην αξία τους να αναγνωρίζονται στα Ίδια Κεφάλαια μετά από τον υπολογισμό κάθε επίδρασης από φόρους.

Η Διοίκηση ακολουθεί τις οδηγίες του Δ.Λ.Π. 39 για τον προσδιορισμό του πότε μία μετοχή έχει υποστεί μόνιμη απομείωση της αξίας της. Ο προσδιορισμός αυτός προϋποθέτει υποκειμενική κρίση και η Διοίκηση προβαίνει σε εκτιμήσεις για το τι συνιστά σημαντική ή παρατεταμένη μείωση στην εύλογη αξία των μετοχικών επενδύσεων κάτω από το κόστος κτήσεως τους.

Η Εταιρεία κατά την κρίση της αξιολογεί μεταξύ άλλων παραγόντων, για τις μετοχές που διαπραγματεύονται σε οργανωμένη χρηματιστηριακή αγορά τη συνήθη μεταβλητότητα (volatility) της τιμής της μετοχής. Η απομείωση μπορεί να είναι απαραίτητη όταν υπάρχει ένδειξη χειροτέρευσης της οικονομικής κατάστασης του εκδότη, της επίδοσης του κλάδου και τομέα εργασιών, των λειτουργικών και χρηματοδοτικών ταμειακών ροών, είτε αλλαγές στην τεχνολογία.

Κατά την πώληση ή την απομείωση των Διαθέσιμων προς Πώληση περιουσιακών στοιχείων, τα σωρευτικά κέρδη ή ζημιές που είχαν αναγνωριστεί στα Ίδια Κεφάλαια αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα.

Σε περίπτωση απομείωσης, το ποσό των σωρευτικών ζημιών που μεταφέρεται από την καθαρή θέση και αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα συνίσταται στη διαφορά μεταξύ της αξίας κτήσης (μετά την αφαίρεση των αποπληρωμών κεφαλαίων και των αποσβέσεων) και της εύλογης αξίας μείον κάθε ζημιά απομείωσης που έχει προηγουμένως αναγνωριστεί.

Οι ζημιές απομείωσης σε συμμετοχικό τίτλο κατατασσόμενο ως Διαθέσιμο προς Πώληση που είχαν αναγνωριστεί στα αποτελέσματα για επένδυση δεν αναστρέφονται μέσω των αποτελεσμάτων. Οι ζημιές που είχαν αναγνωριστεί στις οικονομικές καταστάσεις προηγούμενων χρήσεων και οι οποίες προέρχονταν από απομείωση χρεωστικών τίτλων αναστρέφονται μέσω των αποτελεσμάτων, εάν η αύξηση (αναστροφή απομείωσης) σχετίζεται με γεγονότα που συνέβησαν μετά την αναγνώριση της απομείωσης στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος.

3.11.2. Δάνεια και Απαιτήσεις

Τα δάνεια και οι απαιτήσεις είναι μη παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία του Ενεργητικού με σταθερές και προσδιορισμένες καταβολές τα οποία δεν έχουν χρηματιστηριακή τιμή σε ενεργό αγορά. Δημιουργούνται όταν ο Όμιλος παρέχει χρήματα, προϊόντα ή υπηρεσίες απευθείας σε έναν οφειλέτη χωρίς πρόθεση εμπορικής εκμετάλλευσης. Τα δάνεια και οι απαιτήσεις αποτιμώνται στο αποσβεσμένο κόστος βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου μείον κάθε πρόβλεψη για απομείωση. Κάθε μεταβολή στην αξία των δανείων και απαιτήσεων αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα όταν τα δάνεια και οι απαιτήσεις διαγράφονται ή υφίστανται μείωση της αξίας τους καθώς και κατά την διενέργεια της απόσβεσης.

Για ορισμένες απαιτήσεις πραγματοποιείται έλεγχος για τυχόν απομείωσή τους ανά μεμονωμένη απαίτηση (για παράδειγμα για κάθε πελάτη ξεχωριστά) στις περιπτώσεις όπου η είσπραξη της απαίτησης έχει χαρακτηριστεί εκπρόθεσμη κατά την ημερομηνία των Οικονομικών Καταστάσεων ή σε περιπτώσεις όπου αντικειμενικά στοιχεία υποδεικνύουν την ανάγκη για απομείωσή τους. Οι λοιπές απαιτήσεις ομαδοποιούνται και ελέγχονται για τυχόν απομείωσή τους στο σύνολό τους. Οι ομάδες έχουν σαν κοινό χαρακτηριστικό την γεωγραφική κατανομή, τον κλάδο δραστηριότητας των αντισυμβαλλόμενων και, εάν υπάρχουν, άλλα κοινά χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου που τις χαρακτηρίζουν.

Οι απαιτήσεις και τα δάνεια περιλαμβάνονται στα κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία, εκτός αυτών που λήγουν μετά την πάροδο 12 μηνών από την ημερομηνία της Οικονομικής Θέσης. Αυτά χαρακτηρίζονται σαν μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία. Στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης ταξινομούνται σαν εμπορικές και

άλλες απαιτήσεις και αποτελούν το μεγαλύτερο μέρος των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων του Ομίλου.

3.11.3. Εύλογη Αξία

Η εύλογη αξία των επενδύσεων που υφίστανται σε μία ενεργό αγορά αποδεικνύεται από την αναφορά σε χρηματιστηριακές τιμές την ημερομηνία της Οικονομικής Θέσης. Εάν η αγορά για μία επένδυση δεν είναι ενεργός τα ΕΛΤΑ προσδιορίζουν την εύλογη αξία χρησιμοποιώντας τεχνικές αποτίμησης. Ο σκοπός της χρήσης μιας τεχνικής αποτίμησης είναι ο καθορισμός της τιμής συναλλαγής που θα προέκυπτε κατά την ημερομηνία επιμέτρησης για μια συναλλαγή σε καθαρά εμπορική βάση παρακινούμενη από συνήθεις επιχειρηματικούς παράγοντες. Στις τεχνικές αποτίμησης περιλαμβάνεται η χρήση πρόσφατων συναλλαγών σε καθαρά εμπορική βάση, η αναφορά στην τρέχουσα εύλογη αξία ενός ουσιωδώς συναφούς μέσου, η ανάλυση των προεξοφλημένων ταμειακών ροών καθώς και μοντέλα αποτίμησης δικαιωμάτων προαίρεσης.

3.12. Αποθέματα

Τα Αποθέματα περιλαμβάνουν πρώτες ύλες, υλικά, και αγαθά που αγοράστηκαν.

Το κόστος περιλαμβάνει όλες τις δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν για να φθάσουν τα αποθέματα στην παρούσα θέση και κατάσταση, οι οποίες είναι άμεσα αποδοτές στην παραγωγική διαδικασία, καθώς και ένα μέρος γενικών εξόδων που σχετίζεται με την παραγωγή, το οποίο απορροφάται με βάση την κανονική δυναμικότητα των παραγωγικών εγκαταστάσεων.

Το χρηματοοικονομικό κόστος δεν λαμβάνεται υπόψη.

Κατά την ημερομηνία της Οικονομικής Θέσης, τα αποθέματα απεικονίζονται στην κατ' είδος χαμηλότερη τιμή μεταξύ κόστους κτήσης και καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας.

Η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία είναι η εκτιμώμενη τιμή πώλησης κατά τη συνήθη ροή των δραστηριοτήτων της επιχείρησης, μείον το εκτιμώμενο κόστος που είναι αναγκαίο για να πραγματοποιηθεί η πώληση.

Το κόστος προσδιορίζεται χρησιμοποιώντας την μέθοδο First In-First Out (FIFO).

3.13. Φόρος Εισοδήματος

3.13.1. Τρέχουσα Φορολογία Εισοδήματος

Η τρέχουσα φορολογική απαίτηση / υποχρέωση περιλαμβάνει εκείνες τις υποχρεώσεις ή απαιτήσεις από τις φορολογικές αρχές σχετιζόμενες με την τρέχουσα ή προηγούμενες χρήσης αναφοράς που δεν έχουν καταβληθεί μέχρι την ημερομηνία της Οικονομικής Θέσης.

Υπολογίζονται σύμφωνα με τους φορολογικούς συντελεστές και τους φορολογικούς νόμους που εφαρμόζονται στη δημοσιονομική χρήση την οποία αφορούν βάσει των φορολογητέων κερδών για την χρήση. Όλες οι μεταβολές στις τρέχουσες φορολογικές απαιτήσεις ή υποχρεώσεις αναγνωρίζονται σαν φορολογικό έξοδο στα αποτελέσματα.

3.13.2. Αναβαλλόμενη Φορολογία Εισοδήματος

Η αναβαλλόμενη φορολογία εισοδήματος υπολογίζεται με τη μέθοδο υποχρέωσης που εστιάζει στις προσωρινές διαφορές. Αυτή περιλαμβάνει την σύγκριση της λογιστικής αξίας των απαιτήσεων και υποχρεώσεων των Οικονομικών Καταστάσεων με τις αντίστοιχες φορολογικές βάσεις.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται στον βαθμό που είναι πιθανό ότι θα αντισταθμιστούν έναντι της μελλοντικής φορολογίας εισοδήματος.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις αναγνωρίζονται για όλες τις φορολογητέες προσωρινές διαφορές.

Επιπλέον, σύμφωνα και με το Δ.Λ.Π. 12, δεν αναγνωρίζεται αναβαλλόμενη φορολογία σε σχέση με την υπεραξία.

Δεν αναγνωρίζεται αναβαλλόμενη φορολογία για τις προσωρινές διαφορές που σχετίζονται με επενδύσεις σε θυγατρικές εάν η αναστροφή αυτών των προσωρινών διαφορών μπορεί να ελεγχθεί από την Εταιρεία ενώ αναμένεται ότι η προσωρινή διαφορά δεν θα αναστραφεί το μέλλον. Επιπροσθέτως, οι φορολογικές ζημιές που

μπορούν να μεταφερθούν σε επόμενες χρήσεις καθώς και φορολογικές πιστώσεις αναγνωρίζονται ως αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις.

Καμία αναβαλλόμενη φορολογία δεν αναγνωρίζεται κατά την αρχική αναγνώριση μίας απαίτησης ή υποχρέωσης σε μία συναλλαγή που δεν αποτελεί συνένωση επιχειρήσεων και κατά την στιγμή της συναλλαγής, δεν επηρεάζει ούτε το λογιστικό, ούτε το φορολογητέο κέρδος / ζημιά.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις υπολογίζονται με τους φορολογικούς συντελεστές που αναμένεται να εφαρμοστούν στην περίοδο κατά την οποία θα τακτοποιηθεί η απαίτηση ή η υποχρέωση, λαμβάνοντας υπόψη τους φορολογικούς συντελεστές που έχουν θεσπιστεί ή ουσιαστικά θεσπιστεί μέχρι την ημερομηνία της Οικονομικής Θέσης.

Οι περισσότερες μεταβολές στις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις ή υποχρεώσεις αναγνωρίζονται σαν φορολογικό έξοδο στα αποτελέσματα. Μόνο μεταβολές στις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις ή υποχρεώσεις που σχετίζονται με μεταβολή στην αξία της απαίτησης ή υποχρέωσης που χρεώνεται απευθείας στα Ίδια Κεφάλαια χρεώνονται ή πιστώνονται απευθείας στα Ίδια Κεφάλαια.

Ο Όμιλος αναγνωρίζει μία προηγούμεως μη αναγνωρισμένη αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση κατά την έκταση που είναι πιθανό ότι μελλοντικό φορολογητέο κέρδος θα επιτρέψει την ανάκτηση της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης.

Η αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση επανεξετάζεται σε κάθε ημερομηνία Οικονομικής Θέσης και μειώνεται κατά την έκταση που δεν είναι πλέον πιθανό ότι επαρκές φορολογητέο κέρδος θα είναι διαθέσιμο για να επιτρέψει την αξιοποίηση της ωφέλειας μέρους ή του συνόλου αυτής της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης.

3.14. Ταμειακά Διαθέσιμα και Ταμειακά Ισοδύναμα

Τα Ταμειακά Διαθέσιμα και Ισοδύναμα Αυτών περιλαμβάνουν μετρητά στις τράπεζες και στο ταμείο καθώς και βραχυπρόθεσμες, υψηλής ρευστότητας επενδύσεις, όπως αξίες της χρηματαγοράς και τραπεζικές καταθέσεις με ημερομηνία λήξης σε τρεις μήνες ή λιγότερο. Οι αξίες της χρηματαγοράς είναι χρηματοοικονομικά περιουσιακά που απεικονίζονται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.

Για τον σκοπό των Καταστάσεων Ταμειακών Ροών, τα Ταμειακά Διαθέσιμα και Ισοδύναμα Αυτών αποτελούνται από ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα όπως προσδιορίστηκαν ανωτέρω περιλαμβάνοντας τα εκκρεμής υπόλοιπα των τραπεζικών υπεραναλήψεων (bank overdrafts).

3.15. Ίδια Κεφάλαια

Το Μετοχικό Κεφάλαιο προσδιορίζεται σύμφωνα με την ονομαστική αξία των μετοχών που έχουν εκδοθεί. Οι κοινές μετοχές ταξινομούνται στα Ίδια Κεφάλαια.

Η αύξηση Μετοχικού Κεφαλαίου με καταβολή μετρητών περιλαμβάνει κάθε διαφορά υπέρ το άρτιο κατά την αρχική έκδοση του μετοχικού κεφαλαίου. Κάθε κόστος συναλλαγής σχετιζόμενο με την έκδοση των μετοχών καθώς και οποιοδήποτε σχετικό όφελος φόρου εισοδήματος προκύψει αφαιρούνται από την αύξηση μετοχικού κεφαλαίου.

Τα στοιχεία ενός χρηματοοικονομικού μέσου που α) δημιουργούν χρηματοοικονομική υποχρέωση της οικονομικής οντότητας και β) παρέχουν ένα δικαίωμα προαίρεσης στον κάτοχο του μέσου να το μετατρέψει σε συμμετοχικό τίτλο της οικονομικής οντότητας, αναγνωρίζονται ξεχωριστά σαν χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις, χρηματοοικονομικές απαιτήσεις ή συμμετοχικοί τίτλοι.

Αν η οικονομική οντότητα αποκτήσει τους ίδιους συμμετοχικούς της τίτλους, τα μέσα αυτά (οι «ιδίες μετοχές») αφαιρούνται από τα Ίδια Κεφάλαια. Αν αυτές οι μετοχές επανεκδίδονται μεταγενέστερα, το τίμημα που λαμβάνεται (καθαρό από τα σχετικά κόστη της συναλλαγής και το σχετικό όφελος του φόρου εισοδήματος) περιλαμβάνεται στα Ίδια Κεφάλαια που αποδίδονται στους μετόχους. Κατά την αγορά, πώληση, έκδοση, ή ακύρωση ιδίων συμμετοχικών τίτλων της οικονομικής οντότητας δεν αναγνωρίζεται κανένα κέρδος ή ζημιά στα αποτελέσματα.

Το αποθεματικό αναπροσαρμογής περιλαμβάνει κέρδη και ζημιές εξαιτίας της αναπροσαρμογής συγκεκριμένων χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και ενσώματων ακινητοποιήσεων. Οι συναλλαγματικές διαφορές

από την μετατροπή περιλαμβάνονται στο αποθεματικό μετατροπής. Τα παρακρατηθέντα κέρδη περιλαμβάνουν τα τρέχοντα αποτελέσματα και αυτά προηγούμενων περιόδων όπως γνωστοποιούνται στα αποτελέσματα.

3.16. Παροχές λόγω συνταξιοδότησης και Βραχυχρόνιες παροχές σε εργαζομένους

3.16.1. Παροχές Εξόδου από την Υπηρεσία

Οι παροχές εξόδου από την υπηρεσία καταβάλλονται όταν η απασχόληση τερματίζεται από τον Όμιλο για συνταξιοδότηση του μισθωτού. Σύμφωνα με τον υπηρεσιακό κανονισμό των ΕΛΤΑ οι μισθωτοί είναι μόνιμοι υπάλληλοι. Καταγγελία της σύμβασης εργασίας γίνεται μόνο για σοβαρούς πειθαρχικούς λόγους και στην περίπτωση αυτή δεν καταβάλλεται αποζημίωση. Για τη συνταξιοδότηση των έγγαμων γυναικών ισχύει αυτό που προβλέπουν κάθε φορά οι ασφαλιστικοί νόμοι.

Η Εταιρεία έχει υποχρέωση για αποζημίωση των εργαζομένων που προκύπτει από τις διατάξεις του Κ.Ν. 2112/1920. Ο υπολογισμός γίνεται από πτυχιούχο αναλογιστή με τη μέθοδο της προβεβλημένης πιστωτικής μονάδας. Όλα τα αναλογιστικά κέρδη και ζημιές κατά την 1^η Ιανουαρίου 2005, ημερομηνία μετάβασης στα Δ.Π.Χ.Α., καταχωρήθηκαν. Η Εταιρεία σύμφωνα με το αναθεωρημένο πρότυπο Δ.Λ.Π. 19 καταχωρεί τυχόν αναλογιστικά κέρδη ή ζημιές κατευθείαν στα Λοιπά Συνολικά Έσοδα.

Με βάση τις ισχύουσες Συλλογικές συμβάσεις εργασίας, το ανώτατο όριο αποζημίωσης εργαζομένου στα ΕΛΤΑ ανέρχεται σε € 30.070,15 (απόλυτο νούμερο). Ο υπολογισμός των παροχών εξόδου από την υπηρεσία έχει λάβει υπόψη τον παράγοντα αυτό.

3.17. Χρηματοοικονομικές Υποχρεώσεις

Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις αναγνωρίζονται όταν ο Όμιλος συμμετέχει σε μία συμβατική συμφωνία του χρηματοοικονομικού μέσου και διαγράφονται όταν ο Όμιλος απαλλάσσεται από την υποχρέωση ή αυτή ακυρώνεται ή λήγει.

Οι τόκοι αναγνωρίζονται ως έξοδο στο κονδύλι των «Χρηματοοικονομικών Εξόδων» στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος.

Οι εμπορικές υποχρεώσεις αναγνωρίζονται αρχικώς στην ονομαστική τους αξία και ακολούθως αποτιμώνται στο αποσβεσμένο κόστος μείον τις καταβολές διακανονισμού.

Τα μερίσματα στους μετόχους περιλαμβάνονται στο κονδύλι «Λοιπές βραχυπρόθεσμες χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις», όταν τα μερίσματα εγκρίνονται από την Γενική Συνέλευση των Μετόχων.

Τα κέρδη και οι ζημιές αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος όταν οι υποχρεώσεις διαγράφονται καθώς και μέσω της διενέργειας αποσβέσεων.

Όταν μία υπάρχουσα χρηματοοικονομική υποχρέωση ανταλλάσσεται με μια άλλη υποχρέωση διαφορετικής μορφής με τον ίδιο δανειστή αλλά ουσιαστικά διαφορετικούς όρους, ή οι όροι μίας υφιστάμενης υποχρέωσης τροποποιούνται σημαντικά, όπως μία ανταλλαγή ή τροποποίηση, αυτή αντιμετωπίζεται σαν εξόφληση της αρχικής υποχρέωσης και αναγνώριση μίας νέας υποχρέωσης. Κάθε διαφορά στις αντίστοιχες λογιστικές αξίες αναγνωρίζεται στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος.

3.18. Λοιπές Προβλέψεις, Ενδεχόμενες Υποχρεώσεις και Ενδεχόμενα Περιουσιακά Στοιχεία

Οι προβλέψεις αναγνωρίζονται όταν μία παρούσα δέσμευση είναι πιθανό ότι θα οδηγήσει σε εκροή οικονομικών πόρων για τον Όμιλο ενώ αυτή μπορεί να εκτιμηθεί και αξιόπιστα. Ο χρόνος πραγματοποίησης ή/και το ποσό της εκροής μπορεί να είναι αβέβαια.

Μία παρούσα δέσμευση προκύπτει από την παρουσία μίας νομικής ή τεκμαιρόμενης υποχρέωσης που έχει προκύψει από γεγονότα του παρελθόντος, για παράδειγμα εγγυήσεις προϊόντων, νομικές αντιδικίες ή επαχθή συμβόλαια.

Οι προβλέψεις αναδιάρθρωσης αναγνωρίζονται μόνο εάν έχει αναπτυχθεί και εκτελεστεί ένα λεπτομερές τυπικό πρόγραμμα, ή η Διοίκηση έχει τουλάχιστον ανακοινώσει τα χαρακτηριστικά του προγράμματος σ' αυτούς που πρόκειται να επηρεαστούν από αυτό. Προβλέψεις δεν αναγνωρίζονται για μελλοντικές λειτουργικές ζημιές.

Όταν μέρος ή το σύνολο της απαιτούμενης δαπάνης για τον διακανονισμό μιας πρόβλεψης αναμένεται να αποζημιωθεί από κάποιο άλλο μέρος η αποζημίωση θα αναγνωρίζεται όταν και μόνον όταν είναι κατ' ουσία βέβαιο ότι η αποζημίωση θα εισπραχθεί, αν η οικονομική οντότητα διακανονίσει την υποχρέωση και αυτή αντιμετωπιστεί ως ένα ιδιαίτερο περιουσιακό στοιχείο. Το ποσό που αναγνωρίζεται για την αποζημίωση δεν υπερβαίνει το ποσό της πρόβλεψης.

Το έξοδο σχετικά με μία πρόβλεψη παρουσιάζεται στα αποτελέσματα, καθαρό από το ποσό που αναγνωρίστηκε για την αποζημίωση.

Μια πρόβλεψη χρησιμοποιείται μόνο για τα έξοδα για τα οποία είχε αρχικώς σχηματιστεί πρόβλεψη. Οι προβλέψεις επανεξετάζονται σε κάθε ημερομηνία της Οικονομικής Θέσης και προσαρμόζονται προκειμένου να απεικονίζουν την τρέχουσα καλύτερη εκτίμηση.

Οι προβλέψεις αποτιμώνται στο προσδοκώμενο κόστος που απαιτείται για να προσδιοριστεί η παρούσα δέσμευση με βάση τα πιο αξιόπιστα τεκμήρια που είναι διαθέσιμα κατά την ημερομηνία της Οικονομικής Θέσης, περιλαμβάνοντας τους κινδύνους και τις αβεβαιότητες σχετικά με την παρούσα δέσμευση.

Όταν η επίδραση της διαχρονικής αξίας του χρήματος είναι σημαντική, το ποσό της πρόβλεψης είναι η παρούσα αξία των εξόδων που αναμένεται να απαιτηθούν προκειμένου να τακτοποιηθεί η υποχρέωση.

Το προ φόρου επιτόκιο προεξόφλησης αντανakλά τις τρέχουσες εκτιμήσεις της αγοράς για τη διαχρονική αξία του χρήματος και τους συναφείς με την υποχρέωση κινδύνους. Το επιτόκιο δεν αντανakλά κινδύνους για τους οποίους οι μελλοντικές εκτιμήσεις ταμειακών ροών έχουν προσαρμοστεί.

Όταν χρησιμοποιείται η μέθοδος της προεξόφλησης, η λογιστική αξία μιας πρόβλεψης αυξάνει σε κάθε περίοδο έτσι ώστε να αντανakλά την πάροδο του χρόνου. Αυτή η αύξηση αναγνωρίζεται ως κόστος δανεισμού στα αποτελέσματα. Όταν υπάρχει ένας αριθμός ομοίων δεσμεύσεων, η πιθανότητα ότι μία εκροή θα απαιτηθεί για διακανονισμό καθορίζεται λαμβάνοντας υπόψη την κατηγορία των δεσμεύσεων ως ένα σύνολο. Μία πρόβλεψη αναγνωρίζεται ακόμη και αν η πιθανότητα πραγματοποίησης εκροής για ένα στοιχείο που περιλαμβάνεται στην κατηγορία δεσμεύσεων είναι μικρή.

Αν δεν είναι εφεξής πιθανό ότι μία εκροή πόρων που ενσωματώνουν οικονομικά οφέλη θα απαιτηθεί για να διακανονιστεί η υποχρέωση, η πρόβλεψη θα αναστρέφεται.

Σε τέτοιες περιπτώσεις όπου η δυνατή εκροή οικονομικών πόρων σαν αποτέλεσμα παρουσιών δεσμεύσεων θεωρείται μη πιθανή ή το ποσό της πρόβλεψης δεν μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα, δεν αναγνωρίζεται καμία υποχρέωση στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης, εκτός εάν θεωρείται στα πλαίσια της συνένωσης επιχειρήσεων.

Αυτές οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις αναγνωρίζονται στα πλαίσια της κατανομής του κόστους απόκτησης στα περιουσιακά στοιχεία και τις υποχρεώσεις κατά την συνένωση επιχειρήσεων. Ακολούθως αποτιμώνται στο υψηλότερο ποσό μίας συγκρίσιμης πρόβλεψης όπως περιγράφεται ανωτέρω και στο ποσό που είχε αρχικώς αναγνωριστεί, μείον κάθε απόσβεση.

Πιθανές εισροές από οικονομικά οφέλη για τον Όμιλο που δεν πληρούν ακόμη τα κριτήρια ενός περιουσιακού στοιχείου θεωρούνται ενδεχόμενες απαιτήσεις.

3.19. Στρογγυλοποιήσεις

Διαφορές που παρουσιάζονται μεταξύ των ποσών στις Οικονομικές Καταστάσεις και των αντίστοιχων ποσών στις σημειώσεις οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

4. Δομή του Ομίλου

Η δομή του Ομίλου ΕΛΤΑ στις 31 Δεκεμβρίου 2016 παρουσιάζεται παρακάτω:

Εταιρεία	Έδρα	% Συμμετοχής	Μέθοδος Ενοποίησης	Συμμετοχή
ΕΛΤΑ Α.Ε.	ΕΛΛΑΔΑ	Μητρική	-	-
ΤΑΧΥΜΕΤΑΦΟΡΕΣ ΕΛΤΑ Α.Ε.	ΕΛΛΑΔΑ	99,98%	Ολική	Άμεση
ΚΕΚ ΕΛΤΑ Α.Ε.	ΕΛΛΑΔΑ	70,00%	Ολική	Άμεση

5. Ανάλυση κονδυλίων των Οικονομικών Καταστάσεων

Να σημειωθεί ότι τυχόν διαφορές σε αθροίσματα στους πίνακες που συμπεριλαμβάνονται σε όλες τις κατωτέρω σημειώσεις οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

5.1. Ενσώματα Πάγια Περιουσιακά Στοιχεία

Τα ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία αποτιμούνται, στις μεταγενέστερες χρήσεις στο κόστος κτήσης μειωμένο με τις σωρευμένες αποσβέσεις και τυχόν ζημιές απομείωσης.

Κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2016 δεν υπήρχαν υποθήκες επί των παγίων περιουσιακών στοιχείων της Εταιρείας και του Ομίλου.

Ακολουθούν οι πίνακες μεταβολών των παγίων του Ομίλου για το 2016 και το 2015 αντίστοιχα:

Ποσά σε χιλ. €	ΟΜΙΛΟΣ						
	Εδαφικές Εκτάσεις	Κτίρια	Μηχανολογικός Εξοπλισμός	Μεταφορικά Μέσα	Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Ακίνητοποιήσεις υπό εκτέλεση	Σύνολο
Καθαρή Λογιστική Αξία 1/1/2015	82.845	66.825	24.950	2.000	2.451	286	179.357
Προσθήκες	-	13	7	35	334	792	1.181
Μεταφορές	-	557	-	-	201	(758)	-
Διαγραφές παγίων	-	(1)	(80)	(41)	(314)	-	(436)
Πωλήσεις παγίων	-	-	-	(716)	-	-	(716)
Δαπάνη απόσβεσης	-	(3.820)	(3.696)	(705)	(1.036)	-	(9.257)
Αποσβέσεις διαγραφέντων παγίων	-	1	79	759	313	-	1.152
Καθαρή Λογιστική Αξία 31/12/2015	82.845	63.575	21.261	1.331	1.949	320	171.281
Προσθήκες	-	7	-	53	857	518	1.435
Μεταφορές	-	479	-	-	142	(621)	-
Διαγραφές παγίων	-	-	(48)	(1)	(36)	-	(84)
Πωλήσεις παγίων	-	-	-	(410)	-	-	(410)
Δαπάνη απόσβεσης	-	(3.419)	(3.686)	(640)	(872)	-	(8.617)
Αποσβέσεις αποσυρθέντων/πωληθέντων παγίων	-	-	46	411	36	-	493
Καθαρή Λογιστική Αξία 31/12/2016	82.845	60.642	17.574	744	2.076	217	164.098

Ποσά σε χιλ. €	ΟΜΙΛΟΣ						
	Εδαφικές Εκτάσεις	Κτίρια	Μηχανολογικός Εξοπλισμός	Μεταφορικά Μέσα	Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Ακίνητοποιήσεις υπό εκτέλεση	Σύνολο
Μικτή λογιστική αξία	82.845	116.776	57.600	25.712	84.819	286	368.037
Συσσωρευμένες αποσβέσεις και απομείωση	-	(49.950)	(32.650)	(23.712)	(82.368)	-	(188.679)
Καθαρή Λογιστική Αξία 1/1/2015	82.845	66.825	24.950	2.000	2.451	286	179.357
Μικτή λογιστική αξία	82.845	117.344	57.528	24.989	85.047	320	368.072
Συσσωρευμένες αποσβέσεις και απομείωση	-	(53.770)	(36.267)	(23.660)	(83.094)	-	(196.791)
Καθαρή Λογιστική Αξία 31/12/2015	82.845	63.574	21.261	1.330	1.953	320	171.281
Μικτή λογιστική αξία	82.845	117.829	57.481	24.666	85.976	217	369.013
Συσσωρευμένες αποσβέσεις και απομείωση	-	(57.189)	(39.908)	(23.889)	(83.929)	-	(204.915)
Καθαρή Λογιστική Αξία 31/12/2016	82.845	60.641	17.572	777	2.047	217	164.098

**Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις
της χρήσης από 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2016**

Ακολουθούν οι πίνακες μεταβολών των παγίων της Εταιρείας για το 2016 και το 2015 αντίστοιχα:

Ποσά σε χιλ. €	ΕΤΑΙΡΕΙΑ						
	Εδαφικές Εκτάσεις	Κτίρια	Μηχανολογικός Εξοπλισμός	Μεταφορικά Μέσα	Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Ακίνητοποιήσεις υπό εκτέλεση	Σύνολο
Καθαρή Λογιστική Αξία 1/1/2015	82.845	66.700	24.944	1.784	2.015	286	178.574
Προσθήκες	-	-	7	35	171	792	1.005
Μεταφορές	-	557	-	-	201	(758)	-
Διαγραφές παγίων	-	-	(80)	(3)	(170)	-	(253)
Πωλήσεις παγίων	-	-	-	(716)	-	-	(716)
Δαπάνη απόσβεσης	-	(3.794)	(3.694)	(623)	(858)	-	(8.970)
Αποσβέσεις διαγραφέντων παγίων	-	-	79	719	169	-	967
Καθαρή Λογιστική Αξία 31/12/2015	82.845	63.463	21.256	1.195	1.529	320	170.608
Προσθήκες	-	-	-	40	742	518	1.300
Μεταφορές	-	479	-	-	142	(621)	-
Διαγραφές παγίων	-	-	(48)	(1)	(36)	-	(84)
Πωλήσεις παγίων	-	-	-	(419)	-	-	(419)
Δαπάνη απόσβεσης	-	(3.395)	(3.686)	(576)	(712)	-	(8.369)
Αποσβέσεις διαγραφέντων παγίων	-	-	46	419	36	-	501
Καθαρή Λογιστική Αξία 31/12/2016	82.845	60.547	17.569	659	1.700	217	163.538

Ποσά σε χιλ. €	ΕΤΑΙΡΕΙΑ						
	Εδαφικές Εκτάσεις	Κτίρια	Μηχανολογικός Εξοπλισμός	Μεταφορικά Μέσα	Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Ακίνητοποιήσεις υπό εκτέλεση	Σύνολο
Μικτή λογιστική αξία	82.845	116.482	57.585	24.421	81.885	286	363.504
Συσσωρευμένες αποσβέσεις και απομείωση	-	(49.782)	(32.642)	(22.637)	(79.870)	-	(184.930)
Καθαρή Λογιστική Αξία 1/1/2015	82.845	66.700	24.944	1.785	2.016	286	178.574
Μικτή λογιστική αξία	82.845	117.039	57.513	23.736	82.088	320	363.540
Συσσωρευμένες αποσβέσεις και απομείωση	-	(53.576)	(36.257)	(22.541)	(80.559)	-	(192.932)
Καθαρή Λογιστική Αξία 31/12/2015	82.845	63.462	21.256	1.197	1.529	320	170.608
Μικτή λογιστική αξία	82.845	117.517	57.466	23.357	82.936	217	364.338
Συσσωρευμένες αποσβέσεις και απομείωση	-	(56.971)	(39.897)	(22.697)	(81.235)	-	(200.800)
Καθαρή Λογιστική Αξία 31/12/2016	82.845	60.547	17.569	660	1.701	217	163.538

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι υφίστανται σύμφωνα με το Δ.Λ.Π. 36 ενδείξεις απομείωσης της αξίας των εδαφικών εκτάσεων και των κτιρίων της επιχείρησης. Υπάρχουν συγκεκριμένα ενδείξεις ότι η αγοραία αξία των παγίων έχει μειωθεί ως αποτέλεσμα αφενός της παρατεταμένης ύφεσης στην αγορά ακινήτων και αφετέρου της παρόδου του χρόνου.

Η Διοίκηση θεωρεί όμως ότι υλοποίηση του Σχεδίου Δράσεων ΕΛΤΑ 2017 – 2021 και η συνεπαγόμενη βελτίωση σε επίπεδο κερδοφορίας και ρευστότητας (βλ. σελ. 29 - 32) θα σταθεροποιήσει την Εταιρεία και θα την οδηγήσει σε ανάκαμψη. Στο οικονομικό αυτό περιβάλλον η αξία των παγίων της Εταιρείας αναμένεται να αυξηθεί και συνεπώς δε συνίστανται στο τρέχον οικονομικό έτος λόγοι αναγνώρισης ζημίας απομείωσης των περιουσιακών αυτών στοιχείων.

5.2. Άυλα Περιουσιακά Στοιχεία

Τα άυλα περιουσιακά στοιχεία για τον Όμιλο και την Εταιρεία αναλύονται ως εξής:

**Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις
της χρήσης από 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2016**

Ποσά σε χιλ. €	ΟΜΙΛΟΣ	ΕΤΑΙΡΕΙΑ
	Λογισμικά προγράμματα Η/Υ	Λογισμικά προγράμματα Η/Υ
Καθαρή Λογιστική Αξία την 1/1/2015	3.442	2.311
Προσθήκες	298	140
Ποσό απόσβεσης	(1.311)	(983)
Καθαρή Λογιστική Αξία την 31/12/2015	2.430	1.468
Προσθήκες	518	444
Ποσό απόσβεσης	(892)	(555)
Καθαρή Λογιστική Αξία την 31/12/2016	2.056	1.357

5.3. Επενδύσεις σε Ακίνητα

Οι μεταβολές στις λογιστικές αξίες που εμφανίζονται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης παρουσιάζονται συνοπτικά παρακάτω:

ΟΜΙΛΟΣ - ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Ποσά σε χιλ. €	Μέθοδος Εύλογης αξίας
Κόστος αποτίμησης 1/1/2015	5.699
Καθαρή Λογιστική Αξία 1/1/2015	5.699
Κέρδη / (ζημιές) από προσαρμογές της εύλογης αξίας	(419)
Καθαρή Λογιστική Αξία 31/12/2015	5.280
Κέρδη / (ζημιές) από προσαρμογές της εύλογης αξίας	-
Καθαρή Λογιστική Αξία 31/12/2016	5.280

Οι Επενδύσεις σε Ακίνητα την 31^η Δεκεμβρίου 2016 περιλαμβάνουν ακίνητη περιουσία (οικόπεδα) στους νομούς Αττικής, Θεσσαλονίκης, Μαγνησίας, Καρδίτσας, Λάρισας και Έβρου.

Οι επενδύσεις σε ακίνητα εκτιμώνται ετησίως τον Δεκέμβριο του κάθε έτους στην εύλογη αξία βάσει των τιμών της αγοράς καθοριζόμενη από έναν ανεξάρτητο ειδικευμένο εκτιμητή.

5.4. Επενδύσεις σε θυγατρικές Επιχειρήσεις

Ακολούθως παρατίθεται ανάλυση των συμμετοχών της μητρικής Εταιρείας στις θυγατρικές επιχειρήσεις της:

Ποσά σε χιλ. €	31/12/2016	31/12/2015	ΑΜΕΣΟ ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ	ΜΕΘΟΔΟΣ ΕΝΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΕΔΡΑ-ΧΩΡΑ	ΤΟΜΕΑΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ
ΤΑΧΥΜΕΤΑΦΟΡΕΣ ΕΛΤΑ Α.Ε.	14.067	14.067	99,98%	Ολική ενσωμάτωση	Ελλάδα	Ταχυμεταφορές
ΚΕΚ ΕΛΤΑ Α.Ε	126	126	70,00%	Ολική ενσωμάτωση	Ελλάδα	Εκπαίδευση προσωπικού
Μείον: Σωρευμένη πρόβλεψη	(126)	(126)				
Σύνολο επενδύσεων σε θυγατρικές επιχειρήσεις	14.067	14.067				

Ταχυμεταφορές ΕΛΤΑ Α.Ε.: Ιδρύθηκε τον Μάιο του 2000, δραστηριοποιείται στην Ελληνική αγορά ταχυμεταφορών (πόρτα-πόρτα) και τα ΕΛΤΑ συμμετέχουν σε αυτήν με ποσοστό 99,98%, ενώ με 0,02% συμμετέχουν οι εργαζόμενοι μέσω της Πανελληνίας Ομοσπονδίας Σωματείων Ταχυδρομικών (Π.Ο.Σ.Τ.).

Το μετοχικό κεφάλαιο της θυγατρικής εταιρείας ανέρχεται την 31^η Δεκεμβρίου 2016 σε € 14.070.008,45 διαιρούμενο σε 479.387 κοινές μετά ψήφου μετοχές, ονομαστικής αξίας € 29,35 εκάστης.

ΚΕΚ – ΕΛΤΑ Α.Ε.: Ιδρύθηκε στις 19 Ιουνίου 1998. Κύρια δραστηριότητα της ΚΕΚ-ΕΛΤΑ Α.Ε. είναι η εκπαίδευση και η συνεχής ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού των ΕΛΤΑ. Τα ΕΛΤΑ συμμετέχουν στο μετοχικό κεφάλαιο με ποσοστό 70%, ενώ με 30% συμμετέχουν οι εργαζόμενοι μέσω της Πανελληνίας Ομοσπονδίας Σωματείων Ταχυδρομικών (Π.Ο.Σ.Τ.). Την 31^η Δεκεμβρίου 2016 το μετοχικό της κεφάλαιο ανερχόταν σε € 180.000 (6.000 μετοχές των € 30,00 απόλυτο νόμισμα). Η Εταιρεία έχει απομειώσει πλήρως τη συμμετοχή της στα ΚΕΚ ΕΛΤΑ Α.Ε. (€ 126 χιλ.).

5.5. Διαθέσιμα προς Πώληση Περιουσιακά Στοιχεία

Η μεταβολή των Διαθέσιμων προς Πώληση Περιουσιακών Στοιχείων του Ομίλου αναλύεται ως εξής:

ΟΜΙΛΟΣ - ΕΤΑΙΡΕΙΑ		
Ποσά σε χιλ. €	2016	2015
Υπόλοιπο έναρξης	6.231	3.310
Αύξηση (Αύξηση) / μείωση στα ίδια κεφάλαια από προσαρμογές στην εύλογη αξία	(2.377)	(79)
Υπόλοιπο κλεισίματος	3.855	6.231

Η μεταβολή (μείωση) των € 2.377 χιλ. στην εύλογη αξία αναλύεται ως εξής: Ομόλογα μείωση € 7 χιλ., Χρεόγραφα μείωση € 2.500 χιλ. (αποτίμηση συμμετοχής της Εταιρείας στην Attica Bank) και Αμοιβαία Κεφάλαια αύξηση € 130 χιλ.. Αντιστοίχως για το 2015 η μεταβολή (μείωση) των € 79 χιλ. στην εύλογη αξία αναλύεται ως εξής: Ομόλογα μείωση € 12 χιλ., Χρεόγραφα μείωση € 210 χιλ. (αποτίμηση συμμετοχής της Εταιρείας στην Attica Bank) και Αμοιβαία Κεφάλαια αύξηση € 143 χιλ..

Η αύξηση των € 3.000 χιλ. για το 2015 αφορά τη συμμετοχή τον Δεκέμβριο του 2015 (16/12/2015) στην αύξηση μετοχικού κεφαλαίου της Attica Bank, με την απόκτηση 10 εκ. μετοχών έναντι € 0,30.

Τα Διαθέσιμα προς Πώληση Περιουσιακά Στοιχεία του Ομίλου αναλύονται παρακάτω στις βασικές τους κατηγορίες:

Ποσά σε χιλ. €	2016	2015
Ομόλογα	9	16
Χρεόγραφα	292	2.792
Αμοιβαία κεφάλαια	3.554	3.424
Σύνολο	3.855	6.231

Όλα τα Διαθέσιμα προς Πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους.

Την 31^η Δεκεμβρίου 2016 υφίστανται στο χαρτοφυλάκιο της Εταιρείας οι αποσπώμενοι τίτλοι ΑΕΠ που έχουν εκδοθεί από την Ελληνική Δημοκρατία με λογιζόμενη αξία ίση με την ονομαστική αξία των ομολόγων που ανταλλάχθηκαν με το PSI. Υφίστανται επιπλέον Αμοιβαία Κεφάλαια Διαχείρισης Διαθεσίμων, Ομολογίων καθώς και Μετοχικά.

5.6. Λοιπές Μακροπρόθεσμες Απαιτήσεις

Ποσά σε χιλ. €	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2016	2015	2016	2015
Εγγυήσεις από ενοίκια	374	369	321	320
Εγγυήσεις επιχειρήσεων κοινής ωφέλειας	109	90	56	47
Σύνολο	483	458	377	368

Οι Λοιπές Μακροπρόθεσμες Απαιτήσεις που αφορούν εγγυήσεις αναμένεται να εισπραχθούν στο τέλος της λήξης των ενοικιαστηρίων συμβολαίων.

5.7. Αναβαλλόμενες Φορολογικές Απαιτήσεις και Υποχρεώσεις

Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος υπολογίζεται επί των προσωρινών διαφορών, με τη χρησιμοποίηση των φορολογικών συντελεστών που αναμένεται να ισχύουν κατά την ημερομηνία ανάκτησης ή διακανονισμού τους.

Τα ποσά που εμφανίζονται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης εκτιμάται ότι θα ανακτηθούν ή θα διακανονιστούν μετά την 31^η Δεκεμβρίου 2016. Για τον υπολογισμό της αναβαλλόμενης φορολογίας, χρησιμοποιήθηκε ο φορολογικός συντελεστής που ισχύει για το 2016, δηλαδή 29% (ΠΟΛ 1159/2015).

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται για όλες τις προσωρινές διαφορές στο βαθμό που είναι πιθανόν να υπάρξουν μελλοντικά φορολογικά κέρδη με τα οποία θα συμψηφιστούν οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και μειώνονται κατά την έκταση στην οποία δεν είναι πλέον προφανές ότι η σχετική μελλοντική φορολογική ελάφρυνση θα εξασφαλισθεί.

Οι κινήσεις των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων του Ομίλου πριν και μετά τον συμψηφισμό τους έχουν ως κάτωθι:

Ποσά σε χιλ. €	ΟΜΙΛΟΣ			
	2016		2015	
	Αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση	Αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση	Αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση	Αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση
Ενσώματες ακινητοποιήσεις	51	(27.351)	-	(28.161)
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	(72)	(140)	-	(288)
Διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία	2.088	-	2.199	-
Μεταφερόμενες αχρησιμοποίητες φορολογικές ζημιές	-	-	609	-
Επενδύσεις σε ακίνητα	-	(999)	-	(999)
Συμμετοχή σε συγγενείς επιχειρήσεις	-	-	-	-
Αποθέματα	870	-	821	-
Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις	-	(57.317)	-	(43.738)
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	37.149	-	37.631	-
Επιχορηγήσεις Γ' ΚΠΣ	5.512	-	6.265	-
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	430	-	1.090	-
Προβλέψεις	2.907	-	3.301	-
Σύνολο	48.935	(85.807)	51.916	(73.186)
Συμψηφισμός	48.935	(85.807)	51.916	(73.186)
Καθαρή αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση / (Υποχρέωση)		(36.873)		(21.270)

Οι κινήσεις των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων της Εταιρείας πριν και μετά τον συμψηφισμό τους έχουν ως κάτωθι:

**Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις
της χρήσης από 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2016**

Ποσά σε χιλ. €	ΕΤΑΙΡΕΙΑ			
	2016		2015	
	Αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση	Αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση	Αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση	Αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση
Ενσώματες ακινητοποιήσεις	-	(27.351)	-	(28.215)
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	-	(140)	-	(198)
Διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία	2.088	-	2.199	-
Μεταφερόμενες αχρησιμοποίητες φορολογικές ζημιές	-	-	-	-
Επενδύσεις σε ακίνητα	-	(999)	-	(999)
Συμμετοχή σε συγγενείς επιχειρήσεις	-	-	-	-
Αποθέματα	870	-	821	-
Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις	-	(57.317)	-	(43.738)
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	37.050	-	37.548	-
Επιχορηγήσεις Γ' ΚΠΣ	5.512	-	6.265	-
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	430	-	1.090	-
Προβλέψεις	2.907	-	3.301	-
Σύνολο	48.857	(85.807)	51.223	(73.150)
Συμφωνισμός	48.857	(85.807)	51.223	(73.150)
Καθαρή αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση / (Υποχρέωση)		(36.950)		(21.926)

Η κίνηση των αναβαλλόμενων φόρων του Ομίλου για το 2016 έχει ως εξής:

Ποσά σε χιλ. €	ΟΜΙΛΟΣ			
	1/1/2016	Αναγνωρισμένες στα Ίδια Κεφάλαια	Αναγνωρισμένες στα Αποτελέσματα Χρήσης	31/12/2016
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις (υποχρεώσεις)				
Ενσώματες ακινητοποιήσεις	(28.161)	-	861	(27.300)
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	(288)	-	75	(213)
Διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία	2.199	(110)	-	2.088
Μεταφερόμενες αχρησιμοποίητες φορολογικές ζημιές	609	-	(609)	-
Επενδύσεις σε ακίνητα	(999)	-	-	(999)
Συμμετοχή σε συγγενείς επιχειρήσεις	-	-	-	-
Αποθέματα	821	-	49	870
Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις	(43.738)	-	(17.344)	(57.317)
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	37.631	6	(489)	37.149
Επιχορηγήσεις Γ' ΚΠΣ	6.265	-	(753)	5.512
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	1.090	-	(660)	430
Προβλέψεις	3.301	-	(394)	2.907
Σύνολο	(21.270)	(1.039)	(14.564)	(36.873)
Αναλυόμενες ως:				
Αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση	51.916	-	( )	48.956
Αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση	(73.186)	-	-	(85.829)

Η κίνηση των αναβαλλόμενων φόρων του Ομίλου για τη χρήση του 2015 έχει ως εξής:

**Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις
της χρήσης από 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2016**

Ποσά σε χιλ. €	ΟΜΙΛΟΣ			
	1/1/2015	Αναγνωρισμένες στα Ίδια Κεφάλαια	Αναγνωρισμένες στα Αποτελέσματα Χρήσης	31/12/2015
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις (υποχρεώσεις)				
Ενσώματες ακινητοποιήσεις	(25.646)	-	(2.515)	(28.161)
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	(389)	-	101	(288)
Διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία	2.099	100	-	2.199
Μεταφερόμενες αχρησιμοποίητες φορολογικές ζημιές	1.802	-	(1.192)	609
Επενδύσεις σε ακίνητα	(1.005)	-	6	(999)
Συμμετοχή σε συγγενείς επιχειρήσεις	66	-	(66)	-
Αποθέματα	736	-	85	821
Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις	(26.394)	-	(17.344)	(43.738)
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	35.709	(1.469)	3.392	37.631
Επιχορηγήσεις Γ' ΚΠΣ	6.081	-	184	6.265
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	979	-	111	1.090
Προβλέψεις	1.791	-	1.510	3.301
Σύνολο	(4.172)	(1.370)	(15.728)	(21.270)
Αναλυόμενες ως:				
Αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση	47.471	-	-	51.916
Αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση	(51.643)	-	-	(73.186)

Η κίνηση των αναβαλλόμενων φόρων της Εταιρείας για το 2016 έχει ως εξής:

Ποσά σε χιλ. €	ΕΤΑΙΡΕΙΑ			
	1/1/2016	Αναγνωρισμένες στα Ίδια Κεφάλαια	Αναγνωρισμένες στα Αποτελέσματα Χρήσης	31/12/2016
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις (υποχρεώσεις)				
Ενσώματες ακινητοποιήσεις	(28.215)	-	863	(27.351)
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	(198)	-	58	(140)
Διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία	2.199	(110)	-	2.088
Μεταφερόμενες αχρησιμοποίητες φορολογικές ζημιές	-	-	-	-
Επενδύσεις σε ακίνητα	(999)	-	-	(999)
Συμμετοχή σε συγγενείς επιχειρήσεις	-	-	-	-
Αποθέματα	821	-	49	870
Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις	(43.738)	(935)	(12.644)	(57.317)
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	37.548	-	(498)	37.050
Επιχορηγήσεις Γ' ΚΠΣ	6.265	-	(753)	5.512
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	1.090	-	(660)	430
Προβλέψεις	3.301	-	(394)	2.907
Σύνολο	(21.926)	(1.045)	(13.979)	(36.950)
Αναλυόμενες ως:				
Αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση	51.223	-	-	48.857
Αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση	(73.150)	-	-	(85.807)

Η κίνηση των αναβαλλόμενων φόρων της Εταιρείας για τη χρήση του 2015 έχει ως εξής:

**Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις
της χρήσης από 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2016**

Ποσά σε χιλ. €	ΕΤΑΙΡΕΙΑ			
	1/1/2015	Αναγνωρισμένες στα Ίδια Κεφάλαια	Αναγνωρισμένες στα Αποτελέσματα Χρήσης	31/12/2015
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις (υποχρεώσεις)				
Ενώματες ακινητοποιήσεις	(25.693)	-	(2.522)	(28.215)
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	(341)	-	143	(198)
Διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία	2.099	100	-	2.199
Μεταφερόμενες αχρησιμοποίητες φορολογικές ζημιές	1.001	-	(1.001)	-
Επενδύσεις σε ακίνητα	(1.005)	-	6	(999)
Συμμετοχή σε συγγενείς επιχειρήσεις	66	-	(66)	-
Αποθέματα	736	-	85	821
Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις	(26.394)		(17.344)	(43.738)
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	35.645	(1.474)	3.376	37.548
Επιχορηγήσεις Γ' ΚΠΣ	6.081	-	184	6.265
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	979	-	111	1.090
Προβλέψεις	1.791	-	1.510	3.301
Σύνολο	(5.035)	(1.374)	(15.517)	(21.926)
Αναλυόμενες ως:				
Αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση	46.607	-	-	51.223
Αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση	(51.642)	-	-	(73.150)

5.8. Αποθέματα

Τα Αποθέματα του Ομίλου και της Εταιρείας αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε χιλ. €	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2016	2015	2016	2015
Κάρτες τηλεφωνίας	1.027	1.151	1.027	1.151
Λοιπά εμπορεύματα	4.601	4.695	4.601	4.695
Αναλώσιμα υλικά	2.761	2.657	2.582	2.462
Ανταλλακτικά παγίων στοιχείων	426	421	426	421
Σύνολο	8.815	8.923	8.637	8.729
Προβλέψεις Απομείωσης Λοιπών Εμπορευμάτων	(3.002)	(2.832)	(3.002)	(2.832)
Συνολική καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία	5.813	6.091	5.635	5.897

Οι προβλέψεις απομείωσης εμπορευμάτων αφορούν απαξιωμένα και βραδέως κινούμενα αποθέματα.

Ο Όμιλος δεν έχει ενεχυριασμένα αποθέματα.

5.9. Πελάτες και Λοιπές Εμπορικές Απαιτήσεις

Οι Πελάτες και Λοιπές Απαιτήσεις του Ομίλου και της Εταιρείας αναλύονται ως εξής:

Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις της χρήσης από 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2016

Ποσά σε χιλ. €	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2016	2015	2016	2015
Πελάτες εσωτερικού	51.564	65.560	42.584	57.359
Πελάτες εξωτερικού	2.517	1.160	199	35
Επισφαλείς και επίδοκοι πελάτες	2.568	2.578	946	968
Απαιτήσεις Διεθνούς Ταχυδρομείου	20.574	22.045	20.574	22.045
Βραχ/σμες απαιτήσεις κατά συνδεμένων επιχ/σεων	-	31	-	-
Ταχυδρ. Επιτ. εξωτερικού	33	12	33	12
Γραμμάτια σε καθυστέρηση	203	203	-	-
Επιταγές εισπρακτές (μεταχρονολογημένες)	987	769	12	31
Επιταγές σε καθυστέρηση	58	58	58	58
Ταχυπληρωμές πρακτόρων	6.177	5.912	-	-
Μείον: Προβλέψεις απομείωσης εμπορικών απαιτήσεων	(11.679)	(12.819)	(9.277)	(10.425)
Σύνολο	73.001	85.509	55.129	70.083

Οι Απαιτήσεις Διεθνούς Ταχυδρομείου αφορούν καταληκτικά δικαιώματα και προμήθειες από ταχυδρομικές υπηρεσίες που παρέχονται σε χώρες του εξωτερικού. Οι απαιτήσεις και οι υποχρεώσεις που δημιουργούνται με τις χώρες του εξωτερικού ρυθμίζονται μέσω της Διεθνούς Ταχυδρομικής Ένωσης βάσει διεθνών συμφωνιών. Για την εκκαθάριση αυτή απαιτείται μέση χρονική περίοδος περίπου 18 μηνών. Λόγω του ότι το χρονικό διάστημα είσπραξης τους δεν αναμένεται να απέχει κατά πολύ από τους επόμενους δώδεκα μήνες, αυτές δεν καταχωρήθηκαν σε μακροπρόθεσμους λογαριασμούς. Για το νόμισμα εκκαθάρισης (SDR) αναφορά γίνεται στην §6.1 «Συναλλαγματικοί κίνδυνοι». Στις απαιτήσεις έναντι Πελατών Εσωτερικού περιλαμβάνεται το υπόλοιπο του ΕΦΚΑ (€ 6.510 χιλ.) για το οποίο (βλ. Σημ. 5.28. «Ενδεχόμενες Απαιτήσεις - Υποχρεώσεις») έχουν κινηθεί όλες οι απαραίτητες νομικές ενέργειες προκειμένου να επιτευχθεί η είσπραξη του λόγω καθυστέρησης αποπληρωμής του.

Η ανάλυση της κίνησης των προβλέψεων παρατίθεται στον κάτωθι πίνακα:

Ποσά σε χιλ. €	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2016	2015	2016	2015
Υπόλοιπο 1/1	12.819	3.288	10.425	856
Πρόβλεψη περιόδου	-	9.626	-	9.569
Αχρησιμοποίητα ποσά προβλέψεων που αναστράφηκαν	(1.148)	(95)	(1.148)	-
Υπόλοιπο 31/12	11.671	12.819	9.277	10.425

5.10. Λοιπά Κυκλοφορούντα Στοιχεία Ενεργητικού

Τα Λοιπά Κυκλοφορούντα Στοιχεία Ενεργητικού αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε χιλ. €	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2016	2015	2016	2015
Απαιτήσεις από προσωπικό	29	38	29	38
Ελληνικό Δημόσιο προκαταβολές- παρακρατούμενοι φόροι	1.306	1.542	1.089	1.461
Δεσμευμένοι λογαριασμοί καταθέσεων	6.694	7.510	6.335	7.209
Λοιποί χρεώστες διάφοροι	10.665	12.699	8.553	9.787
Επισφαλείς χρεώστες	19.455	19.282	19.455	19.282
Μείον: Προβλέψεις απομείωσης λοιπών απαιτήσεων	(21.073)	(21.480)	(21.073)	(21.480)
Σύνολο	17.078	19.592	14.389	16.297

Για τη χρήση του 2016 και σε ενοποιημένη βάση το ποσό των Λοιπών Χρεωστών Διαφόρων περιλαμβάνει κυρίως την απαίτηση από τον Ο.Α.Ε.Δ. (Λ.Α.Ε.Κ.) € 2.410 χιλ., την Eurobank (για τα POS) € 948 χιλ., την Ε.Ε.Τ.Τ. € 405 χιλ., την εταιρεία Ελληνικά Λαχεία € 658 χιλ., τη Western Union € 639 χιλ., τους πελάτες ταχυπληρωμής € 313 χιλ., προπληρωμένες υπηρεσίες πόρτα-πόρτα € 479 χιλ., ασφάλιστρα επομένων χρήσεων € 213 χιλ., καθώς και ληστείες-ατασθαλίες και παραπονημένα-πλαστά χαρτονομίσματα ύψους € 1.351 χιλ.

**Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις
της χρήσης από 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2016**

Η απαίτηση από την Ε.Ε.Τ.Τ. ύψους € 833 χιλ. αφορά πρόστιμα παρελθόντων ετών που έχουν επιβληθεί από την Αρχή προς την Εταιρεία (βλ. Σημ. 5.28. «Ενδεχόμενες Απαιτήσεις – Υποχρεώσεις»). Ποσό € 401 χιλ. αφορά απαίτηση για το τέλος ειδικής άδειας του 2005 - η υπόθεση έχει παραπεμφθεί για να επανασυζητηθεί ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου μετά από δεύτερη αναβολή στις 03/04/2017 και αναμένεται η έκδοση απόφασης. Στις 15 Ιουλίου 2016 επιστράφηκε από την Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων το πρόστιμο για τέλος ειδικής άδειας του έτους 2003 ύψους € 428 χιλ.

Για τη χρήση του 2015 το ποσό των Λοιπών Χρεωστών Διαφόρων περιλαμβάνει κυρίως την απαίτηση από τον Ο.Α.Ε.Δ. (Λ.Α.Ε.Κ.) € 3.200 χιλ., την Ε.Ε.Τ.Τ. € 833 χιλ., την εταιρεία Ελληνικά Λαχεία € 849 χιλ., τη Western Union € 478 χιλ., τους πελάτες ταχυπληρωμής € 315 χιλ., προπληρωμένες υπηρεσίες πόρτα-πόρτα € 515 χιλ., ασφάλιστρα επομένων χρήσεων € 308 χιλ., καθώς και λησθείς-ατασθαλίες και παραπονημένα-πλαστά χαρτονομίσματα ύψους € 1.861 χιλ.

Στους Δεσμευμένους Λογαριασμούς Καταθέσεων περιλαμβάνονται καταθέσεις οι οποίες έχουν δεσμευτεί ως ασφάλεια για έκδοση εγγυητικών επιστολών υπέρ τρίτων για την καλή εκτέλεση έργων και τη συμμετοχή σε διαγωνισμούς.

5.11. Προκαταβολές

Στις Προκαταβολές περιλαμβάνονται απαιτήσεις από δοθείσες προκαταβολές σε προμηθευτές (κυρίως εσωτερικού) παγίων, των οποίων το ύψος στις 31 Δεκεμβρίου 2016 ανερχόταν σε € 230 χιλ. (31 Δεκεμβρίου 2015: € 215 χιλ.).

5.12. Ταμειακά Διαθέσιμα και Ισοδύναμα Αυτών

Τα Ταμειακά Διαθέσιμα και Ισοδύναμα Αυτών Ομίλου και Εταιρείας αναλύονται ως ακολούθως:

Ποσά σε χιλ. €	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2016	2015	2016	2015
Ταμείο	22.835	19.215	22.690	19.064
Διαθέσιμα σε τραπεζικούς λογαριασμούς	32.778	20.684	28.874	17.902
Σύνολο Ταμειακών Διαθεσίμων και Ισοδυναμών Αυτών	55.613	39.899	51.563	36.966
Αλληλόχρεοι τραπεζικοί λογαριασμοί	(116.854)	(106.817)	(116.854)	(106.817)
Τόκοι αλληλόχρεων τραπεζικών λογαριασμών	2.470	2.461	2.470	2.461
Ταμειακά διαθέσιμα στην Κατάσταση Ταμειακών Ροών	(58.772)	(64.457)	(62.821)	(67.390)

Κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2016, όπως και την 31^η Δεκεμβρίου 2015 δεν υπάρχει στην Εταιρεία διαθέσιμο ποσό σε προθεσμιακή βραχυπρόθεσμη (2-10 ημερών) κατάθεση. Το σύνολο των χρηματικών διαθεσίμων της Εταιρείας κατευθύνεται προς μείωση του υπολοίπου του ορίου υπερανάληψης από το Ταμείο Παρακαταθηκών & Δανείων.

Από την εκμετάλλευση των διαθεσίμων του Ομίλου έχουν προκύψει τόκοι (έσοδα) ποσού € 7 χιλ. (31 Δεκεμβρίου 2015: € 23 χιλ.) (βλ. Σημ. 5.22.).

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι το σύνολο των Ταμειακών Διαθεσίμων και Ισοδυναμών Αυτών στην Κατάσταση Ταμειακών Ροών της Εταιρείας περιλαμβάνει και το υπόλοιπο του Αλληλόχρεου Τραπεζικού Λογαριασμού, ποσό € 116.854 χιλ. για το 2016 και € 106.817 χιλ. για το 2015.

5.13. Ίδια Κεφάλαια

5.13.1. Μετοχικό κεφάλαιο

Την 31 Δεκεμβρίου 2016 το Μετοχικό Κεφάλαιο της Εταιρείας ανέρχεται σε € 340.814 χιλ. (31 Δεκεμβρίου 2015: € 340.814 χιλ.) διαιρούμενο σε 200.479.014 (31 Δεκεμβρίου 2015: 200.479.014) κοινές ονομαστικές μετοχές, ονομαστικής αξίας € 1,70 εκάστης (απόλυτο νούμερο).

5.13.2. Αποθεματικά

Η μεταβολή στα Αποθεματικά του Ομίλου αναλύεται ως εξής:

Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις της χρήσης από 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2016

ΟΜΙΛΟΣ				
Ποσά σε χιλ. €	Αποθεματικά εύλογης αξίας χρηματοοικονομικών μέσων	Έκτακτα αποθεματικά	Αποθεματικό από αναλογιστικές (ζημιές)/κέρδη	Σύνολο
Δημοσιευμένα				
Υπόλοιπο την 1^η Ιανουαρίου 2015	(218.401)	493	(14.873)	(232.782)
Μεταβολές κατά την διάρκεια της χρήσης	21	-	3.598	3.619
Υπόλοιπο την 31^η Δεκεμβρίου 2015	(218.380)	493	(11.275)	(229.163)
Υπόλοιπο την 1^η Ιανουαρίου 2016	(218.380)	493	(11.275)	(229.163)
Μεταβολές κατά την διάρκεια της χρήσης	(2.487)	6	3.202	721
Υπόλοιπο την 31^η Δεκεμβρίου 2016	(220.867)	500	(8.074)	(228.442)

Η μεταβολή στα Αποθεματικά της Εταιρείας αναλύεται ως εξής:

ΕΤΑΙΡΕΙΑ				
Ποσά σε χιλ. €	Αποθεματικά εύλογης αξίας χρηματοοικονομικών μέσων	Αποθεματικό από αναλογιστικές (ζημιές)/κέρδη	Λοιπά αποθεματικά	Σύνολο
Δημοσιευμένα				
Υπόλοιπο την 1^η Ιανουαρίου 2015	(218.401)	(14.873)	57	(233.217)
Μεταβολές κατά την διάρκεια της χρήσης	21	3.608	-	3.629
Υπόλοιπο την 31^η Δεκεμβρίου 2015	(218.380)	(11.265)	57	(229.588)
Υπόλοιπο την 1^η Ιανουαρίου 2016	(218.380)	(11.265)	57	(229.588)
Μεταβολές κατά την διάρκεια της χρήσης	(2.487)	3.224	-	736
Υπόλοιπο την 31^η Δεκεμβρίου 2016	(220.867)	(8.042)	57	(228.851)

Στα «Αποθεματικά εύλογης αξίας χρηματοοικονομικών μέσων» περιλαμβάνεται και η αναλογούσα αναβαλλόμενη φορολογία.

Αναλυτική παρουσίαση της κίνησης που παρουσίασε η Καθαρή Θέση του Ομίλου και της Εταιρείας, παρατίθεται στην «Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων» του παρόντος.

5.14. Υποχρεώσεις Παροχών Προσωπικού λόγω Εξόδου από την Υπηρεσία

Αποζημίωση προσωπικού λόγω συνταξιοδότησης: Η πρόβλεψη για αποζημίωση του προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία απεικονίζεται στις Οικονομικές Καταστάσεις σύμφωνα με το Δ.Λ.Π. 19 και βασίζεται σε ανεξάρτητη αναλογιστική μελέτη που αφορά την Εταιρεία. Οι εργαζόμενοι της Εταιρείας που συνταξιοδοτούνται αποζημιώνονται με το 100% της υποχρέωσης που θα πληρωνόταν με βάση την Ελληνική εργατική νομοθεσία με την προϋπόθεση όμως η αποζημίωση να μην υπερβαίνει το ανώτατο όριο αποζημίωσης, που ανέρχεται την 31 Δεκεμβρίου 2016 σε € 30.070,15 (απόλυτο νόμισμα) (31 Δεκεμβρίου 2015: € 30.070,15).

Η Εταιρεία καταχωρεί στα αποτελέσματα τις δουλευμένες παροχές σε κάθε περίοδο με αντίστοιχη αύξηση της συνταξιοδοτικής υποχρέωσης. Οι πληρωμές παροχών που διενεργούνται στους συνταξιοδοτούμενους κάθε περίοδο χρεώνονται έναντι αυτής της υποχρέωσης.

Η Εταιρεία ανέθεσε σε αναγνωρισμένους ανεξάρτητους μελετητές-αναλογιστές, να πραγματοποιήσουν εκτίμηση για τις υποχρεώσεις της Εταιρείας που απορρέουν από την υποχρέωσή της να καταβάλει αποζημιώσεις λόγω συνταξιοδότησης. Οι βασικές υποθέσεις της αναλογιστικής μελέτης την 31 Δεκεμβρίου 2016 έχουν ως κάτωθι:

Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις της χρήσης από 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2016

	2016	2015
Προεξοφλητικό επιτόκιο	1,41%	2,21%
Αύξηση Ανωτάτου Ορίου Παροχής	0%	2016-2020: 0% από 2021: 1,75%
Αύξηση Αποδοχών	0%	2016-2020: 0% από 2021: 1,75%

Βάσει του τροποποιημένου Δ.Λ.Π. 19 τα αναλογιστικά κέρδη και οι ζημιές αναγνωρίζονται στο σύνολό τους στην Κατάσταση Συνολικών Εσόδων και δεν μετακυλίνουν στα αποτελέσματα.

Τα ποσά που αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης με βάση τις μελλοντικές αυξήσεις μισθών και τον πληθωρισμό από την αναλογιστική μελέτη είναι:

Ποσά σε χιλ. €	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2016	2015	2016	2015
Συμφωνία υποχρεώσεων παροχών:				
Καθαρή υποχρέωση έναρξης περιόδου	129.764	137.342	129.475	137.097
Αναλογιστικό (κέρδος) στα λοιπά εισοδήματα	(3.202)	(5.067)	(3.224)	(5.082)
Πληρωθείσες παροχές	(4.352)	(8.416)	(4.352)	(8.416)
Σύνολο δαπάνης που αναγνωρίστηκε στα αποτελέσματα	5.889	5.905	5.859	5.876
Παρούσα αξία της υποχρέωσης τέλους περιόδου	128.099	129.764	127.758	129.475

Τα ποσά που αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων είναι:

Ποσά σε χιλ. €	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2016	2015	2016	2015
Συστατικά του καθαρού περιοδικού κόστους συνταξιοδότησης:				
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	3.146	3.640	3.122	3.617
Χρηματοοικονομικό κόστος	2.743	2.265	2.737	2.259
Κόστος προυπηρεσίας - διακανονισμών	-	-	-	-
Κανονική χρέωση στα αποτελέσματα	5.889	5.905	5.859	5.876
Συνολική χρέωση στα αποτελέσματα	5.889	5.905	5.859	5.876

Τα ανωτέρω αποτελέσματα εξαρτώνται από τις υποθέσεις (οικονομικές και δημογραφικές) εκπόνησης της αναλογιστικής μελέτης. Έτσι κατά την 31/12/2016:

- Εάν είχαμε χρησιμοποιήσει επιτόκιο προεξόφλησης υψηλότερο κατά 0,5%, τότε η παρούσα αξία της υποχρέωσης θα ήταν χαμηλότερη κατά περίπου 4,2%.
- Εάν είχαμε χρησιμοποιήσει επιτόκιο προεξόφλησης χαμηλότερο κατά 0,5%, τότε η παρούσα αξία της υποχρέωσης θα ήταν υψηλότερη κατά περίπου 4,5%.
- Εάν είχαμε χρησιμοποιήσει υπόθεση αύξησης αποδοχών υψηλότερη κατά 0,5%, τότε η παρούσα αξία της υποχρέωσης θα ήταν υψηλότερη κατά περίπου 0,2%.
- Εάν είχαμε χρησιμοποιήσει υπόθεση αύξησης αποδοχών χαμηλότερη κατά 0,5%, τότε η παρούσα αξία της υποχρέωσης θα ήταν χαμηλότερη κατά περίπου 0,4%.
- Εάν είχαμε χρησιμοποιήσει υπόθεση αύξησης του ανωτάτου ορίου παροχής υψηλότερη κατά 0,5%, τότε η παρούσα αξία της υποχρέωσης θα ήταν υψηλότερη κατά περίπου 3,9%.
- Εάν είχαμε χρησιμοποιήσει υπόθεση αύξησης του ανωτάτου ορίου παροχής χαμηλότερη κατά 0,5%, τότε η παρούσα αξία της υποχρέωσης θα ήταν χαμηλότερη κατά περίπου 3,9%.

**Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις
της χρήσης από 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2016**

5.15. Λοιπές Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις

Οι Λοιπές Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις του Ομίλου και της Εταιρείας, αναλύονται στον επόμενο πίνακα:

Ποσά σε χιλ. €	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2016	2015	2016	2015
Επιχορηγήσεις επενδύσεων πάγιου ενεργητικού	21.307	24.932	21.307	24.932
Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	1.100	978	22	22
Σύνολο	22.407	25.910	21.329	24.954

Η κίνηση του λογαριασμού των επιχορηγήσεων των επενδύσεων πάγιου ενεργητικού που αφορούν κυρίως στη χρηματοδότηση των έργων εκσυγχρονισμού και αναδιοργάνωσης των ταχυδρομικών γραφείων αναλύεται ως εξής:

ΟΜΙΛΟΣ - ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Ποσά σε χιλ. €	
Υπόλοιπο την 1η Ιανουαρίου 2015	28.975
Αναγνωρισμένες στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος (Σημ. 5.21)	(4.043)
Υπόλοιπο την 31/12/2015	24.932
Υπόλοιπο την 1η Ιανουαρίου 2016	24.932
Αναγνωρισμένες στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος (Σημ. 5.21)	(3.625)
Υπόλοιπο την 31/12/2016	21.307

Οι Λοιπές Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις αφορούν εγγυήσεις εκμίσθωσης ακινήτων.

Τα ακίνητα που μισθώνει η Εταιρεία έχουν αναγνωριστεί ως λειτουργικές μισθώσεις. Τα ενοίκια των μη ακυρώσιμων λειτουργικών μισθώσεων είναι πληρωτέα ως εξής:

Ποσά σε χιλ. €	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2016	2015	2016	2015
έως 1 έτος	10.455	10.494	9.960	10.000
από 2 έως 5 έτη	38.533	38.482	36.852	37.000
μετά από 5 έτη	24.066	24.480	23.904	24.000
Σύνολο	73.054	73.456	70.716	71.000

5.16. Μακροπρόθεσμες Προβλέψεις

Ακολούθως παρατίθεται ανάλυση των Μακροπρόθεσμων Προβλέψεων που έχουν διενεργήσει ο Όμιλος και η Εταιρεία την 31^η Δεκεμβρίου 2016:

Ποσά σε χιλ. €	ΟΜΙΛΟΣ				
	Πρόβλεψη για διαφορές φορολογικού ελέγχου	Προβλέψεις δικαστικών υποθέσεων	Προβλέψεις αποζημιώσεων	Λοιπές Προβλέψεις	Σύνολο
Υπόλοιπο 1/1/2015	10	80	-	15	105
Υπόλοιπο 31/12/2015	10	80	-	15	105
Υπόλοιπο 31/12/2016	10	80	-	15	105

Ποσά σε χιλ. €	ΕΤΑΙΡΕΙΑ				
	Πρόβλεψη για διαφορές φορολογικού ελέγχου	Προβλέψεις δικαστικών υποθέσεων	Προβλέψεις αποζημιώσεων	Λοιπές Προβλέψεις	Σύνολο
Υπόλοιπο 1/1/2015	-	80	-	-	80
Υπόλοιπο 31/12/2015	-	80	-	-	80
Υπόλοιπο 31/12/2016	-	80	-	-	80

5.17. Αλληλόχρεοι Τραπεζικοί Λογαριασμοί

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνεται το υπόλοιπο του ορίου υπερανάληψης από το Ταμείο Παρακαταθηκών & Δανείων, το οποίο περιλαμβάνει και το υπόλοιπο των σχετικών ληξιπρόθεσμων τόκων.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2016 το υπόλοιπο των Αλληλόχρεων Τραπεζικών Λογαριασμών ανέρχεται σε € 116.854 χιλ. (2015: € 106.817 χιλ.). Η καθαρή υποχρέωση προς το ΤΠ&Δ στις 31/12/2016 ανέρχεται σε € 114.385 χιλ. (το υπόλοιπο ποσό αφορά τόκους ύψους € 2.470 χιλ.), ενώ η καθαρή υποχρέωση στις 31/12/2015 ήταν € 104.356 χιλ. (τόκοι € 2.461 χιλ.).

Να σημειωθεί ότι το ισχύον όριο υπερανάληψης των ΕΛΤΑ από τον λογαριασμό όψεως στο ΤΠ&Δ (ΦΕΚ 1478/14-7-2015) ανέρχεται σε € 115.000 χιλ..

5.18. Προμηθευτές και Λοιπές Υποχρεώσεις

Ακολούθως παρατίθεται ανάλυση των Προμηθευτών και Λοιπών Υποχρεώσεων, καθώς και των Λοιπών Βραχυπρόθεσμων Υποχρεώσεων του Ομίλου και της Εταιρείας:

Προμηθευτές	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2016	2015	2016	2015
Ποσά σε χιλ. €				
Προμηθευτές εσωτερικού	9.930	7.809	7.149	5.910
Προμηθευτές εξωτερικού	18	574	-	513
Επιταγές πληρωτέες	1	7	-	-
Σύνολο	9.949	8.391	7.149	6.424

Λοιπές Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2016	2015	2016	2015
Ποσά σε χιλ. €				
Επιτ. Νομικών Προσώπων	72.049	63.516	72.049	63.516
Αποδοτέες εισπράξεις τρίτων	29.747	18.200	29.747	18.200
Ταχυδρομικές επιτ. εσωτερικού	4.448	4.412	4.448	4.412
Υποχρεώσεις Διεθνούς Ταχυδρομείου	19.851	21.159	19.851	21.159
Έσοδα επομένων χρήσεων	3.179	221	3.179	221
Έξοδα χρήσεως δεδουλευμένα	3.220	2.326	1.212	1.444
Λοιποί μεταβατικοί λογ/σμοί παθητικού	90	100	90	100
Φ.Π.Α, Φ.Μ.Υ & Λοιποί φόροι	3.911	3.732	3.841	3.683
Δεδουλευμένες αμοιβές προσωπικού	1.487	3.760	1.483	3.758
Υποχρεώσεις προς Ελληνικό Δημόσιο	1.145	1.084	1.145	1.084
Υποχρεώσεις αποζημίωσης απολυομένων	655	714	655	714
Υποχρεώσεις σε Τράπεζα Eurobank Ergasias	16.359	8.391	16.359	8.391
Ασφαλιστικά Ταμεία	7.396	7.446	7.248	7.393
Εγγυήσεις	5.547	5.434	5.547	5.434
Λοιπές υποχρεώσεις	5.353	3.882	3.260	2.671
Σύνολο	174.437	144.377	170.113	142.181

Οι εύλογες αξίες των εμπορικών και λοιπών υποχρεώσεων δεν παρουσιάζονται χωριστά, καθώς εξαιτίας της διάρκειας τους η Διοίκηση θεωρεί ότι οι λογιστικές αξίες, που αναγνωρίζονται στην Οικονομική Θέση, αποτελούν μία λογική προσέγγιση των εύλογων αξιών.

Τα ΕΛΤΑ έχουν αναλάβει την πληρωμή των συντάξεων ΟΓΑ, ΙΚΑ και επιδομάτων πρόνοιας καθώς επίσης και την εισπραξη και απόδοση εξοφλήσεων λογαριασμών οργανισμών και επιχειρήσεων όπως ΔΕΗ, ΕΥΔΑΠ, ΟΤΕ, COSMOTE με αποτέλεσμα στο τέλος κάθε μήνα να εμφανίζουν υψηλά ταμειακά διαθέσιμα με αντίστοιχη αύξηση των υποχρεώσεων. Η καταβολή των συντάξεων γίνεται τις πρώτες ημέρες του επόμενου μήνα. Η μεταβολή αυτών των διαθεσίμων τρίτων (Επιταγές Νομικών Προσώπων, Αποδοτέες εισπράξεις τρίτων, Ταχυδρομικές επιταγές εσωτερικού) στην Κατάσταση Ταμειακών Ροών αναφέρεται σε ξεχωριστή κατηγορία, καθώς τα διαθέσιμα αυτά δεν αποτελούν εισροές/εκροές από λειτουργική δραστηριότητα του Ομίλου, παρόλο που τα έσοδα από τόκους διαχείρισης ωφελούν την Εταιρεία.

Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις της χρήσης από 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2016

Το κύριο ασφαλιστικό ταμείο της Εταιρείας για την πληρωμή των συντάξεων είναι το ΙΚΑ. Η Εταιρεία πληρώνει τις εργοδοτικές της εισφορές που αναγνωρίζονται ως έξοδο και καταχωρούνται στα αποτελέσματα κατά την πληρωμή τους. Η υποχρέωση της Εταιρείας εξαντλείται στη μηνιαία εισφορά της.

Η Εταιρεία αποδίδει εργοδοτικές εισφορές στο Ταμείο Επαγγελματικής Ασφάλισης (ΤΕΑ-ΕΛΤΑ). Σκοπός του Ταμείου αυτού είναι η παροχή ενός εφάπαξ ποσού στα μέλη του κατά τη συνταξιοδότηση. Η υποχρέωση της Εταιρείας εξαντλείται στη μηνιαία εισφορά της. Η Εταιρεία δεν έχει υποχρέωση κάλυψης μελλοντικών ελλειμμάτων του Ταμείου αυτού. Το συνολικό ποσό της εισφοράς σε ετήσια βάση για το 2016 ανέρχεται σε € 4.293 χιλ., ενώ το υπόλοιπο της υποχρέωσης στις 31 Δεκεμβρίου 2016 είναι € 417 χιλ..

5.19. Βραχυπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις

Οι Βραχυπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις της Εταιρείας αφορούν βραχυπρόθεσμο δάνειο από την Τράπεζα Αττικής. Το δάνειο δεν επιφέρει σχετική νομική δέσμευση για περιουσιακό στοιχείο της Εταιρείας.

Κατά τη διάρκεια της οικονομικής χρήσης του 2016 η Εταιρεία κατέβαλε για τόκους το ποσό των € 1.146 χιλ..

Δε θα πρέπει να παραληφθεί η μετατροπή της βραχυπρόθεσμης οφειλής της Εταιρείας προς την Τράπεζα Αττικής ύψους € 11.500 χιλ. μέσω αναχρηματοδότησης σύμφωνα με σχετική απόφαση του ΔΣ ΕΛΤΑ της 13^{ης} Ιουλίου 2017. Έπειτα από απαίτηση των ΕΛΤΑ για εύρεση βιώσιμης λύσης και σε συνεργασία με την Τράπεζα, ο αλληλόχρεος λογαριασμός μεταβλήθηκε σε ισόποσο της οφειλής μακροπρόθεσμο δάνειο 10ετούς διάρκειας (με δυνατότητα 7ετούς παράτασης). Με την ίδια περίπου δόση αποπληρώνεται πλέον και το κεφάλαιο, ενώ το βασικό επιτόκιο μειώνεται αναδρομικά από 1^{ης} Απριλίου 2017 κατά 4 περίπου ποσοστιαίες μονάδες.

5.20. Προκαταβολές Παθητικού

Οι Προκαταβολές αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε χιλ. €	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2016	2015	2016	2015
Προκαταβολές πελατών	1.995	2.080	1.995	2.080
Λοιπές προκαταβολές	1.295	1.376	1.210	1.376
Σύνολο	3.290	3.456	3.205	3.456

5.21. Ανάλυση Λογαριασμών Αποτελεσμάτων

- **Κύκλος Εργασιών**

Στον κάτωθι πίνακα δίνεται ανάλυση του κύκλου εργασιών του Ομίλου και της Εταιρείας ανά κύρια κατηγορία:

Ποσά σε χιλ. €	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2016	2015	2016	2015
Αλληλογραφία	192.637	211.943	192.637	211.943
Δέματα	15.440	14.720	15.440	14.720
Χρηματοοικονομικά	47.363	50.505	47.363	50.505
Εμπορεύματα	1.873	2.416	1.873	2.416
Φιλοτελικά	2.862	3.724	2.862	3.724
Ηλεκτρική ενέργεια	53	-	53	-
Άλλα λειτουργικά έσοδα	3.319	3.267	4.703	4.345
Καθολική Υπηρεσία	46.823	49.305	46.823	49.305
Υπηρεσίες Courier	32.457	28.515	-	-
Υπηρεσίες εκπαίδευσης	43	7	-	-
Σύνολο	342.870	364.402	311.754	336.958

**Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις
της χρήσης από 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2016**

• **Κόστος Πωληθέντων-Έξοδα Διοίκησης-Έξοδα Διάθεσης**

Στους κάτωθι πίνακες δίνεται ανάλυση του Κόστους Πωληθέντων, των Εξόδων Διοίκησης και των Εξόδων Διάθεσης σε επίπεδο Ομίλου για το 2016 και το 2015 αντιστοίχως:

2016	ΟΜΙΛΟΣ			
Ποσά σε χιλ. €	Κόστος πωληθέντων	Έξοδα διοίκησης	Έξοδα διάθεσης	Σύνολο
Κόστος πωληθέντων εμπορευμάτων	1.263	115	18	1.397
Κόστος αναλωσίμων υλικών	1.587	145	23	1.755
Κόστος αναλωθέντων ανταλλακτικών	1.576	144	23	1.743
Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	201.991	18.761	2.973	223.726
Αμοιβές και έξοδα τρίτων	27.986	3.722	737	32.445
Παροχές τρίτων	26.152	2.487	401	29.040
Φόροι - Τέλη	3.004	292	48	3.343
Διάφορα έξοδα	31.184	3.100	515	34.799
Αποσβέσεις	8.555	821	133	9.509
Προβλέψεις εκμετάλλευσης	5.613	513	80	6.206
Ιδιοπαραγωγή	(1.307)	(126)	(21)	(1.454)
Σύνολο	307.604	29.975	4.931	342.510

2015	ΟΜΙΛΟΣ			
Ποσά σε χιλ. €	Κόστος πωληθέντων	Έξοδα διοίκησης	Έξοδα διάθεσης	Σύνολο
Κόστος πωληθέντων εμπορευμάτων	1.877	173	27	2.077
Κόστος αναλωσίμων υλικών	1.994	184	29	2.207
Κόστος αναλωθέντων ανταλλακτικών	16	1		18
Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	207.528	19.406	3.079	230.013
Αμοιβές και έξοδα τρίτων	26.298	3.533	684	30.515
Παροχές τρίτων	27.418	2.604	418	30.440
Φόροι - Τέλη	3.901	373	60	4.335
Διάφορα έξοδα	31.123	3.068	505	34.696
Αποσβέσεις	9.508	915	149	10.571
Προβλέψεις εκμετάλλευσης	9.448	870	137	10.455
Ιδιοπαραγωγή	(205)	(25)	(5)	(235)
Σύνολο	318.907	31.103	5.083	355.092

Στους κάτωθι πίνακες δίνεται ανάλυση του Κόστους Πωληθέντων, των Εξόδων Διοίκησης και των Εξόδων Διάθεσης σε επίπεδο Εταιρείας για το 2016 και το 2015 αντιστοίχως:

**Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις
της χρήσης από 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2016**

2016	ΕΤΑΙΡΕΙΑ			
	Κόστος πωληθέντων	Έξοδα διοίκησης	Έξοδα διάθεσης	Σύνολο
Κόστος πωληθέντων εμπορευμάτων	1.263	115	18	1.397
Κόστος αναλωσίμων υλικών	1.587	145	23	1.755
Κόστος αναλωθέντων ανταλλακτικών	1.576	144	23	1.743
Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	198.485	18.122	2.846	219.454
Αμοιβές και έξοδα τρίτων	11.930	1.089	171	13.190
Παροχές τρίτων	24.933	2.276	358	27.567
Φόροι - Τέλη	2.780	254	40	3.074
Διάφορα έξοδα	28.013	2.558	402	30.972
Αποσβέσεις	8.071	737	116	8.924
Προβλέψεις εκμετάλλευσης	5.613	513	80	6.206
Ιδιοπαραγωγή	(1.220)	(111)	(17)	(1.349)
Σύνολο	283.032	25.842	4.059	312.932

2015	ΕΤΑΙΡΕΙΑ			
	Κόστος πωληθέντων	Έξοδα διοίκησης	Έξοδα διάθεσης	Σύνολο
Κόστος πωληθέντων εμπορευμάτων	1.877	173	27	2.077
Κόστος αναλωσίμων υλικών	1.994	184	29	2.207
Κόστος αναλωθέντων ανταλλακτικών	16	1		18
Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	204.424	18.825	2.961	226.210
Αμοιβές και έξοδα τρίτων	12.881	1.186	187	14.254
Παροχές τρίτων	26.407	2.432	383	29.222
Φόροι - Τέλη	3.719	342	54	4.115
Διάφορα έξοδα	28.514	2.626	413	31.553
Αποσβέσεις	8.994	828	130	9.952
Προβλέψεις εκμετάλλευσης	9.448	870	137	10.455
Ιδιοπαραγωγή	(123)	(11)	(2)	(136)
Σύνολο	298.151	27.457	4.319	329.927

• **Λοιπά Έσοδα/Έξοδα**

Τα **Λοιπά Έσοδα** του Ομίλου και της Εταιρείας αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε χιλ. €	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2016	2015	2016	2015
Έσοδα από επιδοτήσεις - επιχορηγήσεις	306	579	306	579
Έσοδα από εκμισθώσεις ακινήτων	264	184	400	377
Έσοδα από απόσβεση επιχορηγήσεων	3.625	4.043	3.625	4.043
Καταπτώσεις εγγυήσεων	103	166	38	166
Συμμετοχή τρίτων σε διαφημιστική δαπάνη	187	212	187	212
Έσοδα από προμήθειες - μεσιτίες	129	331	129	331
Έσοδα από συναλλαγματικές διαφορές	35	603	35	603
Καταληκτικά τέλη διεθνών συμφητισμών προηγούμενων χρήσεων	2.482	237	2.482	237
Έσοδα από προβλέψεις προηγούμενων χρήσεων	3.061	560	3.061	560
Κέρδη από εκποίηση ενσώματων παγίων	12	17	12	17
Λοιπά έσοδα	765	1.240	1.125	1.420
Σύνολο	10.968	8.171	11.399	8.545

Επιδότησεις

Οι επιδοτήσεις λαμβάνονται για τα επιμορφωτικά σεμινάρια επαγγελματικής κατάρτισης που πραγματοποιεί η Εταιρεία βάσει του προγράμματος Λ.Α.Ε.Κ. (Λογαριασμός Απασχόλησης Επαγγελματικής Κατάρτισης) του Ο.Α.Ε.Δ.. Η Εταιρεία παρακρατεί από τη μηνιαία μισθοδοσία των υπαλλήλων της ένα ποσοστό 0,45% (πρόκειται για υποχρεωτική εισφορά που συνεισπράττεται με τις εισφορές του ΙΚΑ και ισχύει για όλες τις επιχειρήσεις). Το ποσό δύναται να επιστραφεί στην Εταιρεία με την μορφή χρηματοδότησης εφόσον πραγματοποιηθούν εκπαιδευτικά σεμινάρια στο προσωπικό της. Η Εταιρεία για το σκοπό αυτό έχει ιδρύσει τη θυγατρική Εταιρεία Κ.Ε.Κ.-ΕΛΤΑ Α.Ε.. Η καταχώρηση του εσόδου γίνεται κατά το χρόνο που πραγματοποιείται η δαπάνη.

Καταληκτικά τέλη προηγούμενων χρήσεων

Η Εταιρεία αποτελεί μέλος της Διεθνούς Ταχυδρομικής Ένωσης μέσα από την οποία εκκαθαρίζονται οι οφειλές και απαιτήσεις των επιμέρους ταχυδρομικών γραφείων ανά τον κόσμο. Βάσει συμφωνίας οι απαιτήσεις και οι υποχρεώσεις αυτές έχουν ορισμένο περιθώριο για να εκκαθαριστούν: Από 6 μήνες έως 3 χρόνια (μέση περίοδος 18 μήνες περίπου). Επειδή η εκκαθάριση των απαιτήσεων και υποχρεώσεων καθυστερεί πέραν του έτους, για τα επόμενα έτη γίνεται χρήση των λογαριασμών «Καταληκτικά τέλη προηγούμενων ετών» (Έσοδα) και του λογαριασμού «Καταληκτικά έξοδα προηγούμενων ετών» (Έξοδα) για τις εκκαθαρίσεις αυτές.

Τα **Λοιπά Έξοδα Εκμετάλλευσης** του Ομίλου και της Εταιρείας αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε χιλ. €	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2016	2015	2016	2015
Εκπτώσεις πωλήσεων προηγούμενων χρήσεων	159	-	159	-
Συναλλαγματικές διαφορές	106	44	106	44
Ζημιές από αναπροσαρμογή της εύλογης αξίας επενδύσεων σε ακίνητα	-	419	-	419
Καταληκτικά τέλη διεθνών συμφηφισμών προηγούμενων χρήσεων	833	501	822	497
Έξοδα από προβλέψεις για ληστείες και διαρρήξεις	288	505	288	505
Έξοδα προηγούμενων χρήσεων	1.125	808	677	793
Έκτακτα και ανόργανα έξοδα	265	2.264	199	2.264
Έκτακτες ζημιές	83	428	19	267
Φορολογικά πρόστιμα και προσαυξήσεις	11	49	3	43
Σύνολο	2.872	5.019	2.274	4.833

5.22. Χρηματοοικονομικά Έσοδα / Έξοδα

Η ανάλυση των Χρηματοοικονομικών Εσόδων και Εξόδων του Ομίλου και της Εταιρείας έχει ως ακολούθως:

Χρηματοοικονομικά Έσοδα	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2016	2015	2016	2015
Ποσά σε χιλ. €				
Έσοδα τόκων καταθέσεων	7	23	7	13
Συναλλαγματικές διαφορές	5	112	-	-
Σύνολο	12	135	7	13

Χρηματοοικονομικά Έξοδα	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2016	2015	2016	2015
Ποσά σε χιλ. €				
Λοιποί τόκοι - έξοδα	7.061	6.626	6.717	6.285
Δαπάνες διακίνησης κεφαλαίων	763	367	763	367
Λοιπά τραπεζικά έξοδα	30	33	30	33
Προμήθειες εγγυητικών επιστολών	47	50	47	50
Συναλλαγματικές διαφορές	131	50	-	-
Ζημιές αποτίμησης συμμετοχών & χρεογράφων	-	-	-	928
Σύνολο	8.033	7.127	7.558	7.664

Τα Έσοδα Χρεογράφων αφορούν τόκους των ομολόγων. Οι πιστωτικοί και οι χρεωστικοί τόκοι αναφέρονται κατά κύριο λόγο στους τόκους τραπεζικών καταθέσεων, καθώς και σε λοιπές χρεώσεις (έξοδα) τραπεζών. Οι

**Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις
της χρήσης από 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2016**

Δαπάνες Διακίνησης Κεφαλαίων αφορούν έξοδα για την εύρυθμη χρηματοδοτική λειτουργία της επιχείρησης και κυρίως την χρηματοδότηση των καταστημάτων της. Οι διαφορές (ζημιές) αποτίμησης συμμετοχών για το 2015 προκύπτουν από την απομείωση της συμμετοχής της Εταιρείας στην Post Insurance.

5.23. Φορολογία Εισοδήματος

Ο Φόρος Εισοδήματος έχει υπολογιστεί χρησιμοποιώντας τον μέσο συντελεστή που ισχύει για όλη τη χρήση του 2016, ο οποίος είναι (ΠΟΛ 1159/2015) 29% (2015: 29%).

Το ποσό του φόρου στα κέρδη προ φόρων διαφέρει από το θεωρητικό ποσό που θα προέκυπτε χρησιμοποιώντας τον σταθμισμένο μέσο φορολογικό συντελεστή που εφαρμόζεται στα κέρδη των νοποποιημένων εταιρειών. Η σχέση μεταξύ του αναμενόμενου φορολογικού εξόδου, βασιζόμενου στον πραγματικό φορολογικό συντελεστή της Εταιρείας, και του φορολογικού εξόδου που πραγματικά αναγνωρίστηκε στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων και Συνολικού Εισοδήματος, έχει ως εξής:

Ποσά σε χιλ. €	Σημ.	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
		2016	2015	2016	2015
Τρέχον έξοδο φόρου		(71)	(6)	-	-
Αναβαλλόμενος Φόρος	5.7.	(14.564)	(15.728)	(13.979)	(15.517)
Σύνολο		(14.636)	(15.735)	(13.979)	(15.517)

Ποσά σε χιλ. €	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2016	2015	2016	2015
Κέρδη προ φόρων	436	5.470	396	3.092
Φορολογικός συντελεστής	29%	29%	29%	29%
Αναμενόμενο φορολογικό έξοδο με τον θεσπισμένο φορολογικό συντελεστή	(126)	(1.586)	(115)	(897)
Δαπάνες που δεν αναγνωρίζονται για έκπτωση	(3.835)	(6.684)	(3.559)	(6.224)
Επίδραση στον αναβαλλόμενο φόρο λόγω αλλαγής των φορολογικών συντελεστών	-	1.990	-	1.891
Μόνιμες διαφορές από εγγραφές προσαρμογών σε Δ.Π.Χ.Α.	2.249	-	2.249	-
Ποσά που φορολογήθηκαν σε προηγούμενες χρήσεις	124	1.199	124	1.199
Μη μεταφερόμενες φορολογικές ζημιές	2.170	7.419	2.170	7.419
Μη αναγνωριζόμενες φορολογικές ζημιές χρήσης	(14.588)	(17.389)	(14.588)	(17.858)
Λοιπά	(330)	(54)	(260)	(46)
Ανάκτηση φορολογικών ζημιών προηγ. χρήσεων	(609)	(630)	-	(1.001)
Πραγματοποιηθέν φορολογικό έξοδο (καθαρό)	(14.636)	(15.735)	(13.979)	(15.517)
Σταθμισμένος φορολογικός συντελεστής	-3356%	-288%	-3534%	-502%

Για τη χρήση 2016 η Εταιρεία καθώς και οι εταιρείες του Ομίλου έχουν υπαχθεί στον προαιρετικό φορολογικό έλεγχο που προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 65 § Α Ν. 4174/2013. Οι έλεγχοι αυτοί βρίσκονται σε εξέλιξη και αναμένεται η έκδοση των σχετικών φορολογικών πιστοποιητικών μετά τη δημοσίευση των Οικονομικών Καταστάσεων της χρήσης 2016.

5.24. Συναλλαγές με Συνδεδεμένα Μέρη

Καμία από τις συναλλαγές δεν εμπεριέχει ειδικούς όρους και συνθήκες και καμία εγγύηση δεν δόθηκε ή λήφθηκε. Οι υπηρεσίες από και προς συνδεδεμένα μέρη γίνονται σύμφωνα με τους τιμοκαταλόγους που ισχύουν και για τα μη συνδεδεμένα μέρη.

Οι συναλλαγές της Εταιρείας με την ΚΕΚ-ΕΛΤΑ Α.Ε. αφορούν την εκπαίδευση του προσωπικού της Εταιρείας, καθώς και την ενοικίαση γραφείων.

Οι συναλλαγές της Εταιρείας με τις ΤΑΧΥΜΕΤΑΦΟΡΕΣ ΕΛΤΑ Α.Ε. αφορούν τη χρήση του δικτύου της Εταιρείας για τη διεκπεραίωση των υπηρεσιών ταχείας μεταφοράς (πόρτα-πόρτα), αμοιβές αποσπασμένων υπαλλήλων και ενοικίαση γραφείων και άλλων χώρων.

**Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις
της χρήσης από 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2016**

Για τις αναφερόμενες χρήσεις, η Εταιρεία δεν έχει σχηματίσει πρόβλεψη για επισφάλειες η οποία να σχετίζεται με ποσά που οφείλονται από συνδεδεμένες εταιρείες.

Ακολουθούν πίνακες ενδοεταιρικών Πωλήσεων/Αγορών και Απαιτήσεων/Υποχρεώσεων:

ΔΙΕΤΑΙΡΙΚΕΣ ΠΩΛΗΣΕΙΣ / ΑΓΟΡΕΣ 2016					
	Ποσά σε χιλ. €	ΠΩΛΗΤΗΣ			ΣΥΝΟΛΑ
		ΕΛΤΑ Α.Ε.	ΚΕΚ ΕΛΤΑ Α.Ε.	ΤΑΧΥΜΕΤΑΦΟΡΕΣ ΕΛΤΑ Α.Ε.	
ΑΓΟΡΑΣΤΗΣ	ΕΛΤΑ Α.Ε.	*	383	2.333	2.716
	ΚΕΚ ΕΛΤΑ Α.Ε.	354	*	2	356
	ΤΑΧΥΜΕΤΑΦΟΡΕΣ ΕΛΤΑ Α.Ε.	2.841	25	*	2.866
	ΣΥΝΟΛΑ	3.195	408	2.335	5.938

ΔΙΕΤΑΙΡΙΚΕΣ ΠΩΛΗΣΕΙΣ / ΑΓΟΡΕΣ 2015					
	Ποσά σε χιλ. €	ΠΩΛΗΤΗΣ			ΣΥΝΟΛΑ
		ΕΛΤΑ Α.Ε.	ΚΕΚ ΕΛΤΑ Α.Ε.	ΤΑΧΥΜΕΤΑΦΟΡΕΣ ΕΛΤΑ Α.Ε.	
ΑΓΟΡΑΣΤΗΣ	ΕΛΤΑ Α.Ε.	*	760	1.090	1.851
	ΚΕΚ ΕΛΤΑ Α.Ε.	396	*	2	398
	ΤΑΧΥΜΕΤΑΦΟΡΕΣ ΕΛΤΑ Α.Ε.	2.610	5	*	2.614
	ΣΥΝΟΛΑ	3.007	766	1.092	4.862

ΔΙΕΤΑΙΡΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ / ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ 2016					
	Ποσά σε χιλ. €	ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ			ΣΥΝΟΛΑ
		ΕΛΤΑ Α.Ε.	ΚΕΚ ΕΛΤΑ Α.Ε.	ΤΑΧΥΜΕΤΑΦΟΡΕΣ ΕΛΤΑ Α.Ε.	
ΑΠΑΙΤΗΣΗ	ΕΛΤΑ Α.Ε.	*	308	9.923	10.231
	ΚΕΚ ΕΛΤΑ Α.Ε.	376	*	17	393
	ΤΑΧΥΜΕΤΑΦΟΡΕΣ ΕΛΤΑ Α.Ε.	-	3	*	3
	ΣΥΝΟΛΑ	376	311	9.940	10.627

ΔΙΕΤΑΙΡΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ / ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ 2015					
	Ποσά σε χιλ. €	ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ			ΣΥΝΟΛΑ
		ΕΛΤΑ Α.Ε.	ΚΕΚ ΕΛΤΑ Α.Ε.	ΤΑΧΥΜΕΤΑΦΟΡΕΣ ΕΛΤΑ Α.Ε.	
ΑΠΑΙΤΗΣΗ	ΕΛΤΑ Α.Ε.	*	156	10.453	10.609
	ΚΕΚ ΕΛΤΑ Α.Ε.	448	*	20	468
	ΤΑΧΥΜΕΤΑΦΟΡΕΣ ΕΛΤΑ Α.Ε.	-	-	*	-
	ΣΥΝΟΛΑ	448	156	10.473	11.077

5.25. Απαιτήσεις από Καθολική Υπηρεσία

Μέχρι και το 2012, μέρος της αποζημίωσης των Ελληνικών Ταχυδρομείων για το κόστος Καθολικής Υπηρεσίας αντισταθμιζόταν από την αποκλειστικότητα που κατείχαν στη διακίνηση επιστολών βάρους μέχρι 50 γραμμάρια. Σε συνέχεια της εφαρμογής της τρίτης Ταχυδρομικής Οδηγίας και σύμφωνα με τον νόμο ενσωμάτωσης αυτής (Ν. 4053/2012 «Περί Ταχυδρομικών Υπηρεσιών, Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Άλλες Διατάξεις» του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων), η ελληνική ταχυδρομική αγορά απελευθερώθηκε πλήρως από την 01/01/2013. Τα ΕΛΤΑ καθίστανται Φορέας Παροχής Καθολικών Ταχυδρομικών Υπηρεσιών στην Ελλάδα για διάστημα 15 ετών από την έναρξη της πλήρους απελευθέρωσης, δηλαδή έως την 31^η Δεκεμβρίου 2028.

Με τον ίδιο νόμο (άρθρο 8) καθορίζεται ο τρόπος χρηματοδότησης της Καθολικής Υπηρεσίας. Ορίζεται συγκεκριμένα η εφαρμογή μηχανισμού αποζημίωσης για το κόστος Καθολικής Υπηρεσίας, ο οποίος πρέπει να είναι σύμφωνος με την Ευρωπαϊκή Ταχυδρομική Οδηγία, καθώς και το δικαίωμα του ανταγωνισμού. Το καθαρό κόστος παροχής της Καθολικής Υπηρεσίας επιβαρύνει τον φορέα παροχής Καθολικής Υπηρεσίας κατά το μέρος παροχής ταχυδρομικών υπηρεσιών εντός της Καθολικής Υπηρεσίας, τους φορείς παροχής ταχυδρομικών υπηρεσιών εντός της Καθολικής Υπηρεσίας και τον Κρατικό Προϋπολογισμό.

Στο άρθρο 8 του Ν. 4053/2012 αναφέρεται ότι με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων καθορίζεται το μέρος του καθαρού κόστους παροχής της Καθολικής Υπηρεσίας που επιβαρύνει τον Κρατικό Προϋπολογισμό, το οποίο αποδίδεται απευθείας στον δικαιούχο φορέα. Με την ίδια απόφαση και μετά από εισήγηση της Εθνικής Επιτροπής Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (Ε.Ε.Τ.Τ.) καθορίζεται ο τρόπος επιμερισμού του μέρους του καθαρού κόστους που επιβαρύνει τους φορείς παροχής ταχυδρομικής υπηρεσίας. Η Ε.Ε.Τ.Τ. καθίσταται επίσης αρμόδια για την είσπραξη και απόδοση στον δικαιούχο φορέα παροχής Καθολικής Υπηρεσίας των αναλογούντων ποσών.

Το Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων προετοίμασε σχέδιο κοινής υπουργικής απόφασης σχετικά με την αποζημίωση του Φορέα Παροχής Καθολικής Υπηρεσίας – ΦΠΚΥ (ΕΛΤΑ) και ενεργώντας από κοινού με το ΤΑΙΠΕΔ το προκοινοποίησε τον Οκτώβριο του 2012 στη Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού (DG Comp) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Ως αποτέλεσμα σχολίων – ερωτημάτων από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, σχετικών απαντήσεων και διαβουλεύσεων αποφασίστηκε η επικέντρωση στον υπολογισμό του καθαρού κόστους Καθολικής Υπηρεσίας.

Η εταιρεία έχοντας ως βάση και τα παραδείγματα άλλων χωρών - μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για τις οποίες η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει αποφανθεί ότι η αποζημίωση παροχής Καθολικής Υπηρεσίας που χορηγήθηκε από τα Κράτη - Μέλη προς τους αντίστοιχους φορείς παροχής Καθολικής Υπηρεσίας είναι σύμφωνη με τους κανόνες κρατικών ενισχύσεων της ΕΕ, προσπάθησε να αναδείξει το εύλογο της απαίτησης για την παροχή της Καθολικής Υπηρεσίας.

Για το σκοπό αυτό, το Ελληνικό Δημόσιο με τη συμβολή ανεξάρτητου συμβούλου κατάρτισαν το σχετικό μοντέλο αναφοράς και την τεκμηρίωση της μεθοδολογίας υπολογισμού του καθαρού κόστους Καθολικής Υπηρεσίας. Κατόπιν διαδοχικών συζητήσεων και βελτιώσεων προκειμένου να ικανοποιηθούν τα αιτήματα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, στις 3/6/2013 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενέκρινε τη μεθοδολογία υπολογισμού του καθαρού κόστους Καθολικής Υπηρεσίας.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή με βάση την απόφασή της C (2014) 5436, 1/8/2014, όπως δημοσιεύτηκε και στην επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αποφάσισε να μην προβάλλει αντιρρήσεις σχετικά με την αντιστάθμιση που παρέχεται στα ΕΛΤΑ με τη μορφή άμεσων επιχορηγήσεων από τον Κρατικό Προϋπολογισμό για την παροχή της Καθολικής Υπηρεσίας κατά το μεταβατικό καθεστώς για την περίοδο 2013-2014 ή 2013-2015 ως το ποσό των € 15 εκατομμυρίων. Στο σημείο αυτό πρέπει να σημειωθεί και το έγγραφο της 3/6/2014 του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων προς το Υπουργείο Οικονομικών για λήψη πολιτικής απόφασης σχετικά με την αποδοχή ή μη της πρότασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (με βάση προκοινοποίηση προς αυτήν σχεδίου ΚΥΑ των Υπουργείων Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και Οικονομικών) για κάλυψη του καθαρού κόστους της ΚΥ μέσω Υπηρεσίας Γενικού Οικονομικού Συμφέροντος (ΥΓΟΣ) για την περίοδο 2013 – 2014.

Κατόπιν διαγωνιστικής διαδικασίας ανατέθηκε σε ανεξάρτητη εταιρεία μελετών ο υπολογισμός του καθαρού κόστους Καθολικής Υπηρεσίας σύμφωνα με το μοντέλο υπολογισμού του Ν. 4053/2012: «Το καθαρό κόστος των υποχρεώσεων παροχής καθολικής ταχυδρομικής υπηρεσίας υπολογίζεται ως η διαφορά μεταξύ του καθαρού κόστους της λειτουργίας του φορέα παροχής καθολικής ταχυδρομικής υπηρεσίας του άρθρου 6 με υποχρεώσεις παροχής καθολικής ταχυδρομικής υπηρεσίας και του κόστους λειτουργίας του ίδιου φορέα παροχής ταχυδρομικών υπηρεσιών χωρίς υποχρεώσεις παροχής καθολικής ταχυδρομικής υπηρεσίας». Κατά τον υπολογισμό συνεκτιμώνται ενδεχόμενα άυλα και εμπορικά οφέλη του φορέα παροχής Καθολικής Υπηρεσίας. Με βάση το μοντέλο της ανωτέρω μελέτης το καθαρό κόστος Καθολικής Υπηρεσίας για την περίοδο 2013 – 2016 υπολογίσθηκε στα € 197.643 χιλ. (2016: € 46.823 χιλ., 2015: € 49.305 χιλ., 2014: € 51.564 χιλ., 2013: € 49.951 χιλ.).

Στις 19/4/2017 υπογράφηκε «Σύμβαση ανάθεσης παροχής της καθολικής ταχυδρομικής υπηρεσίας» μεταξύ του Υπουργείου Ψηφιακής Πολιτικής, Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης και των Ελληνικών Ταχυδρομείων. Η σύμβαση έχει έναρξη ισχύος 19/4/2015, αφορά διάστημα έξι ετών και ρυθμίζει όλες τις λεπτομέρειες βάσει των οποίων η καθολική υπηρεσία παρέχεται από τα ΕΛΤΑ. Πρέπει να σημειωθεί ότι έως την υπογραφή της σύμβασης αυτής αντίστοιχη ισχύ είχε το «Συμβόλαιο διοίκησης μεταξύ Ελληνικού Δημοσίου και Ελληνικών Ταχυδρομείων» που είχε υπογραφεί στις 8/11/2010 μεταξύ του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και των ΕΛΤΑ, με ισχύ για περίοδο 6 ετών από 18/4/2009.

Με την ψήφιση σχετικής τροπολογίας στον πρόσφατο Νόμο 4463/2017 του Υπουργείου Ψηφιακής Πολιτικής, Τηλεπ/νίων & Ενημέρωσης για τα «Μέτρα μείωσης του κόστους εγκατάστασης υψίρρυθμων ηλεκτρονικών επικοινωνιών - Εναρμόνιση της νομοθεσίας στην Οδηγία 2014/61/ΕΕ και άλλες διατάξεις» (νόμος 4463/2017),

ορίζεται ότι το ύψος της αποζημίωσης της καθολικής υπηρεσίας για τα τρία πρώτα έτη (2013, 2014 και 2015) θα προσδιοριστεί κατόπιν εισήγησης του αρμόδιου ρυθμιστή, της Εθνικής Επιτροπής Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (ΕΕΤΤ).

Σύμφωνα με το άρθρο 14 του Ν.4463/30.03.2017, προστίθεται παράγραφος 6 στο άρθρο 8 του Ν.4053/2012, η οποία «ορίζει μεταβατικό στάδιο για την αποζημίωση της καθολικής υπηρεσίας των ετών 2013, 2014 και 2015. Για το μεταβατικό στάδιο, ο ΦΠΚΥ υποβάλλει στην ΕΕΤΤ τον υπολογισμό του καθαρού κόστους παροχής της καθολικής υπηρεσίας των ετών 2013, 2014 και 2015 έως τις 30 Ιουνίου 2017. Η ΕΕΤΤ προβαίνει εν συνεχεία σε έλεγχο των υποβληθέντων στοιχείων και επαληθεύει σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις το καθαρό κόστος παροχής της καθολικής ταχυδρομικής υπηρεσίας των ανωτέρω ετών στο μέτρο που αυτό υφίσταται. Το επαληθευμένο από την ΕΕΤΤ καθαρό κόστος παροχής της καθολικής ταχυδρομικής υπηρεσίας των ετών 2013, 2014 και 2015 δεν δύναται να υπερβεί τα δεκαπέντε (15) εκατομμύρια ευρώ ανά έτος και καλύπτεται στο σύνολό του από τον Κρατικό Προϋπολογισμό ως Υπηρεσία Γενικού Οικονομικού Συμφέροντος (ΥΓΟΣ). Το ποσό αποδίδεται απευθείας στον δικαιούχο ΦΠΚΥ. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ψηφιακής Πολιτικής, Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης καθορίζονται ο χρόνος και ο τρόπος απόδοσής του, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια. Η νέα Σύμβαση ανάθεσης παροχής καθολικής ταχυδρομικής υπηρεσίας μεταξύ Ελληνικού Δημοσίου και ΦΠΚΥ θα ισχύει αναδρομικά από την ημερομηνία λήξης της προηγούμενης, ήτοι από 19.4.2015».

Αρχές Αυγούστου ψηφίστηκε Νόμος , ο οποίος με την παράγραφο 1 του άρθρου 39 του Κεφαλαίου Ε', τροποποιεί το τέταρτο εδάφιο της παραγράφου 6 του άρθρου 8 του Ν.4053/2012, όπως αυτό τροποποιήθηκε με την παράγραφο 1 του άρθρου 14 του Ν.4463/2017, ως εξής: «Από το επαληθευμένο από την ΕΕΤΤ καθαρό κόστος παροχής της καθολικής ταχυδρομικής υπηρεσίας των ετών 2013, 2014 και 2015, ο Κρατικός Προϋπολογισμός καλύπτει έως το ποσό των δεκαπέντε εκατομμυρίων ευρώ ανά έτος, ως Υπηρεσία Γενικού Οικονομικού Συμφέροντος (ΥΓΟΣ)».

Η εταιρεία με βάση τα παραπάνω και θεωρώντας ότι οι απαιτήσεις για την Καθολική Υπηρεσία είναι άμεσα σχετιζόμενες με την εύρυθμη λειτουργία της, προβαίνει σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες με σκοπό την έγκριση από τις αρμόδιες αρχές της αποζημίωσης για την Καθολική Υπηρεσία και για το έτος 2016 (καταθέτοντας το 2017 στην ΕΕΤΤ την μελέτη για τη μεθοδολογία και το καθαρό κόστος Καθολικής Υπηρεσίας για τη χρήση του 2016).

Ως προς το καταγεγραμμένο ποσό της συσσωρευμένης απαίτησης για την Καθολική Υπηρεσία, η Διοίκηση θεωρεί αυτό εφικτό να εισπραχθεί, καθώς προετοιμάζει σειρά ενεργειών που καθιστούν τη διεκδίκησή του βάσιμη. Στο πλαίσιο αυτό πρέπει να σημειωθεί ότι ήδη η ΕΕΤΤ έχει διενεργήσει σχετικό διαγωνισμό για την αξιολόγηση του Καθαρού Κόστους Καθολικής Υπηρεσίας: «Αξιολόγηση του υποβληθέντος από τα ΕΛΤΑ μοντέλου αναφοράς – Υπολογισμός και επαλήθευση Καθαρού Κόστους Καθολικής Υπηρεσίας για τα έτη 2013, 2014, 2015». Σε σύντομο επομένως χρονικό διάστημα θα γνωστοποιηθούν τα οριστικά ποσά της αποζημίωσης Καθολικής Υπηρεσίας για την περίοδο 2013 – 2015, τα οποία θα αποτελέσουν και γνώμονα για το 2016 και τα επόμενα έτη. Σε κάθε περίπτωση τα ΕΛΤΑ θεωρούν το σύνολο του ποσού το οποίο έχει εγγραφεί ως απαίτηση στις Οικονομικές Καταστάσεις ως βάσιμο κι εύλογο και θα το διεκδικήσουν με όλα τα διαθέσιμα επιχειρησιακά και ένδικο μέσα.

5.26. Παροχές Προσωπικού

Οι Παροχές Προσωπικού του Ομίλου και της Εταιρείας έχουν ως εξής:

Ποσά σε χιλ. €	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2016	2015	2016	2015
Μισθοί, Ημερομίσθια	164.275	171.002	161.103	168.278
Ασφαλιστικές Εισφορές	54.643	58.212	53.645	57.233
Παρεπόμενες παροχές προσωπικού	4.808	798	4.706	699
Σύνολο	223.726	230.013	219.454	226.210

Στη χρήση 2016 η Εταιρεία κατέβαλε στους αποχωρήσαντες υπαλλήλους ως αποζημίωση ποσό € 4.352 χιλ. (2015: € 8.416 χιλ.), (Σημ. 5.14).

Ο αριθμός του απασχολούμενου προσωπικού την 31/12/2016 και 31/12/2015 για τον Όμιλο και την Εταιρεία ήταν:

**Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις
της χρήσης από 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2016**

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2016	2015	2016	2015
Τακτικοί Υπάλληλοι	6.585	6.684	6.418	6.516
Περιοδικής Απασχόλησης	601	343	601	343
Σύνολο	7.186	7.027	7.019	6.859

Σημειώνεται ότι ο αριθμός των υπαλλήλων περιοδικής απασχόλησης αποτελεί τον Μέσο Όρο της αντίστοιχης ετήσιας χρήσης και ο αριθμός των απασχολούμενων μερικής απασχόλησης έχει υπολογιστεί με την αναγωγή των τετράωρων απασχολούμενων σε πλήρους απασχόλησης.

5.27. Συναλλαγές με βασικά Διοικητικά Στελέχη

Οι αμοιβές των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου αναλύονται ως ακολούθως:

Ποσά σε χιλ. €		ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Κατηγορία	Περιγραφή	1/1-31/12/2016	1/1-31/12/2015	1/1-31/12/2016	1/1-31/12/2015
Μέλη Δ.Σ.	Μισθοί	182	140	71	57
	Κόστος κοινωνικής ασφάλισης	31	33	13	14
	Αμοιβές μελών Δ.Σ.	78	101	78	71
Διευθυντικά Στελέχη	Μισθοί	411	262	220	164
	Κόστος κοινωνικής ασφάλισης/ΤΕΑ ΕΛΤΑ	141	89	68	56
Σύνολο		842	625	450	362

Δεν υπάρχουν δάνεια σε ανώτατα στελέχη της Εταιρείας.

5.28. Ενδεχόμενες Απαιτήσεις - Υποχρεώσεις

Οι σημαντικότερες εκκρεμείς υποθέσεις της Εταιρείας κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2016 είναι οι ακόλουθες:

A. Ενδεχόμενες Φορολογικές Υποχρεώσεις

Η ανέλεγκτη φορολογική χρήση των εταιρειών του Ομίλου είναι το 2010.

Για την ανέλεγκτη φορολογική χρήση των εταιρειών του Ομίλου, υπάρχει το ενδεχόμενο επιβολής πρόσθετων φόρων και προσαυξήσεων κατά το χρόνο που θα εξετασθεί και θα οριστικοποιηθεί από τις αρμόδιες φορολογικές αρχές.

Για την ανέλεγκτη αυτή χρήση, η Εταιρεία εκτιμά πως δεν θα προκύψουν σημαντικοί πρόσθετοι φόροι και προσαυξήσεις και ως εκ τούτου δεν απαιτείται η διενέργεια σχετικής πρόβλεψης, δεδομένου και των σημαντικών μεταφερόμενων φορολογικών ζημιών. Για τις θυγατρικές εταιρείες διενεργήθηκαν επαρκείς προβλέψεις για ενδεχόμενους φόρους από μελλοντικό φορολογικό έλεγχο.

B. Απαιτήσεις τρίτων κατά ΕΛΤΑ Α.Ε.:

Τα ποσά που αναφέρονται κατωτέρω είναι σε απόλυτα νούμερα.

1. Ομάδα συνταξιούχων ΕΛΤΑ διεκδικεί δικαστικά με αγωγές που έχει ασκήσει τη διαφορά αποζημίωσης που έλαβαν κατά την αποχώρησή τους από τα ΕΛΤΑ και της αποζημίωσης του Κ.Ν. 2112/1920, ποσού € 9.435 χιλ.. Από τη διαμορφωμένη έως σήμερα νομολογία, αναμένεται ότι οι αγωγές αυτές δεν θα ευδοκιμήσουν. Πρωτοδικώς, όσες έχουν συζητηθεί, έχουν όλες απορριφθεί. Επίσης έχουν εκδοθεί και δυο αποφάσεις Εφετείου, οπότε για δυο υποθέσεις εξ' αυτών το νομικό θέμα έχει κριθεί τελεσίδικα.

2. Κ/Ξ Εταιρειών που ανέλαβαν την εκτέλεση του έργου «κτιριακές εγκαταστάσεις νέου αυτοματοποιημένου Κέντρου Διαλογής Αττικής (ΚΔΑ)» διεκδικούν δικαστικώς πρόσθετο εργολαβικό αντάλλαγμα ποσού € 17.800.000 πλέον Φ.Π.Α. και τόκων με 15 αγωγές που εκκρεμούν σε πρώτο βαθμό δικαιοδοσίας ενώπιον του Π.Π.Α. μετά από παραπομπή τους από το Εφετείο Αθηνών. Οι αγωγές αυτές εκδικάζονται στις 13/12/2018, 28/09/2017 και 27/09/2018 και δεν αναμένεται να ευδοκιμήσουν.

3. Κοινοπραξία εταιρειών έχει ασκήσει κατά των ΕΛΤΑ αγωγή, ενώπιον του Μ.Π.Α. που εκδικάστηκε με τη διαδικασία των εργατικών διαφορών μετ' αναβολή στις 30/10/2012 και ζητά το ποσό των € 171.851,06, που

αφορά, όπως ισχυρίζεται, αμοιβή της για πρόσθετες υπηρεσίες που προσέφερε σε σχέση με την επέκταση της σύμβασης έτερης Κ/Ξ εταιριών και ΕΛΤΑ Α.Ε.. Η αγωγή αυτή απορρίφθηκε για τυπικό λόγο στον πρώτο βαθμό δικαιοδοσίας και επαναφέρθηκε με κλήση για τις 12/11/2015 και μετ' αναβολή λόγω της αποχής των δικηγόρων για τις 03/11/2016. Κατά την ημερομηνία αυτή εκδικάστηκε και αναμένεται η έκδοση ευνοϊκής για τα ΕΛΤΑ απόφασης.

4. Ανώνυμη εταιρεία που είχε αναλάβει, δυνάμει συμβάσεως, την προμήθεια και εγκατάσταση εξοπλισμού πληροφορικής και λογισμικού για την υποστήριξη Υπηρεσιακών Λειτουργιών των ΕΛΤΑ καθώς και την παροχή υπηρεσιών υποστήριξης και συντήρησης του εξοπλισμού, έχει ασκήσει αγωγή κατά της ΕΛΤΑ Α.Ε. για ποσό € 1.072.008,53, ως υπόλοιπο του συμφωνηθέντος τιμήματος, που αφορά υπηρεσίες εκπαίδευσης. Η αγωγή αυτή έγινε δεκτή και στο δεύτερο βαθμό δικαιοδοσίας και η ενάγουσα εταιρεία μπορεί να απαιτήσει την καταβολή του ποσού.

5. Πρώην Γενικός Διευθυντής των ΕΛΤΑ διεκδικεί με αγωγή του το ποσό των € 3.400.000 ως πνευματικά του δικαιώματα για τη χρήση από τα ΕΛΤΑ του Ταχυδρομικού Κώδικα, του οποίου θεωρεί, αβάσιμα κατά την άποψή μας, ότι είναι πνευματικός δημιουργός. Η αγωγή αυτή εκδικάστηκε ενώπιον του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών και απορρίφθηκε. Κατ' αυτής έχει ασκηθεί έφεση από τον αντίδικο η οποία έχει συζητηθεί και εκδόθηκε επ' αυτής προδικαστική απόφαση. Η συζήτηση της υπόθεσης επαναφέρθηκε με κλήση του ενάγοντος, αναβλήθηκε και θα συζητηθεί στις 07/12/2017 στο Εφετείο Αθηνών. Αναμένεται να απορριφθεί.

6. Εταιρεία που είχε αναλάβει την προμήθεια του εξοπλισμού των Κέντρων Διαλογής ΕΛΤΑ, Αεροδρομίου και Αττικής, καθώς επίσης και την τεχνική υποστήριξη – συντήρησή του για έξι (6) έτη μετά την περίοδο εγγύησης, με αγωγή της ενώπιον του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών ζητεί από τα ΕΛΤΑ το ποσό των € 1.179.885 που αφορά εκδοθέντα και ανείσπρακτα τιμολόγια για αντικατάσταση φθαρμένων και αναλωσίμων ανταλλακτικών που προμήθευσε τα ΕΛΤΑ κατά την περίοδο της εγγύησης. Η αγωγή αυτή εκδικάστηκε και εκδόθηκε απόφαση που την έκανε δεκτή. Κατά της απόφασης αυτής έχει ασκηθεί έφεση η οποία είχε ορισθεί να συζητηθεί στις 17/11/2016 και αναβλήθηκε για τις 08/03/2018 στο Εφετείο Αθηνών και αναμένεται να γίνει δεκτή.

7. Εταιρεία που είχε αναλάβει την αγορά και κατασκευή του Κέντρου Διαλογής Θεσσαλονίκης για λογαριασμό της Κ.Ε.Δ., στην οποία τα ΕΛΤΑ είχαν αναθέσει το έργο αυτό για λογαριασμό τους, με αγωγή της κατά της Εταιρείας, που εκκρεμεί ενώπιον του Πολ. Πρωτ. Θεσσαλονίκης, ζητά το ποσό των € 400.000. Η αγωγή ήταν προς εκδίκαση στις 16/05/2016 και αναβλήθηκε λόγω της αποχής των δικηγόρων για τις 30/10/2017. Η αγωγή αυτή δεν αναμένεται να ευδοκιμήσει.

8. Ομάδες υπαλλήλων έχουν ασκήσει αγωγές κατά των ΕΛΤΑ με αίτημα την αποζημίωση των ημερών της κανονικής άδειας που δεν έλαβαν για τα έτη 2010-2013, προσαυξημένη κατά 100%. Το ποσό που διεκδικούν ανέρχεται στις € 993.686. Οι αγωγές αυτές είχαν προσδιορισθεί για συζήτηση στο Ειρηνοδικείο Αθηνών κατά τις δικασίμους των: 24/05/2016, 08/06/2016 και 02/05/2017. Οι δυο πρώτες αναβλήθηκαν για τις δικασίμους των: 25/10/2017 και 27/11/2017. Η τρίτη συζητήθηκε κατά τη δικάσιμο της 02/05/2017, αφορά το ποσό των € 17.194,35 και αναμένεται η έκδοση απόφασης. Δεδομένου ότι το θέμα της αποζημίωσης των αδειών για τα έτη αυτά είχε ρυθμιστεί με Κοινή Συμφωνία Εργαζομένων και Επιχείρησης, σε εκτέλεση της οποίας μάλιστα έχει καταβληθεί και μέρος των αιτουμένων, αναμένεται ότι οι αγωγές αυτές θα απορριφθούν στο σύνολό τους.

9. Εταιρεία έχει ασκήσει αγωγή κατά των ΕΛΤΑ και της θυγατρικής εταιρείας ΤΑΧΥΜΕΤΑΦΟΡΕΣ ΕΛΤΑ για το ποσό των € 1.687.713,18, το οποίο ισχυρίζεται ότι της οφείλουν αλληλεγγύως και εις ολόκληρο ως αντικαταβολές για δέματα που έχουν διακινηθεί μέσω των εταιριών του Ομίλου ΕΛΤΑ. Η αγωγή αυτή κρίνεται παντελώς αόριστη, αναπόδεικτη και από δειγματοληπτικούς κυρίως έλεγχους που έχουν γίνει, και από τις δυο εταιρείες, δεν έχουν αποδειχθεί οι ισχυρισμοί της. Για το λόγο αυτό η ίδια η ενάγουσα εταιρεία πρότεινε την αναβολή της εκδίκασης της αγωγής της κατά τη δικάσιμο της 09/03/2017, οπότε και αναβλήθηκε για τις 14/03/2019. Αναμένεται ότι η αγωγή αυτή, που δεν βαρύνει εξάλλου τα Ελληνικά Ταχυδρομεία στο σύνολό της δεν πρόκειται να γίνει δεκτή.

Γ. Απαιτήσεις ΕΛΤΑ Α.Ε. κατά τρίτων:

1. Ρυθμιστική Αρχή είχε επιβάλει σε βάρος των ΕΛΤΑ πρόστιμα για τέλη ειδικής αδειας που αθροιστικά για τα έτη 2003, 2004 και 2005 ανέρχονται σε € 1.450.889,39. Οι αποφάσεις της Ρυθμιστικής Αρχής προσεβλήθησαν από τα ΕΛΤΑ στα Διοικητικά Δικαστήρια και στο ΣτΕ. Όσον αφορά το τέλος του 2003, ποσού € 428.250,04, η προσφυγή των ΕΛΤΑ έγινε δεκτή και το ποσό αυτό έχει εισπραχθεί. Για το τέλος του έτους 2004 η προσφυγή

των ΕΛΤΑ απερρίφθη από το Διοικητικό Εφετείο, στη συνέχεια ασκήθηκε έφεση κατά της απορριπτικής απόφασης η οποία επίσης απερρίφθη και έχει ασκηθεί κατ' αυτής αίτηση αναιρέσεως, η οποία αναμένεται ότι θα γίνει δεκτή. Ως προς το τέλος του 2005 οι αποφάσεις επί της ανακοπής των ΕΛΤΑ από το Διοικητικό Πρωτοδικείο και Εφετείο είναι υπέρ των ΕΛΤΑ. Με απόφαση του ΣΤΕ, μετά από αναιρέση της Ρυθμιστικής Αρχής, η υπόθεση αυτή συζητήθηκε στο Διοικητικό Εφετείο Αθηνών στις 03/04/2017 και αναμένεται η έκδοση απόφασης. Σε περίπτωση που οι προσφυγές των ΕΛΤΑ γίνουν εν τέλει δεκτές τα ποσά που έχουν ήδη καταβάλει τα ΕΛΤΑ προς την Ρυθμιστική Αρχή δύναται να τα αναζητήσουν από την Αρχή.

2. Τα ΕΛΤΑ έχουν ασκήσει αγωγή κατά πρώην υπαλλήλου τους και της συζύγου του για την ανόρθωση της ζημίας τους από τις καταθέσεις διαθεσίμων του στην Τράπεζα Κρήτης και την απόδοση της ωφέλειας που αποκόμισαν από τις καταθέσεις αυτές, που είναι της τάξεως των € 733.675,72. Τελεσιδικώς έχει επιδικασθεί στα ΕΛΤΑ με την υπ' αριθμ. 5465/2007 απόφαση του Εφετείου Αθηνών, το ποσό των € 699.652,01. Την απόφαση αυτή έχουν προσβάλει οι αντιδικοί με αίτηση αναιρέσεως ενώπιον του Αρείου Πάγου, η οποία έγινε δεκτή και η υπόθεση παραπέμφθηκε για εκ νέου εκδίκαση στο Εφετείο Αθηνών. Η έφεση αυτή απορρίφθηκε και κατ' αυτής ο αντιδίκος άσκησε αίτηση αναιρέσεως που συζητήθηκε στις 12/10/2015 και επ' αυτής έχει εκδοθεί απόφαση που απορρίπτει την αν αίτηση. Έτσι η αξίωση των ΕΛΤΑ έχει κριθεί αμετάκλητα και θα επιχειρηθεί με κάθε νόμιμο μέσο η είσπραξή της.

3. Τα ΕΛΤΑ έχουν ασκήσει αγωγή ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών κατά δημοσίου οργανισμού για το ποσό των € 6.509.508,16 το οποίο τους οφείλει για τη διακίνηση της αλληλογραφίας του. Η αγωγή αυτή εκδικάσθηκε στις 28/04/2015 και επ' αυτής εκδόθηκε απόφαση που παραπέμπει την υπόθεση για εκδίκαση στο Διοικητικό Πρωτοδικείο Αθηνών, ενώπιον του οποίου εκκρεμεί ο προσδιορισμός της. Η αγωγή αυτή αναμένεται να γίνει δεκτή δεδομένου ότι το έργο έχει εκτελεστεί και το έχει αποδεχθεί η αναθέτουσα αρχή.

4. Τα ΕΛΤΑ έχουν ασκήσει αγωγή κατά Κ/Ξ Εταιρειών για το ποσό των € 949.233,31 εντόκως από 31/05/2005, με αίτημα την καταβολή του ποσού αυτού για ελαττώματα του έργου που είχε αναλάβει, όπως αναφέρθηκε ανωτέρω στην Β.2. περίπτωση. Η αγωγή αυτή εκδικάζεται στο Π.Π.Α. στις 27/09/2018 και αναμένεται να γίνει δεκτή.

5. Τα ΕΛΤΑ έχουν απαιτήση από πρώην υπάλληλό τους το ποσό των € 107.076,44, το οποίο υπεξείρασε κατά την εκτέλεση των υπηρεσιακών της καθηκόντων. Για το ποσό αυτό έχει εκδοθεί σχετική απόφαση του ΜΠΑμφισσας και κατ' αυτής έχει ασκηθεί από την αντιδικο έφεση η οποία δεν έχει συζητηθεί αλλά αναμένεται ότι θα απορριφθεί. Το ποσό, τουλάχιστον κατά το ήμισυ, εκτιμάται ότι θα εισπραχθεί γιατί έχουν δεσμευτεί ακίνητα περιουσιακά στοιχεία της πρώην υπαλλήλου των Ελληνικών Ταχυδρομείων.

Δ. Απαιτήσεις τρίτων κατά ΤΑΧΥΜΕΤΑΦΟΡΕΣ ΕΛΤΑ Α.Ε.

Η από 27/7/2007 αγωγή κατά εταιρείας για ποσό € 301.599, δικάστηκε στις 25/1/2012 ενώ προβλήθηκε και αντίθετη αξίωση της Ταχυμεταφορές ΕΛΤΑ ποσού € 79.937. Με προδικαστική απόφαση έχει ορισθεί πραγματοποιήσιμη. Η έκβαση της δίκης είναι αμφίβολη και ως εκ τούτου θεωρείται ότι δεν απαιτείται η διενέργεια σχετικής πρόβλεψης στις οικονομικές καταστάσεις της Ταχυμεταφορές ΕΛΤΑ Α.Ε..

Ε. Απαιτήσεις ΤΑΧΥΜΕΤΑΦΟΡΕΣ ΕΛΤΑ Α.Ε. κατά τρίτων

Περί της απαίτησης της Ταχυμεταφορές ΕΛΤΑ από δημόσιο οργανισμό ύψους € 601 χιλ., απορρίφθηκε αγωγή της Ταχυμεταφορές ΕΛΤΑ από το Εφετείο Αθηνών, η οποία πρωτοδικώς είχε γίνει δεκτή στο σύνολο και είχε ως βάση τα τιμολόγια και τις μεταξύ των 2 αντιδίκων συμβάσεις, με την αιτιολογία ότι οι συμβάσεις αυτές ήταν παράτυπες, καθώς δεν είχε ακολουθηθεί η ενδεδειγμένη από τον δημόσιο οργανισμό διαδικασία. Συντάσσεται ήδη αγωγή με βάση τον αδικαιολόγητο πλουτισμό, η οποία αναμένεται να ευδοκιμήσει για το σύνολο της απαίτησης.

5.29. Εγγυήσεις

Ακολουθούν οι δοθείσες εγγυήσεις σε επίπεδο Ομίλου και Εταιρείας:

**Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις
της χρήσης από 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2016**

Ποσά σε χιλ. €	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2016	2015	2016	2015
Παραχωρημένες εγγυήσεις υπέρ τρίτων	1.111	869	147	140
Εγγυητικές επιστολές συμμετοχής σε διαγωνισμό	6	6	6	6
Εγγυητικές επιστολές τραπεζών	11	13	-	-
Εγγυητικές επιστολές καλής εκτέλεσης	8.602	8.900	6.816	6.951
Σύνολο	9.730	9.788	6.969	7.096

6. Σκοποί και πολιτικές διαχείρισης κινδύνων

Ο Όμιλος εκτίθεται σε χρηματοοικονομικούς κινδύνους όπως μεταβολές στις συναλλαγματικές ισοτιμίες, επιτόκια, πιστωτικό κίνδυνο, κίνδυνο ρευστότητας και κίνδυνο εύλογης αξίας από μεταβολές επιτοκίων. Το γενικό πρόγραμμα διαχείρισης κινδύνων του Ομίλου εστιάζεται στη μη προβλεψιμότητα των χρηματοπιστωτικών αγορών και επιδιώκει να ελαχιστοποιήσει την ενδεχόμενη αρνητική τους επίδραση στη χρηματοοικονομική απόδοση του Ομίλου.

Τα χρηματοοικονομικά μέσα του Ομίλου αποτελούνται κυρίως από καταθέσεις σε τράπεζες, βραχυπρόθεσμα χρηματοοικονομικά προϊόντα υψηλής ρευστότητας διαπραγματεύσιμα στην χρηματαγορά, εμπορικούς χρεώστες και πιστωτές, επενδύσεις σε χρεόγραφα, μερίσματα εισπρακτέα, απαιτήσεις και υποχρεώσεις από μισθώσεις.

6.1. Συναλλαγματικός κίνδυνος

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται σε διεθνές επίπεδο και συνεπώς είναι εκτεθειμένος σε κίνδυνο συναλλαγματικών ισοτιμιών που προκύπτουν κυρίως από SDR. Το SDR (Special Drawing Right) είναι μια διεθνής λογιστική μονάδα (όχι νόμισμα) το οποίο δημιουργήθηκε από το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (ΔΝΤ) (International Monetary Fund - IMF) το έτος 1969 για να υποστηρίξει τις ισοτιμίες του συστήματος Bretton Woods.

Σήμερα το SDR χρησιμεύει μόνο ως λογιστική μονάδα του IMF και άλλων διεθνών Οργανισμών, μεταξύ αυτών και της Παγκόσμιας Ταχυδρομικής Ένωσης.

Το SDR είναι ένα «καλάθι» πέντε πλέον νομισμάτων (Ευρώ, δολάριο, στερλίνα, γιεν, γουάν). Η βαρύτητα (ποσοστό) του κάθε νομίσματος στο μείγμα καθορίζεται κάθε πέντε χρόνια από το ΔΝΤ έτσι ώστε να αντανakλάται η σχετική βαρύτητα των ανωτέρω νομισμάτων στο διεθνές εμπόριο και στη διεθνή οικονομία.

Από την 1^η Οκτωβρίου του 2016 το «καλάθι» του SDR συμπεριλαμβάνει πλέον και το κινέζικο νόμισμα Yuan Renminbi (RMB). Τα ποσοστά συμμετοχής κάθε νομίσματος καθορίζονται πλέον ως εξής: δολάριο 41,73%, Ευρώ 30,93%, γουάν 10,92%, γιεν 8,33% και στερλίνα 8,09%. Η ισοτιμία του SDR με τα επίσημα νομίσματα όλων των χωρών ανακοινώνεται καθημερινά από το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο στο επίσημο site του (www.imf.org).

Στις σχέσεις των ΕΛΤΑ με τις Ταχυδρομικές Υπηρεσίες των χωρών που βρίσκονται εκτός της Ευρωζώνης, οι υπολογισμοί των εισπρακτέων ή πληρωτέων ποσών πραγματοποιούνται σε SDR. Οι αντίστοιχες εισπράξεις ή πληρωμές γίνονται στο νόμισμα της κάθε χώρας μετά τη σχετική μετατροπή των SDR με βάση την ισοτιμία της ημέρας που πραγματοποιείται η συναλλαγή.

Ο κίνδυνος συναλλαγματικών ισοτιμιών αυτού του είδους προκύπτει από την ισοτιμία του SDR έναντι του Ευρώ και αντισταθμίζεται μερικώς από αντίστοιχες υποχρεώσεις της ίδιας λογιστικής μονάδας.

Η έκθεση του Ομίλου στο συναλλαγματικό κίνδυνο ποικίλλει κατά τη διάρκεια του έτους ανάλογα με τον όγκο των συναλλαγών σε SDR. Αυτός ο κίνδυνος δεν εκτιμάται ως ιδιαίτερα σημαντικός.

Δεν τηρούνται χρηματικά περιουσιακά στοιχεία σε διαφορετικά από το Ευρώ νομίσματα.

6.2. Ανάλυση ευαισθησίας κινδύνου επιτοκίου

Τα λειτουργικά έσοδα και οι ταμειακές ροές του Ομίλου δεν είναι ανεξάρτητα από τις μεταβολές στις τιμές των επιτοκίων. Ο Όμιλος διαχειρίζεται σημαντικά ποσά και τα έσοδα από χρηματοοικονομικές δραστηριότητες είναι σημαντικά. Ο Όμιλος έχει στο ενεργητικό του σημαντικά έντοκα στοιχεία, η δε υποχρέωση που έχει για την αποπληρωμή του βραχυπρόθεσμου δανεισμού είναι έντοκη.

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2016, ο Όμιλος δεν έχει συμβόλαια ανταλλαγής επιτοκίου.

6.3. Ανάλυση πιστωτικού κινδύνου

Η έκθεση του Ομίλου όσον αφορά τον πιστωτικό κίνδυνο περιορίζεται στα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία (μέσα).

Ο Όμιλος δεν έχει σημαντικές συγκεντρώσεις πιστωτικού κινδύνου. Οι πωλήσεις του Ομίλου σε μεγάλο ποσοστό είναι μετρητοίς, οι δε πωλήσεις με πίστωση γίνονται κυρίως στο Ελληνικό Δημόσιο, ΔΕΚΟ, Τράπεζες και σε πελάτες με αξιολογημένο ιστορικό πιστωτικής συμπεριφοράς.

Πιστοληπτικές αξιολογήσεις διενεργούνται για όλους τους πελάτες που ζητούν πίστωση πέραν ενός συγκεκριμένου ποσού. Η Εταιρεία δεν απαιτεί εμπράγματα εγγυήσεις επί των περιουσιακών στοιχείων των πελατών.

Επενδύσεις επιτρέπονται μόνο σε άμεσα ρευστοποιήσιμα χρεόγραφα και μόνο με αντισυμβαλλόμενους που έχουν πιστοληπτική αξιολόγηση ίδια ή καλύτερη από αυτή της Εταιρείας.

Ο Όμιλος ελέγχει διαρκώς τις απαιτήσεις του, είτε χωριστά είτε κατά ομάδα και ενσωματώνει τις πληροφορίες αυτές στα controls του πιστωτικού ελέγχου. Η πολιτική τ2ου Ομίλου είναι να συνεργάζεται μόνο με αξιόπιστους πελάτες.

Η Διοίκηση του Ομίλου θεωρεί ότι όλα τα ανωτέρω χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που δεν έχουν απομειωθεί σε προηγούμενες ημερομηνίες σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων είναι υψηλής πιστωτικής ποιότητας, συμπεριλαμβανομένων και των οφειλομένων.

Κανένα από τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία του Ομίλου δεν έχει ασφαλιστεί με υποθήκη ή άλλη μορφή πιστωτικής ασφάλισης.

6.4. Ιεραρχία εύλογης αξίας

Η Εταιρεία υιοθέτησε το τροποποιημένο Δ.Π.Χ.Α. 7 «Χρηματοοικονομικά μέσα: Γνωστοποιήσεις». Το αναθεωρημένο κείμενο απαιτεί επιπρόσθετες γνωστοποιήσεις αναφορικά με την εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών μέσων και τον κίνδυνο ρευστότητας. Ειδικότερα, σύμφωνα με την εν λόγω τροποποίηση τα κονδύλια κάθε κατηγορίας χρηματοοικονομικών μέσων της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης, που αποτιμώνται στην εύλογη αξία, θα πρέπει, για σκοπούς γνωστοποιήσεων, να ταξινομηθούν στα κάτωθι τρία επίπεδα, ανάλογα με την ποιότητα των δεδομένων που χρησιμοποιήθηκαν για την εκτίμηση της εύλογης αξίας τους:

- Επίπεδο 1: Είναι οι τιμές (χωρίς προσαρμογές) ενεργού αγοράς.
- Επίπεδο 2: Πρόκειται για τα δεδομένα που είναι άμεσα ή έμμεσα παρατηρήσιμα (observable) και αφορούν τα στοιχεία προς αποτίμηση (στην κατηγορία αυτή δεν περιλαμβάνονται τα στοιχεία του επιπέδου 1).
- Επίπεδο 3: Είναι δεδομένα τα οποία προκύπτουν από εκτιμήσεις της ίδιας της επιχείρησης καθώς δεν υπάρχουν παρατηρήσιμα δεδομένα στην αγορά.

Τα χρηματοοικονομικά μέσα της Εταιρείας, που αποτιμώνται στην εύλογη αξία, ταξινομούνται στα κάτωθι τρία επίπεδα:

Ποσά σε χιλ. €	2016		
	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3
Χρηματοοικονομικά στοιχεία σε εύλογη αξία	-	-	-
Χρηματοοικονομικά στοιχεία Διαθέσιμα προς πώληση	3.846	9	-
Ποσά σε χιλ. €	2015		
	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3
Χρηματοοικονομικά στοιχεία σε εύλογη αξία	-	-	-
Χρηματοοικονομικά στοιχεία Διαθέσιμα προς πώληση	6.215	16	-

6.5. Ανάλυση κινδύνου ρευστότητας

Ο Όμιλος διαχειρίζεται τις ανάγκες ρευστότητάς του με προσεκτική παρακολούθηση των χρεών των μακροπρόθεσμων χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων καθώς επίσης και των πληρωμών που πραγματοποιούνται καθημερινά. Οι ανάγκες ρευστότητας παρακολουθούνται σε διάφορες χρονικές ζώνες, σε καθημερινή και εβδομαδιαία βάση καθώς και σε μια κυλιόμενη περίοδο 30 ημερών.

Η ληκτότητα των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων την 31^η Δεκεμβρίου 2016 για τον Όμιλο αναλύεται ως εξής:

ΟΜΙΛΟΣ				
Ποσά σε χιλ. €	Βραχυπρόθεσμες		Μακροπρόθεσμες	
	εντός 6 μηνών	6 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	αργότερο από 5 έτη
Τραπεζικός δανεισμός	15.139	-	-	-
Εμπορικές υποχρεώσεις	9.931	18	-	-
Λοιπές υποχρεώσεις	175.718	2.009	22	1.078
Σύνολο	200.788	2.027	22	1.078

Η αντίστοιχη ληκτότητα των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων του Ομίλου για την 31^η Δεκεμβρίου 2015 είχε ως εξής:

ΟΜΙΛΟΣ				
Ποσά σε χιλ. €	Βραχυπρόθεσμες		Μακροπρόθεσμες	
	εντός 6 μηνών	6 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	αργότερο από 5 έτη
Τραπεζικός δανεισμός	11.787	3.521	-	-
Εμπορικές υποχρεώσεις	8.330	61	-	-
Λοιπές υποχρεώσεις	148.057	880	22	-
Σύνολο	168.174	4.461	22	-

Η ληκτότητα των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων την 31^η Δεκεμβρίου 2016 για την Εταιρεία αναλύεται ως εξής:

ΕΤΑΙΡΕΙΑ				
Ποσά σε χιλ. €	Βραχυπρόθεσμες		Μακροπρόθεσμες	
	εντός 6 μηνών	6 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	αργότερο από 5 έτη
Τραπεζικός δανεισμός	11.794	-	-	-
Εμπορικές υποχρεώσεις	7.149	-	-	-
Λοιπές υποχρεώσεις	173.318	-	22	-
Σύνολο	192.260	-	22	-

Η αντίστοιχη ληκτότητα των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων της Εταιρείας για την 31^η Δεκεμβρίου 2015 είχε ως εξής:

ΕΤΑΙΡΕΙΑ				
Ποσά σε χιλ. €	Βραχυπρόθεσμες		Μακροπρόθεσμες	
	εντός 6 μηνών	6 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	αργότερο από 5 έτη
Τραπεζικός δανεισμός	11.787	-	-	-
Εμπορικές υποχρεώσεις	6.424	-	-	-
Λοιπές υποχρεώσεις	145.785	-	22	-
Σύνολο	163.995	-	22	-

Οι ανωτέρω συμβατικές ημερομηνίες λήξης αντικατοπτρίζουν τις μικτές ταμειακές ροές, οι οποίες ενδέχεται να διαφέρουν από τις λογιστικές αξίες των υποχρεώσεων κατά την ημερομηνία της Οικονομικής Θέσης.

7. Πολιτικές και διαδικασίες διαχείρισης κεφαλαίου

Οι στόχοι του Ομίλου όσον αφορά τη διαχείριση του κεφαλαίου είναι οι εξής:

- Να εξασφαλίσει την ικανότητα του Ομίλου να συνεχίσει τη δραστηριότητά του (going-concern), και
- να εξασφαλίσει μια ικανοποιητική απόδοση στους μετόχους,

τιμολογώντας προϊόντα και υπηρεσίες αναλογικά με το επίπεδο κινδύνου.

Το κεφάλαιο του Ομίλου για τις χρήσεις 2016 και 2015 αναλύεται ως εξής:

Ποσά σε χιλ. €	2016	2015
Δάνεια & Υποχρεώσεις σε Τρίτους προς Απόδοση	238.237	208.253
Μείον: Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα Ομίλου	55.613	39.899
Καθαρή Υποχρέωση	182.624	168.354
Πλέον: Ίδια Κεφάλαια	17.998	32.411
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων & Καθαρής Υποχρέωσης	200.621	200.765
Δείκτης Κεφαλαιακής Διάρθρωσης	91%	84%

Ο Όμιλος ορίζει το ποσό του κεφαλαίου σε σχέση με τη συνολική κεφαλαιακή διάρθρωση, π.χ. ίδια κεφάλαια και χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις. Ο Όμιλος διαχειρίζεται την κεφαλαιακή διάρθρωση και κάνει τις προσαρμογές κατά τον χρόνο που η οικονομική κατάσταση και τα χαρακτηριστικά των κινδύνων των υπαρχόντων περιουσιακών στοιχείων μεταβάλλονται. Με στόχο τη διατήρηση ή την προσαρμογή της κεφαλαιακής διάρθρωσης, ο Όμιλος μπορεί να προσαρμόσει το ποσό των πληρωμών, να εκδώσει μετοχικό κεφάλαιο ή να πουλήσει περιουσιακά στοιχεία για να μειώσει τις υποχρεώσεις του.

Ο Όμιλος λόγω της εκμετάλλευσης των χρηματικών διαθεσίμων τρίτων, προβαίνει σε μειωμένο τραπεζικό δανεισμό. Για το λόγο αυτό, προστίθενται εδώ οι υποχρεώσεις τρίτων στα Δάνεια. Το υπόλοιπο του ποσού € 238.259 χιλ. περιέχει τραπεζικό δανεισμό αξίας € 132.015 χιλ. (2015: € 122.124 χιλ.). Η διαφορά αξίας € 106.244 χιλ. (2015: € 86.129 χιλ.) αφορά ποσά τρίτων προς απόδοση.

8. Γεγονότα μετά την ημερομηνία της Οικονομικής Θέσης

Το Διοικητικό Συμβούλιο ΕΛΤΑ κατά την 1699/16.02.2017 συνεδρίασή του αποφάσισε την πώληση του συνόλου των Αμοιβαίων Κεφαλαίων (Διαχείρισης Διαθεσίμων, Ομολογιών και Μετοχικού), πλην του Μετοχικού Εσωτερικού αποκομίζοντας κέρδη ύψους € 870 χιλ.

Στις 19 Απριλίου 2017 υπογράφηκε σύμβαση ανάθεσης παροχής καθολικής υπηρεσίας μεταξύ του Υπουργείου Ψηφιακής Πολιτικής, Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης και των Ελληνικών Ταχυδρομείων. Η σύμβαση αφορά διάστημα έξι ετών και ρυθμίζει όλες τις λεπτομέρειες, βάσει των οποίων η καθολική υπηρεσία θα παρέχεται από τα ΕΛΤΑ.

Με την ψήφιση σχετικής τροπολογίας στον πρόσφατο Νόμο 4463/2017 του Υπουργείου Ψηφιακής Πολιτικής, Τηλεπ/νιών & Ενημέρωσης για τα «Μέτρα μείωσης του κόστους εγκατάστασης υψίρρυθμων ηλεκτρονικών επικοινωνιών - Εναρμόνιση της νομοθεσίας στην Οδηγία 2014/61/ΕΕ και άλλες διατάξεις» (νόμος 4463/2017), ορίζεται ότι το ύψος της αποζημίωσης της καθολικής υπηρεσίας για τα τρία πρώτα έτη (2013, 2014 και 2015) θα προσδιοριστεί κατόπιν εισήγησης του αρμόδιου ρυθμιστή, της Εθνικής Επιτροπής Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (ΕΕΤΤ).

Η ΕΕΤΤ πρόβη στη διενέργεια διαγωνισμού εντός του Ιουνίου 2017 για την αξιολόγηση του Καθαρού Κόστους Καθολικής Υπηρεσίας: «Αξιολόγηση του υποβληθέντος από τα ΕΛΤΑ μοντέλου αναφοράς – Υπολογισμός και επαλήθευση Καθαρού Κόστους Καθολικής Υπηρεσίας για τα έτη 2013, 2014, 2015». Σε σύντομο επομένως χρονικό διάστημα θα γνωστοποιηθούν τα οριστικά ποσά της αποζημίωσης Καθολικής Υπηρεσίας για την περίοδο 2013 – 2015, τα οποία θα αποτελέσουν και γνώμονα για το 2016 και τα επόμενα έτη.

Αρχές Αυγούστου ψηφίστηκε Νόμος , ο οποίος με την παράγραφο 1 του άρθρου 39 του Κεφαλαίου Ε', τροποποιεί το τέταρτο εδάφιο της παραγράφου 6 του άρθρου 8 του Ν.4053/2012, όπως αυτό τροποποιήθηκε με την παράγραφο 1 του άρθρου 14 του Ν.4463/2017, ως εξής: «Από το επαληθευμένο από την ΕΕΤΤ καθαρό κόστος παροχής της καθολικής ταχυδρομικής υπηρεσίας των ετών 2013, 2014 και 2015, ο Κρατικός

Προϋπολογισμός καλύπτει έως το ποσό των δεκαπέντε εκατομμυρίων ευρώ ανά έτος, ως Υπηρεσία Γενικού Οικονομικού Συμφέροντος (ΥΓΟΣ)».

Σύμφωνα με απόφαση του ΔΣ ΕΛΤΑ της 13^{ης} Ιουλίου 2017 αναχρηματοδοτείται η βραχυπρόθεσμη οφειλή της Εταιρείας προς την Τράπεζα Αττικής ύψους € 11.500 χιλ.. Έπειτα από απαίτηση των ΕΛΤΑ για εύρεση βιώσιμης λύσης και σε συνεργασία με την Τράπεζα, ο αλληλόχρεος λογαριασμός μεταβλήθηκε σε ισόποσο της οφειλής μακροπρόθεσμο δάνειο 10ετούς διάρκειας (με δυνατότητα 7ετούς παράτασης). Με την ίδια περίπου δόση αποπληρώνεται πλέον και το κεφάλαιο, ενώ το βασικό επιτόκιο μειώνεται αναδρομικά από 1^{ης} Απριλίου 2017 κατά 4 περίπου ποσοστιαίες μονάδες.

Το Πρόγραμμα Δράσης ΕΛΤΑ - Action Plan που εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο την 24^η Μαΐου 2017 περιλαμβάνει συγκεκριμένες δράσεις που διασφαλίζουν τη βραχυχρόνια και μακροχρόνια βιωσιμότητα της επιχείρησης και αποτελεί εφελκυστικό συνολικής ανάκαμψης.

Την 20^η Ιουλίου 2017 υπογράφηκε Κοινή Συμφωνία Πλαίσιο μεταξύ Διοίκησης και Εργαζομένων που αποτυπώνει τη μείωση του μισθολογικού κόστους από 1/9/2017 κατά 13,8%, στο οποίο συμπεριλαμβάνεται η αύξηση ωραρίου εργασίας κατά είκοσι λεπτά (από 07.40' σε 08.00'), ο επανακαθορισμός της χιλιομετρικής αποζημίωσης, το πτυχιακό επίδομα νεοπροσλαμβανόμενου προσωπικού και ο επαναπροσδιορισμός των πρόσθετων αμοιβών και επιδομάτων.

Από οφειλές προηγούμενων ετών του ευρύτερου Δημοσίου Τομέα έχουν εισπραχθεί € 19.600 χιλ.: € 6.600 χιλ. από τη ΓΓΕ, € 9.000 χιλ. από το Υπουργείο Οικονομικών και € 4.000 χιλ. από λοιπά Υπουργεία.

Πέραν των ήδη αναφερθέντων δεν υπάρχουν άλλα γεγονότα που ενδέχεται να έχουν σημαντική επίπτωση στην οικονομική κατάσταση ή λειτουργία του Ομίλου ή της Εταιρείας.

Βεβαιώνεται ότι οι Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις για την περίοδο 1/1–31/12/2016 είναι εκείνες που εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΑ Α.Ε. την 4^η Αυγούστου 2017.

Οι υπογράφοντες

Η Πρόεδρος του Δ.Σ.

Ευφροσύνη Σταυράκη
ΑΔΤ : Χ 068788

Ο Διευθύνων Σύμβουλος

Ιωάννης Ζαρολιάγκης
ΑΔΤ : ΑΜ 064974

Ο Οικονομικός Διευθυντής

Δημήτριος Στεργίου
ΑΔΤ : ΑΚ 647899

Η Προϊσταμένη Λογιστηρίου

Αθανασία Ανυφαντάκη
Αρ. Αδείας Ο.Ε.Ε.: 0071630 Α Τάξης